

Алимжан Ђезбаќиев

Нахша - Шеирлар

УДК 821.512.134(574)
ББК 84. Уйг.7-5
В42

АЛИМЖАН ЂЕЗБАЂИЕВ
В42 Нахша – Шеирлар. 170 б - Алмута 2016

ISBN 5-605-00384-4

Мэзкүр топламға муэллипниң кейинки вақитларда язған эсэрлири киргүзүлгән. Болупму Вэтөнгә, жутиға, аниға, достлуққа, һаятқа, дэвир еқимиға болған көз қариши интайин чоңсур тэврениш илкидэ шеир мисралирида тэсвирлиниду.

ISBN 5-605-00384-4

АЛИМЖАН ЂЕЗБАЂИЕВ, 2016
«МИР» нэшрият өйи, 2016 .

Киришмә

Яркәнт – мениң ана жутум. Мән, 1941 жили 31 декабрьда, әйнә шу гөзәл шәһәрдә туғулдум. Ата-анамму Яркәнтлик. Мән ата-анамниң ялғуз балиси болған үчүнму, улар(болупму анам) оқи, яхши оқи, - дөп зарлатти. Маңа, дайим: сән ялғуз, саңа йөләк болғидәк һеч кимиң йоқ, саңа келәчәктә оқуш әсқатиду, - дәтти.

Мән Яркәнт шәһиридә С.М. Киров(һазирки Хелил һәмраев) намидики он жилиқ Уйғур мәktivини 1958 жили тамамлап, Алмутидики С.М. Киров намидики Дөләт Университетиниң Физика вә Математика факультетиға оқушқа чүштим. Университетини 1962 жили тамамлап «Прикладная математика» мутахәссислигигә егә болдим. Андин маңа университет тәрипидин Новосибирск шәһириниң йенидики Академ городок дегән илмий бирләшмисиниң Соболев намидики университетниң «Кибернетика» кафедрисиға йолланма берилип, оқушқа әвәтилидим. У йәрдә икки жил оқуп, «Математика модель вә уссулирини, Кибернетика мүкүнчиклирини ихтисат мәсиллиридә қоллунуш» дегән мутухәссислигигә егә болидим.

1964 жилдин башлап Госплан Каз ССР – ниң ихтисат илмий иниститутидә(НИИАСПУ) 1995 жилғичә: инжер, чоң иженер, бөлүм башлиғиниң орунбасари, бөлүм башлиғи болуп ишлидим. Шундақла 1986-1994 жилири қошумчә Политтехника иниститутиниң «Кибернетика» кафедрисида доцент хизмитини атқуруп, студентларға «Математика вә Кибернетика» дәрислигинин савақ бәрдим вә Реактив двигателларни металлургиядә қоллунуш дегән илмий ишиға қатнишип өзәмниң 3 илмий әмгигини шу иниститутниң илмий журналида елан қилдим.

1987 жили сирттин асперантурани пүтрип «Применение Экономико-математических моделей и методов и современных вычислительных техники в планировании отраслей народного хозяйства(080013)» мутахәссислиги бойичә ихтисат пәнлириниң намзити дегән унванға егә болдим. 1988 жилиниң ахирида Москвада, шу мутахәссислигинин чоң илмий хадим унванини қорғидим. Мән, Совет елидә яшуғучи уйғурлар ичидә, бу саһа бойичә мәзкүр унванға дәсләпки қетим муйәссәр болған едим. Мениң шу жилири йоруқ көргән 61 илмий әмгигим бар. Иниститутта мениң илмий әмгәклирим жуқри баһалинип һөрмәт тахтисиға рәсним турақлиқ илинған еди вә һөрмәт китавиғиму киргүзилгән еди. Илмий әмгәклирим ичидә болупму: дөләтниң бир жилиқ, бәш вә он жилиқ ихтисадий режидәлирини һесаплашқа, реактив двагательниң отини металлургиядә қоллиништа, рәнлик металлларни ишләп чиқиришта, шлақниң тәркивидики рәнлик металлларниң миқтарини азайтиш(алтун, күмүч, қоғшун вә башқа) мәсиллиригә қурған оптимал математика модельлирим; сүт вә гөштин һәртүрлүк мәһсулатларни(сүттин: май, сыр, мороженное; гөштин: 500 вә 250 грамлик «Тушонка») ишләп чиқириш саһасиға қолланған «Оптимал рецептларни қуруш» охшаш әмгәклирим жуқури баһалинип, 1970 жили маңа Алий Советниң қарари бойичә «Әмгәктики жасарити үчүн» дегән Ленин медали берилди.

Андин 1996 – 2007 жилғичә АО Акцеп компаниясидә ихтисадий мудирини болуп ишләп һөрмәтлик дәм елишқа(пенсийәгә) чиқтим.

Һаятимда һәртүрлүк сәргүзәштләр болди, лекин 2000 жили 5 Сентябрьдә анамниң мәрһум болғини маңа интайин еғир кәлди. Көп вақит өзәмгә келәлмәй жүрдим. Әйнә шундақ ахвалда жүргәндә ағинәм – шаир, язғучи Савутжан Мәмәтқулов мени йоқлап келип, ғәмкин чирайимни көрүп, «Һой, сән анадин айрилғандин бери интайин ғәмкин болуп кетипсән, өзәңни тутқин, ичиндики дәрдинни ейтқина, мундишиң болай, йениклишип қалисән, мундақ ахвал мениңма бешимдин өткән, мән ундақ пәйтләрдә қолумға қәләм елип шеир язаттим. Расла, сәнму яш чеғинда , есиндиду, арилап шеир язаттиңғу, ичингә патмайватқанни йезип көргинә, бирдин йениклишип қалисән» , - деди. Мана шу ағинәмниң мәслиһити билән, йешим 60 – тин ашсиму, шеир йезишни башлидим. Мениң шеирйәткә дегән қизиқишим, әйнә шундақ башланди. Хуласини ейтсам, адәмгә нан, су, һава қандақ һажәт болса, поэзияму шундақ һажәтлигини чүшәндим.

Мениң бәзи тонушлирим, Уйғур авазини гезитимизда бесилған шеирлиримни оқуп, мениң язған нахшилиримни(Әзиз жутум рәнжимә - Нуралим Варисовниң орунлишида, Вәдә қилма, Ашиғим болғун – Дилбирим бурханованиң орунлишида, Һижран – Нурбүви Маметованиң орунлишида в.б) Уйғур театиримизниң Нава ансамбилиниң концертлирида аңлап, мениң билән учрашқанда, һой сениң бурун шеир, нахша язғиниңни аңлимаптимизкән, әнди 60 - тин ашқанда бу һәжәпкү, буниңға

немә сәвәп? - дөп соратти. Мән уларға, Һә дурус дәйсиләр, мән илимни қоғлап яшлик өмрүм өтүп кетипту. Мениң илим саһасида қилған әмгәклирим өзәм үчүн вә бәлким елим үчүн пайдиси болғанду, лекин ахирқи вақитларда өз миллитим, йәни хәлқим үчүн немә әмгәк қилдим десәм, қанаәтлинәрлик, жавап тапалмидим. Мана шуниндин кейин ойлинип, йешим 60 – тин ашсиму, Савутжан Мәмәтқулов, Азат Бурханов вә Исмаил Исаев ағинилиримниң мәслиһәлири билән шеир, нахшиларни вә шахмат оюни тоғурсида уйғурчә дәрислик китап йезишқа башлидим, бәлким бу әмгәклиримдин хәлқим пайдилинип қалар, - дөп жавап берәттим.

2003 жили Каз Акпарат нәшриятида: «Течлик күйи челинсун» намлик дәсләпки шеир топлимим; «Дәм ғенимәт дидар ғенимәт»; «Шеир – қәлб нахшиси(Савутжан Мәмәтқулов билән биллә язған)»; «Уйғур хәлиқ мақал вә тәмсиллири(Шайим Шаваев вә Савут Мәмәтқуловлар билән биллә топлиған)» китаплирим бесилип чиқти. 2011 жили «Мир» нәшриятида «Шахмат дунясидалики қарамәтләр намлик, дәсләпки ана тилимизда, шахмат оюни вә дебютлири тоғурсида йезилған китавам бесилип чиқти. Бу китапни йезишимға шахмат оюни тоғурсида уйғур тилида йезилған китапларниң йоқлиғи вә елимиздә уйғурлардин шахмат ойнағучиларниң интайин азлиғи асасий сәвәп болди.

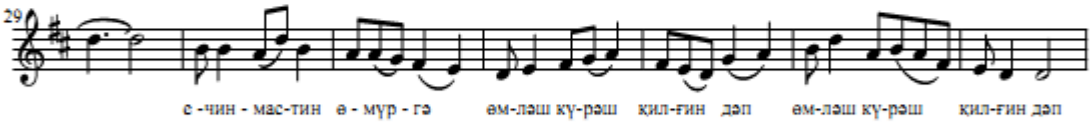
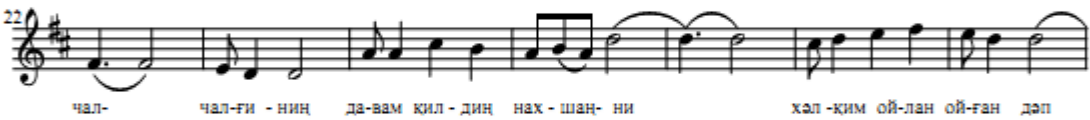
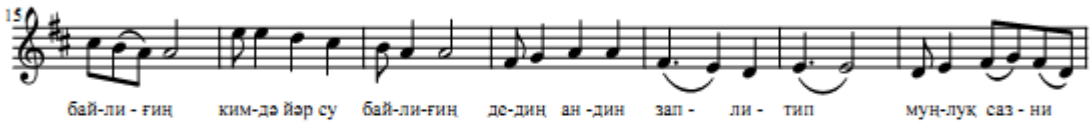
Бу топламға кейинки жилларда язған нахша вә шеирлирим киргүзилди. Гәр язған нахша вә шеирлирим хәлқимгә яқса, өткән өмрүмгә толук рази болиман.

Нахшилирим янригин

Арзу

Сөзи вә музикаси Алимжан Һезбакиевниң
Нотига чүшәргән Исмаил Исаев

Алдирмай

. Арзу

Сатарыңни сән челип,
Ейттиң әлниң дәрдини.
Тәшна отин яндуруп,
Кавап әттиң бағримни.

Елим әзиз маканим,
Кимдә йәр, су, байлиғиң?
Дедин, андин зарлитип,
Муңлуқ сазни чалғиниң.

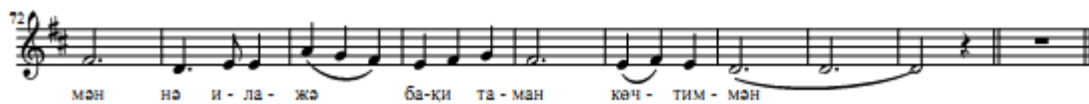
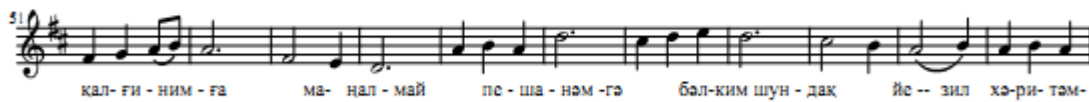
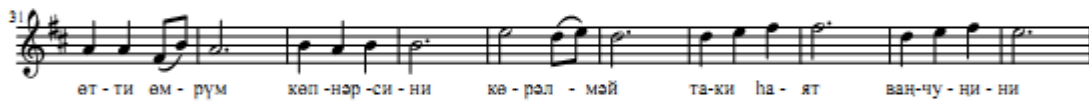
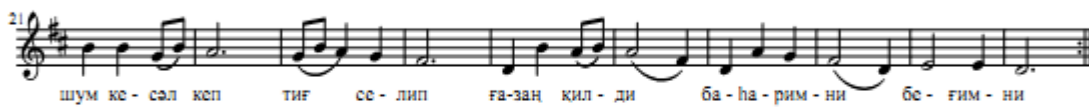
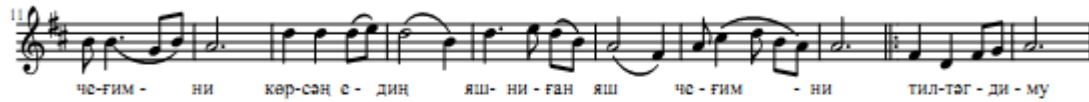
Давам қилдиң нахшаңни,
Хәлқим ойлан, ойған дәп.
Ечинмастин өмүргә,
Өмләш, күрәш қилғин дәп.

Күрәш қилғин тохтимай,
Дүшмән әлдин кәткичә.
Мәйли өтсун әсирләр,
Арзумизға йәткичә.

Арманда кәттим

Сөзи вә музикаси Алимжан Һезбакиевниң
Нотиға чүшәргән Исмаил Исаев

Оттура сурьәттә

Арманда кәттим

Бала чагдин парасәтлик едим мән,
Көрсәң едиң яшниған яш чегимни.
Тил тәгдиму, шум кесәл көп тиғ селип,
Ғазаң қилди баһаримни, бегимни.

Өтти өмрим көп нәрсини көрәлмәй,
Таки һаят ваңчуңини аңлалмай.
Пәрзәнтлирим кечә - күндүз күтсима,
Зар әйлидим қалғинимға маңалмай.

Пешанәмгә бәлки шундақ йезилған.
Хәритәмгә калтә йолар сизилған.
Мейи пүткән чирақ кәби өчтим мән,
Нә илажә бақи таман көчтим мән.

Биләлмидим

Сөзи вә музикаси Алимжан Һезбакиевнин

Нотиға чүшәргән Исмаил Исаев

Астарак

Яр жү-рәр би-лал-ми-дим бир жиғ-ли-тип
бир күл-дү-рүп бу-жү-рәк че-кәр
зап ишк о-ти-да ор-тинип
Яр ко-нүл бәр-сә ма-на бәх-тим ку-ши
е-тәр е-дим сой-гү баг-да
сай-ри-тип мөһман ки-лип ө-дәр
дим яр ү-чүн йе-зип гә-зәл нах-шам-да

67 мән нах-шам- да мән ей - тар е - дим бу кө - нүл

76

77 а - ра ми - га шу чаг-да мән йе - тәр йе-

86 тәр е - дим бу кө- нүл а - ра - ми - га шу чаг-дамән

98 йе - тәр е-

101 дим

Биләлмидим

Яр жүрәр биләлмидим,
 Бир жиғлитип, бир күлдүрүп.
 Бу жүрәк чекәр азап,
 Ишқ отида өртинип.

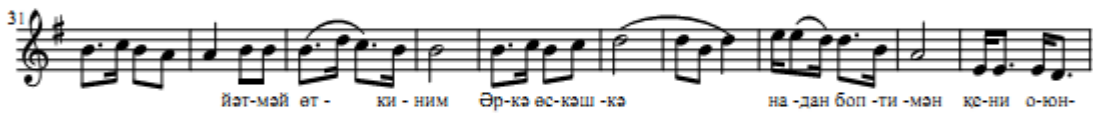
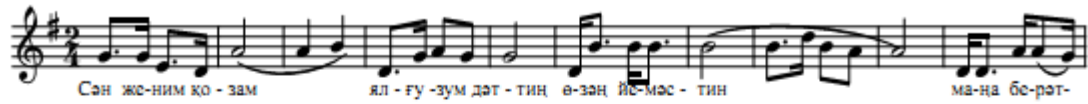
Яр көңүл бәрсә маңа,
 Бәхтим куши өтәр едим.
 Сөйгү бағда сайритип,
 Мөһман қилип өтәр едим.

Яр үчүн йезип гәзәл,
 Нахшамда мән ейтар едим.
 Бу көңүл арамиға,
 Шу чағда мән йетәр едим.

Илтижа

Сөзи вә музикаси Алимжан Һезбакиевниң
Нотиға чүшәргән Исмаил Исаев

Ғәмкин аһаңда

Илтижа

Сән женим қозам, ялғузум дэттиң,
Өзәң йемәстин маңа берәттиң.
Яхши, йеқимлик адәм бол оғлум,
Яманликқа һеч йол бәрмә дэттиң.

Пүтүн һаятиң мән үчүн бошту,
Ана қәдриңгә йәтмәй өткиним.
Өркә өскәшкә, надан боптимән.
Қени, оюндиң ронақ тапқиним.

Сәндин айрилип сунди қанитим,
Беһәдә болди қилған әткиним.
Һәсрәт-қайғуда өтмәктә өмрүм,
Сән жирақ көктә, йәтмәйду үнүм.
Ана қәдриңгә йәтмәй өткиним.

Той болсун

Сөзи вә музикаси Алимжан һезбақиевниң
Нотиға чүшәргән Азат Бурханов

Хошал - хорам

той үс-ти-ғә той бол -сун той-ға йе-тәр пул бол-сун ик-ки пәр зәнт ко-шу - луп һа-ят йо-ли

гүл бол-сун той той той-кип той дәй-миз той-да тө-күп таш-лай - миз яш а-и -лә ку-руш-ни

ә-шу той-дин баш-лай- миз той-да һәм-мә хо-шал бол ғәм-қай-ғу си ун-тул сун қал-ои яш - нап

ой - ғи- нип ях-ши-лик-ка ин-тил -сун той той той-кип той дәй- миз той-да тө-күп таш-лай- миз

яш а-и -лә ку-руш - ни ә-шу той-дин баш-лай- миз биз ал-ла-дин со-рай - миз

һа-ят той-ға тол- си - кән һа-ят той-ға тол - си- кән

жәв-ри жа-па йоқ-чи -лиқ биз-дин не-ри тур-си-кән той той той-кип-той-дәй-миз той-да тө-күп

таш-пай- миз яш-а-и -лә ку-руш - ни ә-шу той-дин баш-лай - миз

Той болсун

Той, той, той кип той дэймиз,
Тойда төкүп ташлаймиз.
Яш аилә курушни,
Әшу тойдин башлаймиз.

Икки пәрзэнт қошулди,
Хошал тәпти жүрәкләр.
Қәлби яйрап ечилди,
Ейтилмақта тиләкләр.

Ата-ана армини,
Бүгүн тапти орнини.
Бир тәһигә баш қоюп,
Өткүзиңлар өмүрни.

Қени яшлар туруңлар,
Уссул ойнап, күлиңлар.
Сөйгү бағниң гүллирин,
Таңлап, үзүп елиңлар.

Той, той, йәнә той болсун,
Тойға йетәр пул болсун.
Икки пәрзэнт қошулуп,
Һаят йоли гүл болсун.

Биз алладин сораймиз,
Һаят тойға толсикән.
Жәври жапа йоқчилик,
Биздин нери турсикән.

Қайтармиси: Той мубарәк, мубарәк,
Той нәғмисин челиңлар.
Икки ашиқ жүрәктин,
Яшлар үлгә елиңлар.

Арминим

Сөзи вә музикаси Алимжан Незбакиевнин
Нотига Чүшәргән Азат Бурханов

Усул сүрьитидә

Мән гүл-зар-га а-шик жан мән гүл те-рәт-тим бе-гим-бол-са Гүл-зар-лик-ка
таш-на жан-лар та-ма-ши-га ке-лип тур-са Гүл-зар-лик-ка таш-
на жан-лар та-ма-ши-га ке-лип тур-са худ-ди жан-нат
баг-ли-ри-дәк бе-гим гүл-ләп яш-нап кәт-сә шун-да ке-
лип а-шик хал-қим гәм-ни ун-туп йә-рап кәт-сә гәм-ни ун-туп йә-
рап кәт-сә шу-а-жа-йкп гүл бе-гим-да той-та-ма
ша бо-луп тур-са той-та-ма-ша бо-луп тур-са
Мән-му нах-шәм наг-мам би-лан ал-кәң-ли-ни е-лип тур-сам
Мән-му нах-шәм наг-мам би-лан ал-кәң-ли-ни е-лип тур-сам
ма-на шун-да мән ө-зәм-ни ба-хит-лик-дәп би-лар е-
дим би-лар е-дим ба-хит-лик-дәп би-лар е-дим
хо-шал-лик-ка кәл-бим то-луп ар-ми-ним-га йә-тар е-дим хо-шал-лик-
ка кәл-бим то-луп ар-ми-ним-га йә-тар е-дим

Арминим

Мән гүлзарға ашиқ жан мән,
Гүл терәттим беғим болса.
Гүзарлиқа тәшна жанлар.
Тамашиға келип турса.

Худди жәннәт бағлиридәк,
Беғим гүлләп, яшнап кәтсә.
Шунда келип әзиз хәлқим,
Ғәмни унтуп яйрап кәтсә.

Шу әжайип гүлбеғимда,
Той-тамаша болуп турса.
Мәнму нахшам, нәғмәм билән,
Әл көңлини елип турсам.

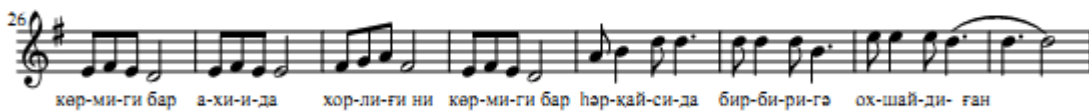
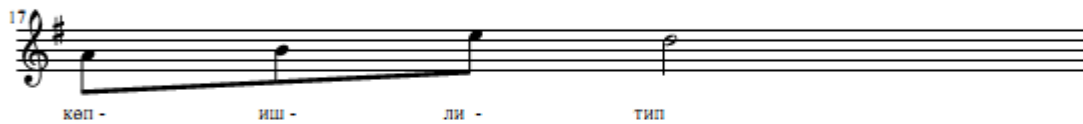
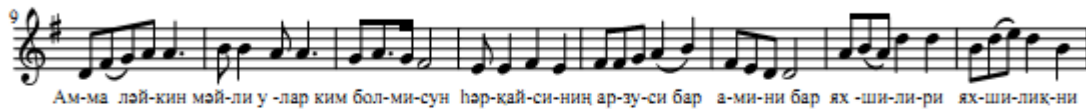
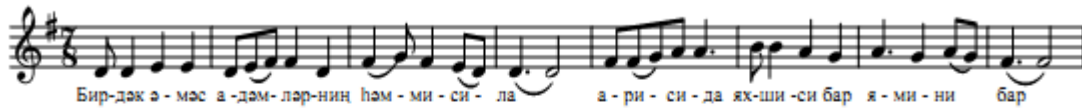
Мана шунда мән өзәмни,
Бәхитлик дәп биләр едим.
Хошаллиққа қәлбим толуп,
Арминимға йетәр едим.

Адәмләр

Сөзи вә музикаси Алимжан һезбакиевниң
Нотига сүшәргән Исмаил Исаев

Аста адирмай

Адәмләр

Бирдәк әмәс адәмләрниң һәммисила,
Арисидә яхшиси бар, ямини бар.
Амма, ләйкин, мәйли улар ким болмисун,
Бу һаятта таңлап алған өз орни бар.

Яхшилири яхшилиқни көп ишләтсә,
Әл ичидә әстә қалар әмгиги бар.
Яманлири яманлиқни көп ишләтсә,
Ахирида хорлиғини көрмиги бар.

Һәрқайсида бир-биригә охшайдиған,
Бәхит, амәт кәлсә дегән армини бар.
Арминиға бәзи йетәр, бәзи йәтмәс.
Тәғдир шундақ, нә илажә, көнмиги бар.

Ана кәдри

Сөзи вә музикаси Алимжан Незбакиевниң
Нотига чүшүргән Азат Бурханов

Аста

Жа-па- кош а-нам ке-ни сән а-нам
иш-ләп тәр тө-күп ра-һат көр ми-гән
Пәр-зән-дәң ү-чүн бағ-риң-ни ке-кип
шах-си өм-рүң-гә кө-нүл бөл-ми-гән
ис-сик соғ өт-мән әр-кә өс-кән мән
көп ү-мүт кил-гән ял-ғуз ба-лаң-дим
ко-зам кү-нүм дәп сө-йүп ке-тәт тиң
на-дан бо-луп мән көд-риң бил-ми-дим
күт-ми-гән мәз-гил ба-ки-ға-кәт-тиң көд-риң-гә а-нам ән-ди мән йәт-
тим гәр мум-күн че-лих бол-са ян-ду руш жан-ни бәр-сәм-ма е-ли ке-ләт-
тим бол-ди са-кай-мас бе-мар жү-ри гим да-ва те-пил-май
өч-тиң чит-ри-гим ти-рик ту-руп мән өл-гән бир жан-мән һәс-рәт кой-ни да
өт-мәк-тә-әм-рүм А-на көд-риң-ни бил-мәй өт-кү ким

Ана кәдри

Жапакәш анам, кени сән анам?
Ишләп тәр төкүп, рахат көрмигән.
Пәрзэндәң үчүн бағриңни кәкип,
Шәхси өмрүңгә көңүл бөлмигән.

Иссиқ - соғ өтмәй әркә өскәнмән,
Көп үммәт килған ялғуз балаңдим.
Қозам, күнүм дәп сөйүп кетәттиң,
Надан болуп мән, кәдриң билмидим.

Күтмигән мәзгил бақиға кәттиң,
Кәдриңгә анам әнди мән йәттим.
Гәр мүмкүнчелик болса яндуруш,
Жанни бәрсәмма елип келәттим.

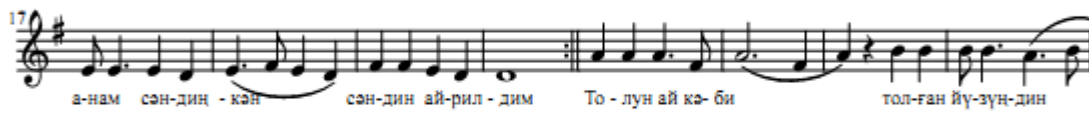
Болди сақаймас, бемар жүригим,
Дава тепилмай өчтиң чиригим.
Тирик туруп мән, өлгән бир жанмән,
Һәсрәт қойнида өтмәктә өмрүм.

Ана кәдриңни билмәй өткиним.

Ана мeһри

Сөзи вә музикаси Алимжан Һезбақиевниң
Нотиға чүшәргән Исмаил Исаев

Алдирмай

Ана мeһри

Ялғуз, анамниң қолида өстүм,
Анам барида йокни билмидим.
Байлиғим, бәхтим, шатлиғим әсли,
Анам сәндиңкән, әнди айрилдим.

Толун ай кәби, толған йүзүңдин,
Бәхит нурини маңа чачаттиң.
Мeһриңни төкүп, әзиз балам дәп,
Бағриңға бесип сөйүп кетәттиң.

Мeһрибан анам, қәлби нур - баһар,
Тапалмидим мән саңа тәңдашни.
Надан болуп мән, қәдриңни билмәй,
Жүримән әнди, төкүп көз яшни.

АШИҒИМ БОЛҒУН

Сөзи вә музикаси Алимжан Һезбакиевниң
Нотиға чүшәргән Азат Бурханов

Оттура сурьәттә

Мән са - на а - шик ғе - рип а - ши - ғим бол - ғун же - ним гүл - за - риң - ни

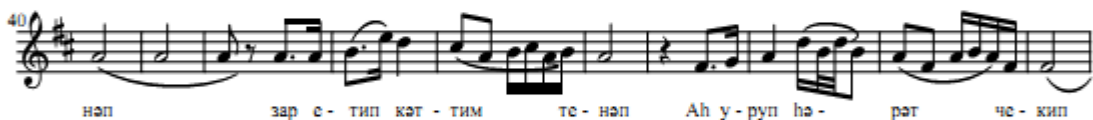
гүл - ли - тиш ар - ми - ним - бил гин ме - ниң гүл - за - риң - ни

гүл - ли - тиш ар - ми - ним ар - ми - ним бил - гин - ме -

ниң мән са - на а - шик бо - луп зар е - тип кәт - тим те -

нәп зар е - тип кәт - тим те - нәп Аһ у - руп һә - рәт че - кип

жү - ри - мән се - ни ки - нәп Аһ у - руп һәс - рәт че - кип

жү ри - мән жү ри - мән се - ни ки - нәп

мән са - на а - шик - ғе - рип бир - жа - вап бир - жа - вал бәр

гин ма - на бир жа - вап бәр - гин ма - на сән ке - лип кол

89 бәр ми - сәң бу кө - нүл тап - мас и - ним сән ке - лип қол

99 бәр - ми - сәң бу кө - нүл бу кө - нүл тап - мас и -

108 ним бу кө - нүл тап ---- мас и - ним

115

Ашиғим болғун

Мән саңа ашиқ ғерип,
 Ашиғим болғун мениң.
 Гүлзариңни гүллитиш,
 Арминим билгин мениң.

Мән саңа ашиқ болуп,
 Зар етип кәттим тенәп.
 Аһ уруп, һәсрәт чекип,
 Жүримән сени кинәп.

Мән саңа ашиқ ишән,
 Бир жовап бәргин күним.
 Сән келип қол бәрмисән,
 Бу көңүл тапмас иним.

Бар болгун достум

Сөзи вә музикаси Алимжан Һезбакиевниң
Нотиға чүшәргән Исмаил Исаев

Оттура сүрьәттә

Ар - зу ар - ман - ға   йе - тәл - ми - сәң - му   ө - мүр йо - ли - да   бар - бол - гун дос -

тум   Бәх - тим кәл - ди дәп   ей - тәл - ми - сәң - му   да - йем кө - йүм - чән

ар - бол - гун дос - тум   да - йем кө - йүм - чән   ар - бол - гун дос - тум   сән би - лән бил - лә

бол - сун мей - ри - бән   ав - па - дар ин - сән   ө - зәң - ниң хи - ли   қил - гән әт - қи -

ниң   бол - сун ях - ши - лик   йе - ми сун ав - лап   һеч - қим - ниң ди - ли

йе - ми - сун ав - лап   һеч - қим - ниң ди - ли   бә - лә қар - ми - гин

маң - ған йо - луң - да   һә - ләл иш - қил - сән   тап - қан ко - ң - да   жу - туң - ға йо -

лак   бо - луш ав - ан - паң   се - ниң һә - ма - һә - на   бол - сун о - ң - да

се - ниң һә - ма - һә - на   бол - сун о - ң - да   бул - бул сай - ри - сун   да - йем сай - ри -

сун   сө - йүп тәр - тө - күп   күр - ған бә - ғиң - да   ә - дил ақ кө - ңүл   ав - па дар - дос -

лар   ар - йо - лак бо - луп   жүр - сун йе - ниң - да   ар - йо - лак бо - луп   жүр - сун йе - ниң - да

Бар болгун достум

Арзу, арманға йетәлмисәнму,
Өмүр йолида, бар болгун достум.
Бәхтим кәлди дәп ейталмисәнму,

Дайим көйүмчан яр болгун достум.

Сән билән биллә болсун мөрибан,
Вападар инсан, өзөнниң хили.
Қилған-әткиниң болсун яхшилиқ,
Йемисун азап һечкимниң дили.

Бала көрмигин маңған йолунда,
Һалал иш қилсаң, тапқан қолунда.
Жутуңға йөлөк болуш вәзипән,
Сениң һаманә болсун оюнда.

Булбул сайрисун, дайим сайрисун,
Сөйүп тәр төкүп қурған беғинда.
Адил, ақ көңүл, вападар достлар,
Яр-йөлөк болуп жүрсун йенинда.

Биз пәри

Сөзи вә музикаси Алижан Һезбақиевниң
Нотиға чүшәргән Исмаил Исаев

Шох-шох

Пә -ри пә-ри биз пә-ри ше-тил қиз-лар биз пә-ри Әл кө-ли-ни хуш ки-лар нах-ши-миз бар биз пә-ри нах-ши-миз бар
биз пә-ри пә-ри пә-ри биз пә-ри шәй-тан қиз-лар биз пә-ри әр көң-ли-ни ой-ғи-тар на-зи-миз бар биз пә-ри
на -зи- миз бар биз пә-ри пә-ри-пә-ри биз пә-ри че-вар қиз-лар биз пә-ри а-на мөһ-рин көр-си-тәр көз-йе-ши бар
биз пә-ри көз йе - ши бар биз пә-ри пә-ри пә-ри биз пә-ри дост-ка-кур-бан биз пә-ри һа-жиз һал-сиз
де-мәң-лар яв-ға бо-ран биз пә-ри һа-жиз һал-сиз де-мәң-лар яв-ға бо-ран биз пә-рия-ғабо-ранбиз пә-ри пә-ри пә-ри
биз пә-ри ше-тил қиз-лар биз пә-ри әл көң-ли-ни хуш ки-лар нах-ши-миз бар биз пә-ри

Биз пәри

Пәри, Пәри биз Пәри,
Шетил қизлар биз Пәри.
Әл көңлини хуш қилар,
Нахшимиз бар биз Пәри.

Пәри, Пәри биз Пәри,
Шәйтән қизлар биз Пәри.
Әр қәлбини ойғутар,
Назимиз бар биз Пәри.

Пәри, Пәри биз Пәри,
Чевәр қизлар биз Пәри,
Ана мөһрин көрситәр,
Көз йеши бар биз пәри.

Пәри, Пәри биз Пәри,
Мундаш қизлар биз Пәри,
Жүрәк, отин яндулар,
Қуяши бар биз Пәри.

Пәри, Пәри биз Пәри,
Достқа қурбан биз Пәри.
Һажиз, һалсиз, демәңлар,
Явға боран биз пәри.

Вәдә берәттим

Сөзи вә музикаси Алимжан Һезбакиевниң
Нотиға чүшәргән Исмаил Исаев

Оттура чапсанлиқ сүрьәттә

Жигит: яш-лиқ ө-мүр ба-һа - рим бул-бу-ли бо- луп са-һәр ах-шам сай-ри -саң өң-лүм-ни из-
Киз: кәд-рин би-ләр мей-ри-бан кө-йүм-чан бо-луп ишк о-ти- да көй-си-низ ял-ғу - зум сиз-

дәп мән вә-дәм-нибе-рәт-тим сәй-гү бе-ғи - да ө- мүр бо-йи ай-рил - мас
дәп мән вә-дәм-нибе-рәт-тим сәй-гү бе-ғи - да ө- мүр бо-йи ай-рил - мас

я-риң бо-лай дәп пи-я ләм-дә чай бо-луп ле-бим-гә те-мип ус-лу-ғим-ни қан-дур-саң
я-ри- низ мән дәп көп-кә хиз-мәт әт- си - низ ти-риш-чан бо-луп мән-дин а-рам тал- си-низ

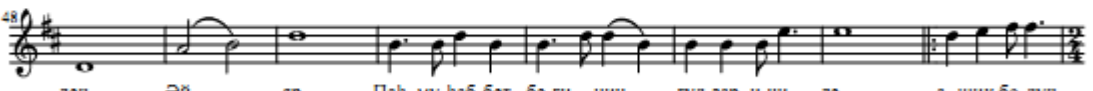
жа- нимме-ниң дәп ус-ли-ғим-ни қан-дур саң жа-ним ме-ниң дәп мәнвә-дәм-ни бе-рәт-тим
сәй-ғи-ним сиз дәп мән-дин а-рам тал-си-низ сәй-ғи-ним сиз дәп мән вә-дәм-ни бе-рәт-тим

сәй-гү бе-ғи - да ө-мүр бо-йи ай-рил мас я-риң бо-лай дәп
сәй-гү бе-ғи - да ө-мүр бо-йи ай-рил мас я-ри- низ мән дәп

мән вә-дәм-ни бе-рәт-тим сәй-гү бе-ғи - да ө-мүр бо-йи ай-рил - мас я-риң бо-лай
мән вә-дәм-ни бе-рәт-тим сәй-ү бе-ғи - да ө-мүр бо-йи ай-рил - мас я-ри- низ мән

дәп Әй яр Паһ му-һаб-бәт бе-ғи - ниң гүл-зар и-чи - дә а-шиқ бо-луп
дәп

ин-тил - сак ө-мүр сү- рүш- кә һеч бу-зул-мас шәрт бо-лар биз-ниң вә - ди - миз

ө-мүр ба-ки яр бо- луп бил-лә ө-түш- кә

Вэдэ берэттим

Жигит:

Яшлиқ өмүр, баһарим булбули болуп,
Сәһәр, ахшам сайрисаң көңлимни издәп.
Мән вэдәмни берэттим сөйгү беғида,
Өмүр бойи айрилмас яриң болай дәп.

Қиз:

Қәдрим биләр, меһрибан, көйүмчаним боп,
Ишқ отида көйсиңиз, ялғузум сиз дәп,
Мән вэдәмни берэттим сөйгү беғида,
Өмүр бойи айрилмас яриңиз мән дәп.

Жигит:

Пияләмдә чай болуп, левимгә темип,
Услуғумни қандурсаң жаним мениң дәп.
Мән вэдәмни берэттим сөйгү беғида,
Өмүр бойи айрилмас яриң болай дәп.

Қиз:

Көпкә хизмәт әтсиңиз, тришчан болуп,
Мәндин арам тапсиңиз, сөйгиним сән дәп.
Мән вэдәмни берэттим сөйгү беғида,
Өмүр бойи айрилмас яриңиз мән дәп.

Жигит, қиз биллә:

Паһ муһәббәт беғиниң гүлзар ичидә,
Ашиқ болуп интилсақ өмүр сүрүшкә.
Һеч бузулмас шәрт болар бизниң вәдимиз
Өмүр бақи яр болуп биллә өтүшкә.

Вәдә қилма

Сөзи вә музикаси Алимжан Һезбакиевниң
Нотига чүшәргән Азат Бурханов

Усул сүрьтида

Ке - ли - мән дәп ва - дә қил - лип күт - кәз - диң - ғу ме - ни шун - ча

11
Бир сө - зиң - ни сөйт - май же - ним сөйт - май же - ним һә - жәп қий - нап

21
һә - жәп қий - нап ме - ни мун - ча Әй сөйт - май әс -

31
ли си - риң - ни сән чин ди - лиң - да сөй - ми - гән - му чин - ди - лиң - да

41
сөй - ми - гән - му с - й - ми - гән - му Шун - чи - ва - ла күт - кәз - диң сән күт - кәз - диң

51
сән ишқ - о - ти - да ишқ о - ти - да көй - ми - гән - му

61
се - гин - ду - уп шун - чи - ва - ла а - һу зар --ға көк - сүм тол - ди а - һу - зар -

71
ға көк - сүм тол - ди яш кө - зүм - дин мәл - мәл е - қип мәл - мәл е - қип

81
һәс - рәт чәк - кән һәс - рәт чәк - кән жү - рәк бол - ди

91
сөй - ми - сәң - сән вә - дә - қил - ма күт - кәз - мәс - тин жа - вап - бәр -

101
сәң се - гин -- дур - май йә - тип қал - гин

Вәдә қилма

Келимән дәп вәдә қилип,
Күткәздиңғу мени шунчә.
Йә сириңни ейтмай женим,
Һәжәп қийнап мени мунчә.

Ейтмай әсли сириңни сән,
Чин дилиңда сөймигәнму?
Шунчивала күткүзүп сән,
Ишқ отида көймигәнму?

Сеғиндуруп шунчивала,
Аһу зарға көксим толди.
Яш көзүмдин мөл-мөл еқип,
Һәсрәт чәккән жүрәк болди.

Сөймисәң сән вәдә қилма,
Күткәзмәстин жавап бәргин.
Мәгәр сөйсәң сеғиндурмай,
Қанат қеқип йетип кәлгин.

Достимға тиләк

Сөзи вә музикаси Алимжан Һезбакиевниң

Нотиға чүшәргән Азат Бурханов

Алдирмай

mf

Дост қад - рин дост қад-рин би - ләр ин - сан ке - шиң - да ке - шиң - да бол - сун дәй

11

мән Ғәм қай-ғу ке - тип сән - дин шох күл - қаң қал-сун дәй - мән һэй дос -

21

тум жан - дос - тум бу һа - ят қай - ни - ми - да ой - на күл е - чил дос -

31

тум ой - на күл ой - на күл е - чил дос - тум Ай кә - би то - луп йү -
Дост кө - цүл е - чил яш - -

41

зиң нур че - чи тур - сун дәй - мән ишқ о - ти йе - нип өч - май жү - рақ - та кәй -
нап көп ө - мур сүр - гин дәй - мән Ар - ман - ға йе - тип а - хир а - лам - дин өт -

51

сун дәй - мән һэй дос - тум жан дос - тум бу һа - ят қай -
күн дәй - мән

61

ни ми - да ой - на күл е - чил дос - тум ой - на күл е - чил дос - тум

71

Достумға тиләк

Дост қәдрин биләр инсан,
Қешиңда болсун дәймән.
Ғәм– қайғу кетип сәндин,
Шох күлкәң кәлсун дәймән.

Ай кәби толуп юзиң,
Нур чечип турсун дәймән.
Ишқ оти йенип өчмәй,
Жүрәктә көйсун дәймән.

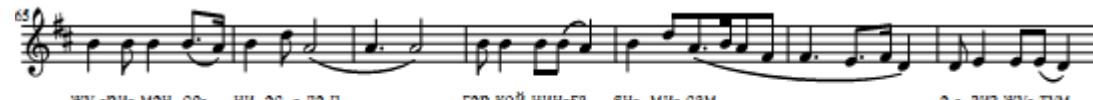
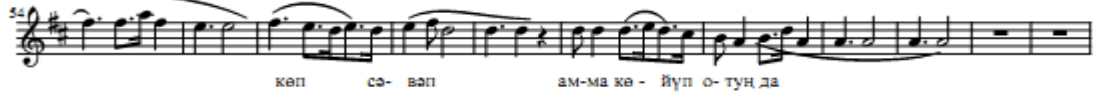
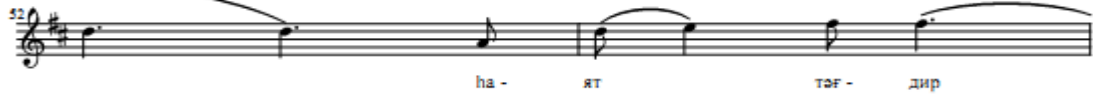
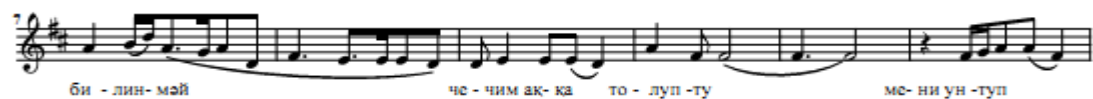
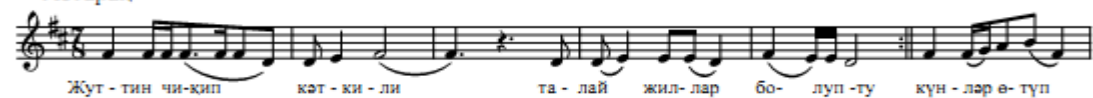
Дост көңүл ечип яшнап,
Көп өмүр сүргүн дәймән.
Арманға йетип ахир,
Аләмдин өткүн дәймән.

Қайтармиси: Һәй достум, жан достум,
Бу һаят қайнимида,
Ойна күл, ечил достум.
Ойна күл, ойна күл, ечил достум.

Әзиз жутум Рәнжимә

Сөзи вә музикаси Алимжан Небакиевниң
Нотиға чүшәргән Азат Бурханов

Астарак

Әзиз жутум рәнжимә

Жуттин чиқип кәткили,
Талай жыллар болупту.
Күнләр өтүп билинмәй,
Чечим аққа толупту.
Мени унтуп қалди дәп,
Әзиз жутум рәнжимә.

Сегинғанда келимән,
Қучақ ечип күтисән.
Кәң дәстихан үстигә,
Бар меһринни төкисән.
Күткиниңдәк болмисам,
Әзиз жутум рәнжимә.

Есил, сейхир булақ сән,
Әл көксини қандурар.
Мәңгү өчмәс чирақ сән,
Жүрәккә от яндурар.
Келимәндә кетимән,
Әзиз жутум рәнжимә.

Сәндин жирақ яшаймән,
Һаят, тәғдир көп сәвәп.
Амма көйүп отуңда,
Жүримән дайим кинәп.
Гәр қойнуңға янмисам,
Әзиз жутум рәнжимә.

Кәл қошулғун нахшамға

Сөзи вә музикаси Алимжан Һезбакиевниң

Нотиға чүшәргән Исмаил Исаев

Оттура чапсанлиқ сүрьәттә

Нах-шам ме-нин яң-рай - ду чаң кәл- тү - рү ко - чаң - ни чиқ-кин

жа - ним ө - йүң - дин сәйт-қин бил - лә нах - шам - ни сәйт-қин

бил - лә нах - шам - ни сән-ко-шул - саң нах - шам - ға көң-лүм

яй - рар е - чи - лип сән-сиз өт-кән кү - нүм - гә жү - рәк

кө - йәр е - чи - нип яң-рап тур - са нах - ши - миз көң-лүм

чүш-мәс һәс - рәт - кә му-һаб - бәт дәп ин - тил - ған йә-гәр

е - дим мәх - сәт - кә нах-шам ә-гәр ях - ми - са өз-нах-шаң-ни

баш - ли - ғин и-чиң-ди-хи си - риң - ни бир-дин сәй-тип таш-ли - ғин бир-дин сәй-тип таш - ли

ғин бир-дин сәй-тип таш - ли - ғин

Кәл қошулгун нахшамға

Нахшам мениң яңрайду,
Чаң кәлтүрүп кочаңни.
Чиққин жаним өйүңдин,
Ейтқин биллә нахшамни.

Сән қошулсаң нахшамға,
Кәлбим яйрар ечилип.
Сәнсиз өткән күнүмгә,
Журәк көйәр ечинип.

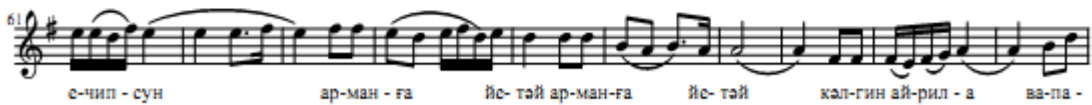
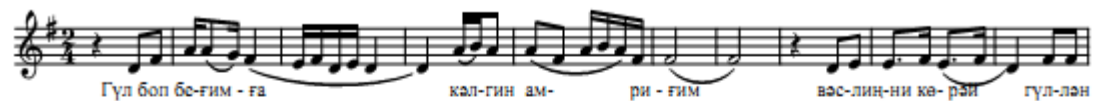
Яңрап турса нахшимиз,
Көңлүм чүшмәс һәсрәткә.
Муһәббәт дәп интилған,
Йетәр едим мәхсәткә.

Нахшам әгәр яқмиса,
Өз нахшаңни башлиғин.
Ичиндики сириңни,
Бирдин ейтип ташлиғин.

Кәлгин амриғим

Сөзи вә музикаси Алимжан Һезбақиевниң
Нотиға чүшәргән Исмаил Исаев

Оттура сурьәттә

Кэлгин амриғим

Гүл боп беғимға кэлгин амриғим,
Вәслиңни көрәй, гүлләнсун беғим.
Гүл пурақиңдин алайчу нәпәс,
Күч-қувәт кирсун, ойғансун теним.

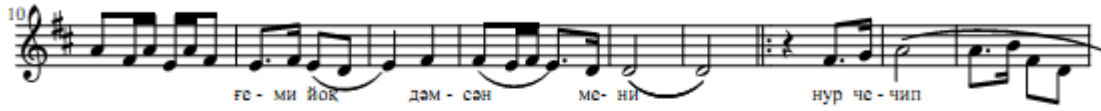
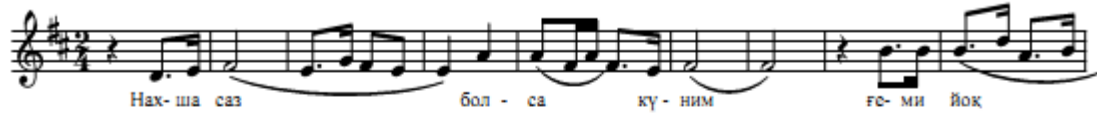
Яки кэлгинә булбул куши боп,
Нахшаңни ейтқин расса яңритип.
Аңлап беғимға кәлсун ашиқлар,
Ойнисун, күлсун, кәтсун таң етип.

Сени күтәрмән бәхтим куши дәп,
Көңлүм ечилсун, арманға йетәй.
Кэлгин айрилмас вападарим бол,
Сән билән биллә муңдишип өтәй.

Көңли йок дәмсэн мени

Сөзи вә музикас Алимжан Незбақиевнин
Нотиға чүшәргән Азат Бурханов

Алдирмай

Көңли йоқ дәмсэн мени

Нахша саз болса күнүм,
Ғеми йоқ дәмсэн мени.
Нур чечип турса юзүм,
Зари йоқ дәмсэн мени.

От кәби янса көзүм,
Меһри йоқ дәмсэн мени.
Хуш чирай жүрсәм күлүп,
Дәрди йоқ дәмсэн мени.

Иш билән жүрсәм жирақ,
Кари йоқ дәмсэн мени.
Вақтида келәлмисәм,
Көңли йоқ дәмсэн мени.

Муһаббәт

Сөзи вә музикиси Алимжан Незбакиевниң
Нотига чүшәргән Исмаил Исаев

Вальс сүрьитидә

Һай му-һаб-бат му-һаб-бат сән му-қад-дас һа-ра-рат сән му-қад-дас
Һа-ра-рат һәр-бир жү-рәк ар-ми-ни сөй-гү-бе-гиң ка-ра-
мат өз-қой-ниң-ға ал ме-ни һай му-һаб-бат му-һаб-бат
Һай му-һаб-бат му-һаб-бат ма-на ку-чак өч-ки-на сән-дин ил-һәм а-пай-ман ма-на а-шиқ жү-рәк-ниң маһ-тумқу-ли
бо-лай мән һай му-һаб-бат му-һаб-бат жү-рү-гүм-ни ян-дур-гун
а-шиқ бо-луп ке-рай мән таш-на-лиқ-ни қан-дур-гун ра-һәт-ли-ни
жү-рай мән һай му-һаб-бат му-һаб-бат һай му-һаб-бат му-һаб-бат
Һа-ят ө-мүр йө-ли-да ба-хит-лиқ бол ө-тай-мән ме-ни таш-лап
кәт-ми-гин ар-ми-ним-ға йө-тай-мән ме-ни-таш-лап кәт-ми-гин
ар-ми-ним-ға йө-тай-мән һай му-һаб-бат му-һаб-бат һай му-һаб-бат му-һаб-бат

Мухәббәт

Һәй муһәббәт, муһәббәт,
Сән муқадәс һарарәт,
Һәр бир жүрәк армини.
Сөйгү беғиң карамәт,
Өз қойниңға ал мени.

Һәй муһәббәт, муһәббәт,
Маңа қучақ ачқина,
Сәндин илһам алай мән.
Маңа ашиқ жүрәкниң,
Мәһтум қули болай мән.

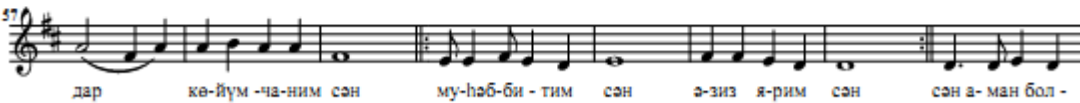
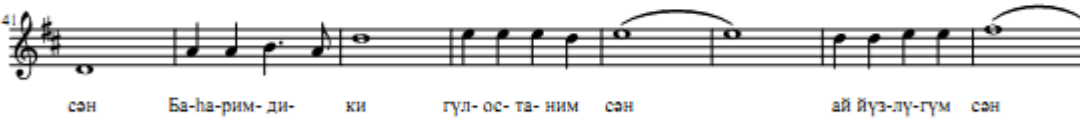
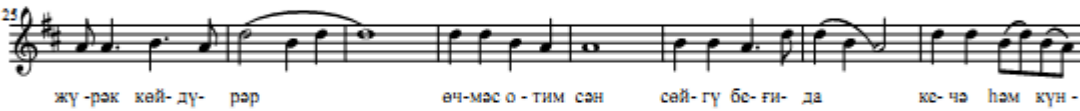
Һәй муһәббәт, муһәббәт,
Жүрүгүмни яндурғун,
Ашиқ болуп көрәй мән.
Тәшналикни қандурғун,
Раһатлинип жүрәй мән.

Һәй муһәббәт, муһәббәт,
Һаят, өмүр йолида,
Бәхитлик боп өтәй мән.
Мени ташлап кәтмигин,
Арминимға йетәй мән.

Муһаббитим әзиз ярим сән

Сөзи вә музикаси Алимжан Һезбақивниң
Нотиға чүшәргән Исмаил Исаев

Оттура Сүрьәттә

Мүһәббитим, әзиз ярим сән

Бу өмрүмдә бил, тажударим сән,
Дил арамим һәм бәхитшадим сән.
Нәгәр гәмдә мән, қайғуда болсам,
Муңдишим мениң, меһрибаним сән.
Мүһәббитим сән, әзиз ярим сән.

Сөйгиним мениң, вападарим сән,
Жүрәк көйдирәр өчмәс отим сән.
Сөйгү беғида кечә һәм күндүз,
Мән үчүн сайрар булбул қушим сән.
Мүһәббитим сән, әзиз ярим сән.

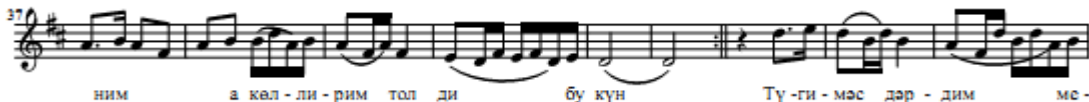
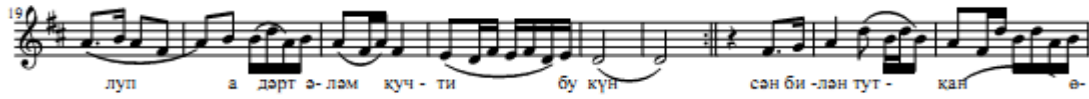
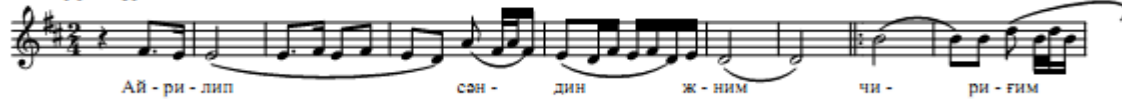
Баһаримдики гүлбостаним сән,
Ай йүзлүгүм сән, қой көзлүгим сән.
Һерип – ечип мән, қачан кәлмәйкин,
Дайим херидар, көйүмчаним сән.
Мүһәббитим сән, әзиз ярим сән.

Сән аман болғун, барим – йоқим сән.

Ҳижран

Сөзи ва музикаси Алимжан Ҳезбакиевнинг
Нотиға чүшәргән Азат Бурханов

Оттура сурьәттә

Ҳижран

Айрилип сэндин женим,
Чириғим өчти бу күн.
Арминим вэйран болуп,
Дэрт- элэм қучти бу күн.

Сэн билэн тутқан өйүм,
Чөл болуп қалди бу күн.
Көз йешим еқип женим,
Көллим толди бу күн.

Түгимас дәрдим мениң,
Нахшида ейтқан билэн.
Дил арам болмас бу күн,
Өзгини тапқан билэн.

Зар етип, һәсрәт чекип,
Отида көйдүм бу күн,
Аһ уруп өтәр өмүр,
Нә илаж, көндүм бу күн

Өмүр йоли

Сөзи ва музикиси Алимжан Незбакиевнин
Нотиға чүшөргөн Исмаил Исаев

Уссул сүрьитиде

Пе-ша-ни-га ө-мир йо-ли йе-зил-ған ту-ғу-луп-ла
а-шу-йол-да ма-ни-миз Ба-ла чағ-да хо-шап хо-рам
ой-ни-шип ра-һат-ли-нип ғәм-си-е-тәр кү-ни-миз
Кеп-ет-май-ла о-куп ан-дин һү-нәр-еп йәң-ни-тү-
рүп иш-о-кәт-ни баш-лай-миз а-мәт ба-хит кәл-си-кә
дәп та-ләй-гә Ар-зу ар-ман үм-мәт би-лән х-шай-
миз Ар-зу ар-ман би-лән х-шай-миз х-шай-миз-
Ғаң-ги-рай-миз ба-зан йол-дин а-ди-шип бу-һа-ят-
ниң қай-ни-ми-дин чи-қал-май жа-па-че
кип ра-һәт көр-май хәп ей-тип со-ал ко-юп жа-ва-би-ни-та-
пал-май Ө-шу йол-да һәр-күн-жү-рүп би-лин-май
Ө-тәр өм-рүң ар-ми-ниң-ға йе-тип х-ки йе-
тал-май йе-тал-май

Өмүр йоли

Пешанигә өмүр йоли йезилган,
Туғулупла әшу йолда маңимиз.
Бала чағда хошал – хорам ойнишип,
Раһәтлинип, ғәмсиз өтәр күнимиз.

Көп өтмәйла оқуп андин һүнәр еп,
Йәңни түрүп иш–оқәтни башлаймиз.
Амәт, бәхит кәлсикән дәп тәләйгә,
Арзу–арман, үммәт билән яшаймиз.

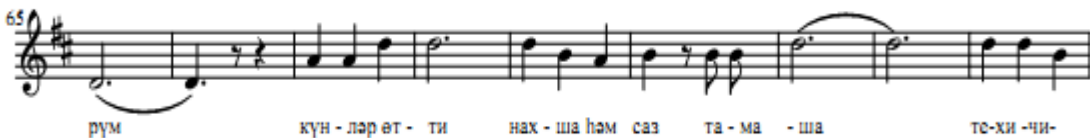
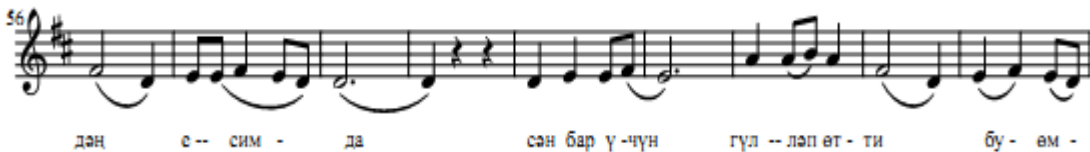
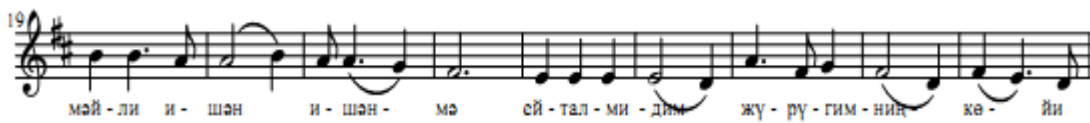
Ғаңгираймиз бәзән йолдин адишип,
Бу һаятниц қайнимидин чиқалмай.
Жапа чекип, раһат көрмәй хәп ейтип,
Соал қоюп, жавабини тапалмай.

Әшу йолда һәр күн жүрүп билинмәй,
Өтәр өмүр арзумизға йетип яки йетәлмәй.

Сән бар үчүн

Сөзи вә музикиси Алимжан Һезбақиевниң
Нотиға чүшәргән Исмаил Исаев

Уссул сүрьитидә

83 лар йе - кин - лар дэй - ду һэ - жәп сән о - юн - га той - ми - диң

92 сән бар ү - чүн ой - нап өт - ти бу һәм - рүм ва - рак - ли сам

101 өт - кән о - мүр йо - лум - ни а - шал - ми - ган һе - ли бар - кән кир - ли - рим

110 а ча - ли - сам бу һа - ят - ниң сир - ли - рин йе - зи - ли - ду

118 те - хи та - лай кур - ли - рим сән бар ү - чүн яш - нап өт - ти бу өм

127 рүм

Сән бар үчүн

Сән бар үчүн, көңлүм пүтүн, хәтиржәм,
 Билмәй өттим бу өмүрниң тәшвишин.
 Һәк сөзүм бу, мәйли ишән, ишәнмә,
 Ейталмидим жүрүгимниң көйишин.
 Сән бар үчүн яйрап өтти бу өмрүм.

Бәзән һаят еғир кәлсә, қийналсам,
 Йолин таптим сән бар үчүн қешимда.
 Кәлди амәт, көптур қилған – әткиниң,
 Ейтмисамму, бар һәқидәң есимда.
 Сән бар үчүн гүлләп өтти бу өмрүм.

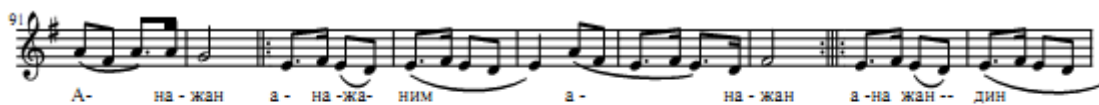
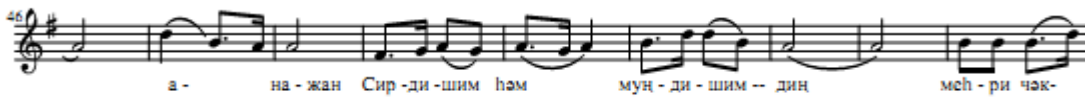
Күнләр өтти, нахша һәм саз, тамаша,
 Техичила бу адәтни қоймидим.
 Һәзил қилип бәзән достлар, йеқинлар,
 Дәйду һәжәп сән оюнға тоймидиң.
 Сән бар үчүн ойнап өтти бу өмрүм.

Варақлисам өткән өмүр, йолимни,
 Һели баркән ашалмиған қирлирим.
 Ачалисам бу һаятниң сирлирин,
 Йезилиду йәнә талай қурлирим.
 Сән бар үчүн, яшнап өтәр бу өмрүм.

Ана жаним

Сөзи вә музикаси Алимжан Һезбакиениң
Нотиға чүшәргән Исмаил Исаев

Аста

Анажаним

Бу өмүрни маңа бэргэн,
Бар мейрини маңа төккөн.
Анажаним анажан.
Кечө күндүз беарам боп,
Көйүп өчүп мени күткөн.
Анажаним анажан.

Баһаримди, бостанимди,
Қуяшимди, арамимди.
Анажаним анажан.
Сирдишим һәм мундишимди,
Мейри чәксиз эзиз жанди.
Анажаним анажан.

Дөлитим һәм байригимди,
Көккө учар қанитимди.
Анажаним анажан.
Һижран болуп зар әйлидим,
Қанитимдин мән айрилдим.
Анажаним анажан.

Қалма өз угалиңға

Сөзи вә музикаси Алимжан Һезбакиевниң
Нотиға чүшәргән исмаил Исаев

Иштигирәк

Қалма өз угалиңға

Муһаббитим, гүлүм дөп,
Қарап-қарап тоймаймән.
Кечә-күндүз беарам,
Сән яримни ойлаймән.

Бәзән һәйран болимән,
Сән йәтмәйсән һалимға.
Һәжәп пәрва қилмайсән,
Пәрядимға, заримға.

Ейтқин мени сөймәмсән?
Көз салдиңму башқиға?
Мени тәнһа қалдуруп,
Қалма өз угалиңға?

Сөзүмгә ишән

Сөзи вә музикаси Алимжан Һезбакиевниң

Нотиға чүшәргән Исмаил Исаев

Оттура чапсанлиқ сүрьәттә

Жигит: Сән сә-зүм-гә и - шән гин тиң-ша ме-ни яр сән-динәз-гә ме-ниң-ки һеч - ки - мим йок - тур
Киз: Бу һа-ят- та ах - ту - руп сөй - гү-ним у сиз сиз-дин өз-гә ме-ниң - ма һеч - ки - мим йок - тур

кәл-гин я-рим кә-чур ма ө - зәң - ни мән - дин сән кә-шим-да жүр-гәш-кә бу-кәң - лүм тоқ-тур
кә-лиң я-рим күт-кәз-мәң кәл-дур-маң ял-ғуз сиз кә-шим-да жүр-си-ниң бу-кәң-лүм тоқ-тур

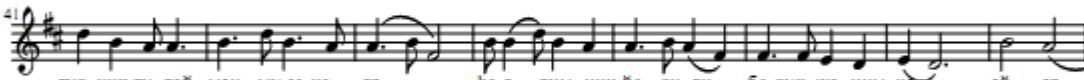
Әй яр сә-ниң һа-зук ләб-ли-риң һа-ват-тәк тат - лиқ сән кә-шим-да бол-ғаш-ка
жү-рү-гим-ниң о - ти - сиз сөй-гү гүл - ха - ни му-һаб-би-тим ба- һа - ри

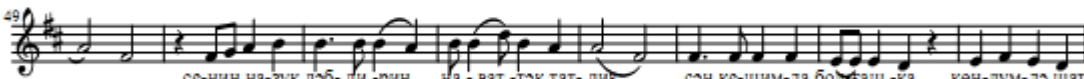
кәң-лүм-дә шат - лиқ сән кә-шим-да бол-ғаш - ка кәң-лүм-дә шат - лиқ кәл-гин я - рим
Йо-рук ас - ми - ни му-һаб-би - тим ба - һа - ри Йо-рук ас - ми - ни кә-лиң я - рим

кә-чур - ма ө - зәң - ни мән - дин яш-лиқ ө-мүр ба-һа-рим бул бу-ли бол кәл жү-рү-гим-ни
кә-шим-ға кәл-дур-маң ял - ғуз да-йим кү-тәй ша-һим дәп с-гәм бол кә - лиң и - нақ ө - мүр

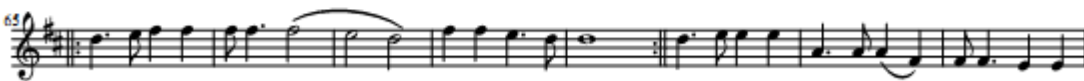
гүл кил ту - тай мән - му са-һа яр һа-я - тим-ниң йө - ли - ги бо-луп жа-ним кәл әй яр
сү-рәй-лүк биз йө-тип бә-хит - кә бу - һа - ят - та ар - ми - ним кәп-ми - сун ме - ниң әй яр

сә-ниң һа-зук ләб-ли-риң һа - ват - тәк тат - лиқ сән кә-шим-да бол-ғаш-ка кәң-лүм-дә шат
жү-рү-гим-ниң о - ти сиз сөй-гү гүл - ха - ни му-һаб-би-тим ба-һа-ри йө-рук ас - ми -

лиқ Жигит, киз биллә: Әй чин му-һаб-бәт рәш - ти - си ү-зүл мәс һеш чағ -
ни

бу һа-ят - та ө-тәй - ли бил-лә мәң-гү- гә му- һаб-бәт-ниң о - ти - да кә-йүп ө - тәй -

ли а - шиқ бо-луп һа - ят - ни сә- йүп ө - тәй - ли а-шиқ бо-луп һа - ят-ни сә-йүп ө - тәй -

ли

Сөзүмгә ишән

Жигит:

Сән сөзүмгә ишәнгин тиңша мени яр,
Сәндин өзгә мениңки һечкимим йоктур.
Кәлгин ярим қачурма өзәңни мәндин,
Сән қешимда жүргәшкә бу көңлүм тоқтур.

Сениң назук ләвлириң наваттәк татлиқ,
Сән қешимда болғашқа көңлүмдә шадлиқ.

Қиз:

Бу һаятта яқтуруп сөйгиним сиздур,
Сидин өзгә мениңма һечкимим йоктур.
Келиң ярим күткәзмәй, қалдурмаң ялғуз,
Сиз қешимда жүрсиңиз бу көңлүм тоқтур.

Жүрүгүмниң оти сиз сөйгү гүлхани,
Муһабитим баһари, йоруқ асмини.

Жигит:

Кәлгин ярим қачурма өзәңни мәндин,
Яшлиқ өмүр баһари күн нури боп кәл.
Жүрүгүмни гүл қип тутай мәнму саңа яр.
Һаятимниң йөлиги, булбули боп кәл.

Сениң назук ләвлириң наваттәк татлиқ,
Сән қешимда болғашқа көңлүмдә шадлиқ.

Қиз:

Келиң ярим қешимға, қалдурмаң ялғуз,
Дайим күтәй шаһим дәп, егәм боп келиң.
Биллә өмүр сүрәйлүк йетип бәхиткә,
Бу һаятта арминим қалмисун мениң.

Жүрүгүмниң оти сиз сөйгү гүлхани,
Муһабитим баһари, йоруқ асмини.

Жигит, қиз биллә:

Чин муһәббәт рәштиси үзүлмәс һеч чағ,
Бу һаятта өтәйли биллә мәнгүгә.
Сөйгү оти өчмисун биздә илайим,
Үзимиздин кәтмисун хошаллиқ күлкә.

Муһаббәтниң отида көйүп өтәйли.
Ашиқ болуп һаятни сөйүп өтәйли.

Достумниң зари

Сөзи ۋә музикаси Алимжан Һезбақиевниң
Нотига чүшүргән Исмаил Исаев

Оттура сурьәттә

Дос-тум дәр-дим-ни сөй-тип бе-рәй мән дил сан ду-ғум-ни е - чип бе-рәй мән һәс-рәт о-ти - да

кө-йүп күл бол-ған жү-рәк бағ-рим-ни ке-кип бе-рәй мән жү-рәк бағ-рим-ни ке-кип бе - рәй

мән әр - кө өс - кән мән а - нам қо - ли - да ба - ла че-ғим - дин йоқ-ни бил - ми дим

күн-дә де-ги - дәк о-нун та - ма - ша жа - па тарт-ки - дәк о - қәт қил-ми - дим на - дан ө-кән

мән ой - лан мап-ти - мән а-нам дәп жү - рүп иш-қа сап - ти - мән ө-зәм ө - зәм - ни

бә- хит-лик са - нап гәм-сиз һа - я - тим ө - тәр дәп - ти -

мән гәм-сиз һа - я - тим ө-тәр дәп-ти - мән күт-ми-гән мәз-гил бар-дин ай-рил-дим

көй-дү-рәр жү-рәк дәрт-нина-за - би дил а - ра - ми - ға да-ва из-дәй - мән йт-ки-нә дос-

тум бар-му а - ма - ли сөйт-ки- нә дос- тум бар-му а ма - ли

Достумниң зари

Достум дәрдимни ейтип берәй мән,
Дил сандуғимни ечип берәй мән.
Һәсрәт отида көйүп күл болған,
Жүрәк-бағримни қекип берәй мән.

Өркә өскәнмән анам қолида,
Бала чеғимдин, йоқни билмидим.
Күндә дегидәк оюн тамаша,
Жапа тартқидәк оқәт қилмидим.

Надан екәнмән, ойланмаптимән,
Анам дәп жүрүп, ишқа саптимән.
Өзәм, өзәмни бәхитлик санап,
Ғәмсиз һаятим өтәр дәптимән.

Күтмигән мәзгил бардин айрилип,
Көйдүрәр жүрәк дәртниң азаби.
Дил арамиға дава издәймән,
Ейтқинә достум барму амали?

Шеирлириим һаят сирлири

Ана вәтиним

Яш чеғимда Вәтән немә? – сораттим,
Көп мәналиқ жавап шу чағ алаттим.
Әл, жут, өй, ..., һесапқа елип санаттим.
Бәк көпкү дәп һәйран болуп қалаттим.

Ана Вәтән дегән сөз һәм қийнатти,
У көңлүмгә йеқин еди - яқатти.
Лекин қайсу мениң Ана Вәтиним?
Бу соалма жавап күтүп туратти.

Атам маңа Вәтән мөжүзат дәтти,
Вәтини йоқ у жүгәнсиз ат дәтти.
Немиду униң ғәзивигә тегәтти,
Хәп дәттидә, чоңқур ойға чөмәтти.

Андин туруп аста йеқин келәтти,
Бешим сийпап һәжәп сирлиқ қаратти.
Бәлким атам мени бала көрәтти,
«Биздимү бар Вәтән» дәпла қоятти.

Хелә жиллар өтти, Ана Вәтиним,
Тарихиңни сорап, оқуп үгәндим.
Бир чағларда атам ейтқан сөзиниң,
Мәнасиға мана әнди чүшәндим.
Әзиз Вәтән!
Нәччә әсир – жиллар өтти күрәштә,
Қара булут кәтмәй сениң бешиндин.
Нәччә дәррия-көлләр толуп таштиғу,
Хәлким төккән көз яш, қану-жириңдин.

Олтиримән тәшвиш қилип Вәтиним,
Жүргинимгә сәндин жирақ йетәлмәй.
Қойниңдики қайнам билән хәлқимни,
Өз көзүмдә таки берип көрәлмәй.

Кечә-күндүз шерин хиял сүримән,
Бил, Вәтиним, жандин артуқ көримән.
Азатлиқниң отида әгәр көй десә,
Ойланмастин иргип чүшүп көйимән.

Өсүп келәр дана, қәйсәр яшлириң,
Армини бир, азат болса Вәтиним.

Азат күниң сениң қайтип кэлгичә,
Күрәш қилип тапмас улар һеч тиним.

О, Вәтиним! Этәнгә бардур үмүтим,
Келәр бир күн, мискин болмас сөлителиң.
Қара булут қалмас сеңиң үстиңдә,
Азат болуп, әркин яшнар дөлителиң.

Вәтиним

Әзиз ана – Вәтиним,
Сәндин жирақ кәткиним.
Қайғу – зарин, муңиңға,
Қени мениң йәткиним.

Ата-ана маканим,
Сени көрүш арминим.
Жиллар бойи күрәштә
Келәр хәлқим – йоқ тиним.

Мени йоқ дәп өкүнмә,
Нәдә жүрмәй бир қеним.
Аһу-зарин аңлисам,
От боп көйәр тән-теним.

Әркинликни, дөләтни,
Саңа күндә тиләймән.
Кәлсә сәндин хуш хәвәр,
Мән нахшамда күйләймән.

Бардур бирла арминим,
Шад күлкәңни көрсәм мән.
Ана макан қойниңда,
Берип өмүр сүрсәм мән.

Ойланғин

Тарап кәткән уйғур биз,
Чөлдә қалған карван биз.
Бизгә, күтмә, пана йоқ,
Бетәләй боп қалған биз.

Нәччә әлдә яшаймиз,
Вәгән зарин тиңшаймиз.
Бирлик биздә болмиса,
Демә ишни оңшаймиз.

Һәқиқәтни издәймиз,
Һижранлиқта биз дәймиз.
Тоғра йолни әгир дәп,
Әгир йолни түз тәймиз.

Йетәр хәлқим ойғангин.
Бирләшкндә, ойлангин,
Мәхситиңгә йетишкә,
Қанитиңни кәң яйғин.

Анам қәдрини билмәй

Мәрибаним, анамниң,
Бемарлиғин биләттим.
Давалашқа панамни,
Яхши тевип издәттим.

Тәклип қилип тевипни,
Илажәм бар күткүздим.
Давасиға керәклик,
Дора-дәрмәк йәткүздим.

Лекин бемар бой бәрмәй,
Тәнгә апту чирмишип.
Өтти күнләр беарам,
Турди тевип алмишип.

Әйнә шундақ нәччә ай,
Тартти бемар дәртини.
Болди тәндә жан талаш,
Қийнап әзиз бәндини.

Йәнә ағриқ күчәйди,
Анам ятар төзгәндәк.
Мошу пәйтниң келәрин,
Алдин ала сәзгәндәк....

Мени чиллап қешиға,
Бир дәқиқә жим ятти.
Андин һалсиз үн билән,
Маңа беқип тил қатти:

Қолдин кәлгән бариңни,
Аймастин ишләртиң.
Ялғуз қоймай, бешимда,
Кечә-күндүз күзәттиң.

Дост-дүшмәнниң алдида,
Ташлимастин қаридиң.
Рәхмәт саңа ялғузум,
Балиликқа яридиң.

Жапа чәккән мән болай,
Сән раһитин көр балам.
Бақи таман атландим,
Мени әсләп жүр балам.

Көрәримни көрдим мән,
Оғлум буңа ишәнгин.
Алла бәргән өмүр шу,
Мени тоғра чүшәнгин....

Көп өтмәйла әзизим,
Мәңгүлүккә жумди көз
Жүрәк зарлап, көйүнди,
Дәрт ейтқили йәтмәс сөз.

Достлар, көңлимни издәп,
Дәгти: чида, сәвир қил.
Бар чарини қолландиң,
Илажә йоқ, шуни бил.

Ана әзиз улук жан,
Уни бизму билимиз.
Нә илажә тәғдир шу,
Буңа товва қилимиз....

Анам барчүн қешимда,
Һеч қайғусиз жүрәттим.
Панам барчүн бешимда,
Әркиләттим, күләттим.

Қулақ салмай сөзигә,
Ишлиримни түз дәттим.
Сирлик бақса көзүмгә,
Хатаримни түзәттим.

Биләттим мән, эзизим,
Жандин артуқ көрәтти.
Достлар кәлсә, хошал боп,
Пай-пүтәк боп кетәтти.

Қайғу чүшсә бешимға,
Көйүп-өчүп кетәтти.
Чөгиләтти кешимда,
Нә ейтарин билмәтти.

Ялғуз қозам, күнүм дәп,
Хар қилғузмай өстәрди.
Нә еғир күн, жапани,
Ажиз баштин өткәзди....

Қизлиримни өстәрди,
Та бойиға йәткичә.
Жүрдим гәмсиз әркиләп,
Мошу кәмгә кәлгичә.

Ейтмастин өй койини,
Йолин теип түзәтти.
Үч қизимниң тойини,
Өз қолида узатти.

Жүрүптимән билмәстин,
Меһриңни һәм қәдриңни.
Көрсәтмәстин кәттиңғу,
Тартқан жапа-жәвриңни.

Кәчүр, бәлким өттим мән,
Күткиниңдәк болалмай.
Әл ағзида қалғидәк,
Керәк десә бақалмай.

Мусибәт, қайғу ямашти,
Қалдим чарә тапалмай.
Көйәр жүрәк, қалғанға,
Ақ сүтиңни ақлалмай.

Өтмәктә күнләр зар әйләп,
Көйүп, титрәп тән-теним.
Сән – анам йоқ бәзлитәр,
Қанчә чидар бу женим?

Анам кэлгэндэк

Кичик анам кэлсэ өйүмгә,
Йерим көңлүм пүтүн болғандэк.
Шатлиқ толуп қалбимдә мениң,
Худди анам өйдә жүргэндэк.

Униң очук қалби нуридин,
Өйниң ичи йоруп кәткэндэк.
Әзиз анам келип қешимға,
Мискин жүрәк хошал тәпкэндэк.

Ойда, шунда кичик анамға,
Өз-өзәмдин сөзләп кетимән.
«Анам болуп көңлүм алдинғу,
Аман бол», - дәп тиләк ейтимән.

Кичик анам чиқтиму өйдин,
Сеғиништин һәсрәт чекимән.
Һәр күн қарап униң йолиға,
Пат кәлсикән, дәймән – күтимән.

Ана қалби нур

Меһрибан ана, қалби нур ана,
Анаң барида йоқтур һеч қайғуң.
Байлиғиң, бәхтиң, шадлиғиң, күлкәң,
Анаңкәнлигин сән билип қойғуң.

Пәрзәнди үчүн бағрини кеқип,
Учун қилғичә көп жапа чекәр.
Уни қоғдашқа һәммигә тәйяр,
Гәр керәк болса жанниму берәр.

Әркин өсисән анаң бар үчүн,
Тапалмайсән бил аңа тәңдашни.
Қәдрини билгин, һөрмәтлә, күткүн,
Унтима һәргиз анаң - қуяшни.

05. 09. 2009. ж.

Өмрүңни дурус өткәз

Он яшқичә дәр бөвәк,
Ойнап күлүп жүривәр.

Һаятта сән ғәм йемәй,
Шат кәйпият сүривәр.

Он бәштира балисән,
Өз нәғмәңни чалисән.
Он йәттидә әр йетип,
Сәл ойлинип қалисән.

Ким болушни издинип,
Көп мәслиһәт алисән.
Һүнәр, билим йолида,
Еринмәстин маңисән.

Жигирмидә сән жигит,
Келәчәкни ойлиған.
Қолға кәлсә амитиң,
Сән качуруп қоймиғин.

Оттузда сән тулпар ат,
Йорғулайсән, чаписән
Өмрүңгә сән керәкни,
Қийналмастин таписән.

Яшна дәйду қириқта,
Барлиқ нәрсә қолунда.
Пухта қилип ишиңни,
Жүргин таймай йолунда.

Билигиңдә күч қувәт,
Һәр қандақ иш қилисән.
Әқил толди, йетилдиң,
Ақ-қарини билисән.

Дост-дүшмәнни қарапла,
Бирдин айрип алисән.
Өз-өзәңни тутмисаң,
Зарлинисән қалисән.

Билгин дәйду әлликтә,
Күтмигин сән вапани.
Йәнә он жил тәрләйсән,
Тартип техи жапани.

Һардиң дәйду атмишта,
Дәм елишқа чик әнди.
Орниң бесип қалғидәк,

Билгин, яшлар жик энди.

Тохтат дэйду йэтмиштэ,
Олтар энди қисилма.
Қолундин иш кэлсима,
Болди энди есилма.

Жамалиндин сәксәндә,
Сәскинәр чоң һәм кичик,
Бурунқидәк ечилмас,
Һөрмәт билән йә ишик.

Тохсәндә бар болсанма,
Йоқ сән энди һесапта.
Сени билиш, кәдирләш,
Бирла энди инсапта.

Күтмә йүзгә киришни,
Қурук терәң қалиду.
Вақит сүлүк боп аста,
Жанни шорап алиду.

Һаят пәслин көрдиңму,
Мүмкин әмәс күткүзүш.
Уни пәқәт өзәңдин,
Дурус яшап өткүзүш.

Һарақниң монологи

Әл мени һарақ дэйду,
Ичмәңлар яман дэйду.
Буни бизгә әкәлди,
Өзгәргән заман дэйду.

Адәм өзи яратти,
Бар жаһанға таратти.
Солап қоюп кәпәзгә,
Келип әһвал соратти

Һалим, шүкри, яхшидур,
Солақта теч ятимән.
Әгәр бирси бошатса,
Өлүгимни артимән.

Ҷенини вә тенини,
Қиздуримән, ойнаймән.
Та мәс болуп кәткичә,
«Ич» дәп зади қоймаймән.

Бирисиниң мән муңиға,
Һәмдәм болуп қошулуп.
Айрилмас «дост» болимән,
Та кәткичә оңшулуп.

Той-төкүндә үстәлдә,
Турғинимни көр яйрап.
Мени ичкән адәмләр,
Кетәр бирдин «хуш сайрап».

Һәр түрлүккән тиңшисам,
Әл ағзида баһарим.
Көп ичкәнни жикитар,
Бопту мениң зәһарим.

Мениңдиму инсап бар,
Көрүнгәнгә тәгмәймән.
Өзәң ечип ағзимни,
Ичмисәңла өзәң сән.

Әгәр ахмақ йолукса,
Раса уни биләймән.
Мәс қилишни, һүнәрни,
Мән шәйтандин тиләймән.

Бир аз уни махтаймән,
Өз илкимгә алғичә.
Зәһәр суни беримән,
Пуғаниға қанғичә.

Берип һүнәр қолиға,
Мән қойимән шәртимни.
Сән һечкимдин қисилмай,
Чиқар дәп, бар дәрдиңни.

Ичкәнсери ечилип,
Һәммини у тәң билип.
Әлни қилар беарам,
Кәлсә-кәлмәс гәп қилип.

Андин йәрдә домулап,
Ешәктәк у еғинап.
Мени сөйүп қучағлап,
Маңиду йәр беғирлап.

Өй-жақидин кәчкүзүп,
Өз илкимгә алимән.
Мениңсиз күни өтмәс,
Егиси боп қалимән.

Дост-өңгиләр мәндрә көп,
Толиси теҗи яшлар.
Мени ичип шир болуп,
Өзгә ишини башлар.

Мени «дост» туттуңму,
Әтиварсиз ичивәр.
Һаятинда көрәр бар,
Яхшилиқтин кечивәр.

Хуласини ейтсам мән,
Әл ағзидин чүшмәймән.
Яратқан егәм – адәм үчүн,
Еринмәстин ишләймән.

Ким әйиплик

Аримизда өсмәктә бәзи бир яшлар ,
Оғулму у, йә қизму, айриш бәк қийин.
Яманларға йеқин боп, яхшидин качар,
Әқил ейтсаң, гәп-сөзүң, дәйду бир тийин.

Беһаялиқ көпәйди, қара әтрапқа,
Өзлиричә көчтуқ дәр йеңилиққа тез.
Улар үчүн арамбәхш оюн һәм күлкә,
Бар вужуди берилгән шунуңға чәксиз.

Ана тил әзәлдин ят болуп кәткән,
Гәп қилишин, байқи саң, тамамән русчә.
Дилида миллий ғурури, тамамән өчкән,
Ейталмас бир еғиз сөз түзәк уйғурчә.

Тил тәккүзүп жүрмисә қосиғи тоймас,
Өз миллитин, Вәтинин ойлапму қоймас.
Уларда йоқ қәдирләш, сәвир һәм уят,

Сөз тэгэшсэ һечкимни аяпму қоймас.

Кәч-ахшамда алдирап чиқиду өйдин,
Пул бәргин дәп аниға қилиду жедәл.
Жүрәр йери ресторан яки кафе-бар,
Йәнә нәдә? Намәлүм... билмәс буни әл.

Ишләш, оқуш, үгүниш хиялида йоқ,
Есиға һеч кәлмәйду һүнәр егәләш.
Инсап-иман, һаядин жуда тамамән,
Һаятида һәммидин қелип һели кәч.

Бу яшларниң көписи болуп норкаман,
Өз женини қийнайду, һазирчә аман.
Егиси йоқ, оғул-қиз адашти йолдин,
Уларчә әйипликмиш өзгәргән заман

Һәйран болма кимду дәп ата-аниси,
Улар йеңи заманниң йеңи байлири.
Яки турмуш койида гаңгирап кәткән,
Кепәк йегән бу күнниң, нәқ гадайлири.

Йә жүргәнләр ишни дәп қаралмай өйгә,
Балисиға тәләпни дурус қоялмай.
Дегинини орунлап, бәрмәй рәдийә,
Ақивәт ким боларин жиддий ойлимай.

Дайим көйәр ғәм-ғузар ата-анидур,
Сәкпара боп һаятта көрмигән ләззәт.
Жәмийәтгә орнини тамам йоқитип,
Өмүрниң қайнимида тартқан тола дәрт.

Ким болмисун егиси, пәрзәнтни тапқан,
Тиришип яхши адәм қилиш нийити.
Пул әмәс, һәтта у жан беришкә тәйяр,
Яман йоллардин сақлап қелиш үмити.

Ойлимиғин гунаһкар заманмикин дәп,
Көп нәрсиләр ажиз һәм мәйиплик баштин.
Өмүр йолини тейлиғақ түзгән,
Биз инсанлар өзимиз әйиплик баштин.

Жавап барму

Йәтмиш жил мабайи можут һәқиқәт,
Бир күндә айланди өтмүшкә, жаға.
Ҷени хәлқим қилған еқидә, һиммәт?
Йоқ! Мана бу әләм вижданға, жанға.

Қудрити бемисал дөләт чуғулуп,
Қатмал дәври әлдә жиддий башланди.
«Шәхсий болсун мүлүк» шуари янрап,
Хәлиқ мүлки һәр ян учти, ташланди.

Аилә бешиға еғир күн чүшти,
Көпи жүрәр бекар, қилар иши йоқ.
Бәғзадиләр «әлнің ғемин ойлишар»,
Лекин йол көрситәр бирму киши йоқ.

Нәччә жиллар бойи жапада жүрүп,
Кәтти бар тапқанниң баһаси чүшүп.
Көпи һошиға теһи кәлмиди,
Яз күни мевигә тәккәндәк үшүк.

Икки миң әллигинчи жил боп нишан,
Шуна режидә, шунда дағдам йол йезиқ.
Қиблинамә әлгә қилинди елан,
Бирақ һули нәдә? – шуниси қизик.

Башлиқлар орни авушуп пат-пат,
Мәнсәпхор, савати аз кадрға толди.
Парә елиш асасий ишқа айлинип,
Әл башқуруш, байлар замани болди.

Базар нәрқи болуп әжәп йеңилиқ,
Әл байлиғи талаш-тартишқа чүшти.
Объектлар сетилди, бузулди, жүтти,
Егә йоқ мүлүккә, берикәт ушти.

Экспорт қилиш ишни муһим дәп билип,
Йәр байлиғин сиртқа һесапсиз чачти.
Қанунсиз, әмгәксиз бейип алғанлар,
Һарсиз, имансиз боп һәддидин ашти.

Лавзим орнида айда бир шәхс,
Бемәна, жавапсиз жиллар өтмәктә.
Режидидә қурған «жәннәт сарийи»,

Қурулмай, теги йок – халқим күтмәктә.

Қуяш сус, туман көп, асман йораму?
Қени, жавап барму, бу қандақ заман?
Көп хәлиқ баридин айрилип, намрат,
Бу өзгүрүш апармақ ахир нә таман?

Қизлар хәиши

Қизниң бәхти таладин,
Дәйду көпни көргәнләр.
Өз хилиға йетәлмәй,
Жәври – жапа сүргәнләр.

Турмуш қурмақ бу заман,
Болди қийин билимиз.
Қиз арминин аңлисақ,
Лал болиду дилимиз.

Қени тиңшап көрәйли,
Қизлар ейтар сөзини.
Пичирлишип һз-ара,
Көрсәтмәстин үзини.

Бири дәйду ечинип,
Мениң бару жигитим.
Биллә турмуш қурушқа,
Лекин азду үмүтим.

Муһаббити пәқәтла,
Көңүл ечип алғини.
Күндә оюн, тамашә,
Керәк әмәс қалғини.

Һүнәр, билим елишни,
Елип қоймас есиға.
Келәчәкни ойлимас,
Нәччә бастим бисиға.

Тапай десәм башқисин,
Түзәккинә жигит йок,
Көпи бәңги, норкаман,
Яки һорун, яки шох.

Иккинчи қиз сөзлиди:
Жигитим пат келиду,
Турмуш қуруш вақитим,
Кәлмиди дәп, күлиду.

Бәлким башқа ойи бар,
Яки тутқан бири бар.
Икки яққа есилип,
Қалмисикән әйләп зар.

Яхши йеқин ойлисам,
Ухмас бәлким дәрдимни.
Йоқчиликни көрмигән,
Нәдин билсун қәдримни.

Оқай десәм пулум йоқ,
Турақлик иш орним йоқ.
Мошу ҳалим бүгүнки,
Пешанәмгәболар доқ.

Өйлүк болуш маңа тәс,
Қолда йоқтур дөлитим.
Қуруқ айға охшиған,
Кимгә керәк сөлитим.

Үчүнчи қиз қошулуп,
Деди: дурус ейтқиниң,
Мениңдиму чирай бар,
Қени жигит тапқиним?

Жигитләр бар, аз әмәс,
Күлсәң болди, йепишар.
Мейман қилур, ойнитар,
Бирақ ялған ейтишар.

Онап, күлсә болғини,
Турмуш қуруш ойи йоқ.
Йә уларни тохтитар,
Һай, дәйдиған киши йоқ.

Бираз вақит сир елип,
Биллә жүрүп бақисән.
Бар ишиңни қил дәйсән,
Мүрисидин қақисән.

Үмүт қилип һәр күни,
Хиял сүрүп ятисән.
Ишчан, түзүк жигитни,
Нәдин издәп таписән.

Әлдә нурғун өзгүрүш,
Еғирчилик турмушта.
Чоң мәсилә жан беқиш,
Һәм аилә қурушта.

Төртинчи қиз сөз алди:
Барғу әлниц кәлгүси.
Чин муһаббәт әслидә,
Парлақ турмуш бәлгүси.

Мәнму мана техичә,
Ялғуз өмүр сүримән.
Илим-һүнәр егәләп,
Оқәт қилип жүримән.

Керәк десә өйүм бар,
Байлиғим бар, пулум бар.
Лекин көңлүм мениңма,
Муһаббәткә бәкму зар.

Қатмал дәвир башлинип,
Хәқни хелә төрәтти.
Әнди көпи чүшүнүп,
Көз қарашни өзгәртти.

Әсли, билсән һаятта,
Һәммә бизгә бағлиқтур.
Мән-мән дегән жигитниң,
Бизсиз күни чағлиқтур.

Кәл достлирим унудин,
Яхши үмүт қилайлук.
Вақит болди бир талай,
Өйгә йетип алайлук.

Аста қизлар тарашти,
Пичирлишип өз ара.
Һәй, жигитләр, аңлап қал,
Есиңни жиғ тез ара!

Или билэн сөһбәт

Алмута-Қапчиғай йолида маңсам,
Саңа кеп тохтаймән, туримән қарап.
Бүгүнму кәлгәндә қешиңға сениң,
Һалиңни билгим кәлди, өзәңдин сорап.

Немә қип ятисән бу жәзиридә,
Һажәтсиз, йәр-қирни суға қандуруп.
У қайсу «данишмән» йолуң тосиған,
Ейт, дәймән қошумчә соал яғдуруп.

Немишкә ақисән, муңлуқ нахшидәк,
Немишкә чайқалмас долқунуң сениң?
Немишкә бойнуңға селинди пуған?
Қийнайду соаллар женимни мениң.

Билимән, теч сүйүң сүзүк вә мунбәт,
Унуңға тәшнаду́р әмгәкчи хәлқим.
Амма ятар ичиндә қандақту бир дәрт,
Қанчә әсирләрдин ейтилмай бәлқим.

Мән жавап күтимән, сән теч ятисән,
Гояки бу чағда ойға петип сән.
Ейтқина, бир сөзиңни, болмиса йәнә,
Техиму қийнилип көп дәрт тартисән.

Шунда Или маңа мундақ тил қатти:
Бир чағларда сүйүм улук, орғуп ақатти.
Мән, билсәң хошалдим тағдин, булақтин,
Қанчә дияр мәндин озук алатти.

Адәмләр туюксиз бойнимни боғуп,
Чоң инша селишти, қурулди тосма.
Сүйүмму ақмайду, һеликәм орғуп,
Толиси сиңиду, қумлуққа – бошқа.

Мени зар қахшитип, қурған иншаниң,
Елимгә йәткүзгән чағлиқ йориғи.
Ашкарә болмақта, бир-бирләп бүгүн,
Натайин ишләнгән чоңлар буйруғи.

Көрдиңғу, әсирләр бойи гүллигән,
Чоң Балхаш көлиниң аһвалин бүгүн.
Үстини шор бағлап сүйи түгигән,

Куши эмэс, пүткэн белиги пүтүн.

Этрапим егисиз, һөммә ташланди,
Қанчә йәр, бостанлиқ суда қалдиғу.
Шавкунум, сүйүмни тосап махтиниң,
Қанчә жа башлиқлар соға алдиғу.

Шундин бери мана сүйүм соғулди,
Көплигән егизлар, кумлуққа чөкти.
Ойнашма тәбиәт билән адәмләр,
Дәп Или алдимға дәрдини төкти.

Өсәкниң дәрди

Толуп-ташқан сүйүң барди,
Кечә-күндүз шақиратти.
Өркәшлигән долқуниңчу?
Қирғақ ялап, чайқилатти.

Этрапиңда толған булақ,
Күмүч рәңгә чөмүләтти.
Очумиға елип ичкән,
Яшарғандәк сезинәтти.

Қут бағриңда, мәжнун таллар,
Егиләтти, салам дәтти.
Сәһәр-кәчтә чиқип шамал,
Чимәнзариң йәлпүлдәтти.

Шох сүйүңдә чөмүләттуқ,
Тосма ясап қийнилаттуқ.
Бирәмизни елип қачсаң,
Қақахлишип күлишәттуқ.

Бағриңға кеп зохлинаттуқ,
Көңүл ечип шатлинаттуқ.
Сән тоғурлуқ нахша ейтип,
Барған йәрдә махтинаттуқ.

Әнди саңа немә болған?
Бир ериқла сүйүң қапту.
Булақлириң көчүп сәндин,
Этрапиңни қорай апту.

Мәжнун таллар һали мүшкүл,

Көпи куруп азла капту.
Чимән зарин түгэл куруп,
Бирә-йерим сазлик капту.

Шунда Өсәк тил каттидә,
Маңа бакти: дурус дәйсән.
Нәдә жүрдин шунчә вақит,
Чин дилиндин маңа көйсәң.

Һалим мүшкүл, хәстидур дил,
Көп кечикип әнди кәпсән.
Қатмал дәвир тәсири бу,
Қилди мени йәргә йәксән.

Әлгә отун, көмүр йәтмәй,
Чепилди көк мәжнун таллар.
Әтрапимни орап ятқан,
Вәйран болди чимәнзарлар.

Тақ гелимдин боғулғандим,
Сүйүм керәк болуп әлгә.
Әнди екип Бабиләндә,
Жүрәр сиңип бекар йәргә.

Аңа тәшна етиз йоққу,
Әлгә ейтар тилим йоққу.
Ақ-қарини айриғидәк,
Һакимларда билим йоққу?.

Бу күн маңа егә чиқмай,
Чөл-жәзиргә айландим мән.
Жан көйәр бир әр чиқмиса,
Ейтқин қандақ яшнаймән мән?.

Яшлар жавави

Ата-ана ейтар: өзгирип заман,
Көп яшла ишсиз, қийналди яман.
Нәччә жил өтти, йоруқ көрүнмәс,
Бу қатмал дәвир барар нә таман?

Яшлар жавави: тиничлик болса,
Вақит келиду, бизму ишләймиз.
Билим, һүнәрниң егиси болуп,
Әмгәк қилимиз, йоған сөзләймиз.

Икки миң әллик дегән нишан бар,
Әтики күнгә көп ишәнчимиз.
Әзиз ата-ана, вайим йемәңлар,
Йеңиға, йеңичә бар чүшәнчимиз.

Сәвир қил

Вәйран болди тапқан-тәргән,
Көп пуглаштим, тәяқ йедим.
Һеч чарә йоқ ажизлаштим,
Бу һаяттин һардим дедиң.

Мән гепиңгә һәран болдум,
Һәсрәт ичрә ойға паттим.
Жиға көзгә ямашсима,
Сәвир етип, мән тил қаттим:

Өтсиму нә еғир күнләр,
Сән мәрт едиң, өзгәрмәттиң.
Чүшкүнликкә селинмастин,
Үмүт отин өчәрмәттиң.

Ирадилиқ инсан едиң,
Йенип турған от жүрәктиң.
Дост-ярранләр көп болсиму,
Мениң үчүн сән бөләктиң.

Әнди саңа немә болған?
Һәжәп өчтиң, чүшәнмидим.
Тәғдиргә тән бәргиниңгә,
Ичим көйәр, ишәнмидим.

Сөйгүм, күнүм, өмүрдишим,
Немә анчә көйүнисән.
Башқа еғир күн чүшүпту,
Өзәңгила сүйинисән.

Қанчә қетим жиқилғанда,
Сән йөләнгән теғим едиң.

Қайғу – гәмгә чөмгинимдә,
Көңүл ачар беғим едиң.

Тохта, ойлан, сәвир қилғин,

Өмүр алда, шуни чүшөн.
Һаятта бу өткүнчи пәйт,
Өтүк йәшмә, маңа ишән.

Кәлгин, биллә мәсләтлишип,
Бир амалин тапмақ лазим.
Қатмал дәври, қийин өмүр,
Бу күнгиму, шүкри тазим.

Ишәнгин

Пат-пат чачрайсән, қәдримгә йәтмәй,
Көңлигә кеп қалар, буниңки демәй.
Тижарәт қилсам, озуп кетәлмәй,
Оқәт билмәйсән дәйсән, ишәнмәй.

Сөзүң сениң зик-қиличтәк өткүр,
Ғәзивиң кәлсә, йоқ көрәр көзүң.
Гепим қәдри йоқ, шундима тиңша,
Сәвир қил, терикмә, бар ейтал сөзүм.

Илим қайнимида мән гөһәр таштим,
Билисән дайим, көпкә сирдаштим.
Өзгәрсә заман, жүрдим өзгәрмәй,
Көйүнип дәймән, бәлким адаштим.

Бу қатмал дәвир, айимай көпни,
Жиққан-тапқанни бебаһа әтти.
Социализимни натоғра тепип,
Зәп, қилған әмгәк бекарға кәтти.

Теги чарә йоқ, күнләр өтмәктә,
Илим пәслитиш, чекигә йәтти.
Алим, даналар ғәзәп – нәпрәттә,
Ишсиз! Иш издәп, нәләргә кәтти?

Илимсиз билгин дөләт көкәрмәс,
Өтәр өмүрниң тәстур һәр күни.
Бир күн келиду, дурус чүшәнгин,
Яңрап чиқиду алимлар үни.

Саңа илтимас!
Кәл, келәчәктин үмүт үзмәйлук,
Бир аз адишип, рәлә болдим мән,
Болар иш болди, йоқ дәп рәнжимә,

Маңа ишэнгин, йолин тапимән.

Йолумдин таймаймән

Бәзидә энсирәйсән, ғемимни йәйсән,
Ишэнгин чин көңлүмдин сөйимән дәйсән.
Мабада, мәзгилсиз сәндин айрилсам,
Көйүп от-пирақиңда күл болиман дәйсән.

Көпинчә сораққа еп, алдим торайсән,
Әл қилғанни қил дәп, мени қийнайсән.
Көп жил издиниш илим йолида жүрдин,
Қени тапқиниң дәйсән, зади қоймайсән.

Гепимгә кулақ салғин, тиңшиғин, ойлан,
Шундақтур һаят йолум, буңа ечинма.
Нә еғир күнләр учрар, бәлки тиғ селип,
Ғәйрәт қил, чидиғин, зади чечилма.

Кәлмидимму нәччә жил, гепиңни рас дәп,
Булбулум, муһаббитим-ғөзәлим сиз дәп.
Болсима бәзи вқит йетишмәсчилик,
Көңүл хуш жүргәндуқку, йолимиз түз дәп.

Өмүргә өкүнмәйлук, бир амал болар,
Әл дағ-дуғи тохтайду, көп нери кәтмәй.
Һеч йолумдин таймидим, һели таймасмән,
Алдин бәрмигән аттәк, пәллигә йәтмәй.

Һаятимниң хуләси

Мән наһшамни ейтимән,
Өйдә ялғуз олтирип.
Алдимдики қәдәккә,
Көз йешимни толтирип.

Әскә елип күйләймән,
Муһаббитим сирлирин.
Көз алдимға кәлтүрүп,
Һаятимниң күнлирин.

Өтти мениң яшлиғим,
Ойнап, күлүп ечилип,
Ойланмастин иш қилип,
Кәтти бәхтим чечилип.

Чүшәнмәстин һаятни,
Жүрдим ишта һәм ченип.
Әнди йешим йәткәндә,
Қалдим мана ечинип.

Билдим һаят чакмактәк,
Йенип-өчүп өтәркән.
Муһаббәтсиз яшисаң,
Қилған-әткән бекаркән.

Һәр бир күнүң әзиәкән,
Уни бошқа өткәзмә.
Муһаббәтницә отини,
Надан болуп өчәрмә.

Өз ишиңға пухта бол,
Әлгә қилғин миң һәссә.
Мошу ейтқан нәсиһәт,
Һаятимдин хуласә.

Арминим қалди

Яш чегимда арминимди,
Чин жүрәктин ярим сөйсә.
Та абәткә биллә болуп,
Һаятимиз гүлләп өтсә.

Күнләр өтүп жигит болуп,
Бир гөзәлни мән учраттим.
Көңлүмдики отлуқ арзум,
Муһаббитим сириң ачтим.

Дилбәр қайил, гепим якти,
Баш қошушни рәт әтмиди...
Жапа тарттим, һәсрәт чәктим,
У қайғуму йәп кәтмиди.

Сирдишиш йоқ, муңдишиш йоқ,
Ейтқинимни чүшәнмәтти.

Көргәнгила яман әйләп,
Еқидәмни бекар әтти.

Һаятимниң теңи өтти,

Үммәт үзүп бирдин кәтмәй.
Муһәббитим мениң өчти,
Арминимға ахир йәтмәй.

Биллә туруп өткән өмүр,
Һеч чарә йок, болди вәйран,
Мән дәп жүрүп, адашқанға,
Бәлким достлар болди һәйран.

Өз әркиңчә яйриғин

Күндә сәһәр турисән,
Көңлүм издәп жүрисән.
Өзәм тапқан жорам дәп,
Әркиләйсән күлисән.

Ғунчә гүлүм, әзизим,
Сөйгү беғим гүли сән.
Вәслиң гөзәл яралған,
Муһәббितिң кули мән.

Сәнсиз өтсә күнлирим,
Чикмай қалар үнлирим.
Довзақ болуп билинәр,
Уйқа кәлмәй түнлирим.

Гүл беғимға кәл жаным,
Булбул болуп сайриғин.
Гүлзаримда, беғимда,
Өз әркиңчә яйриғин.

Саңа чәксиз ишәнчәм,
Әл алдида ғурурум.
Мәһри отиң өчмисун,
Ялғузум сән, көз нурум.

Муһәббәт ишқида

Жүрүшиңни ейтайму,
Һәжәп силиқ дәп.
Қилиғиңни ейтайму,
Назиң иллиқ дәп.

Чирайиңни ейтайму,

Анар йүзлүк дөп.
Гәплириңни ейтайму,
Шерин сөзлүк дөп.

Қарисаң чолпан көзүң,
Жан-тенимни йөп.
Башқилардөк болмиди,
Жүрьөт мөндө зөп.

Мөн тиклинип қаралмай,
Уюлуп һөжөп.
От-пирақта көйимән,
Сөз ейталмай, хөп.

Арман қилған гүлүмниң,
Көңлин биләй дөп,
Таки хөт язалмидим,
Биллә жүрәй дөп.

Әйнө шундақ қийнилип,
Ичим толған дөрт.
Мөн уялчақ болғачқа,
Қоялмидим шөрт.

Жүрөк

Һөммимиздө бар жүрөк,
Аңа шерин сөз керөк.
Ялқунлиса, ечилса,
Уни көрәр көз керөк.

Чақнап соққан, жүрөктин,
Чиқар орғуп тилигиң.
Өчирип койсаң чиригиң,
Болмай қалар керигиң.

Устазим

Достлар һөзил қип, Алимий дөйду,
Қолида Надирий қәлими дөйду.

Һөжөп, билмәмду сениң қәлимин,
Мөндөк миңиға тетип әрзийду.

Раст!

Шеир йезишқа сәвәпчи болди,
У язғин десә, мән башта күлдүм.
Һаят сирини ахтуруп көрүп,
Бир нәччә шеир мән йезип көрдүм.

Шеир йезишның көп сирин ечип,
Шеирлиримни окуп, түзәтти.
Поэзияға болған пикримни,
Шу күндин башлап тамам өзгәртти.

Шеирйәткә мәнму интилдим,
Йешим йәткәндә - һәсрәт чәккәндин.
Өзгәртип куруш, әл боринида,
Жапа чәккән әл-жутни көргәндин....

Устаз мән үчүн, чоққа мисали,
Мәғрур туриду, көпкә бақиду.
Һәр бир мисраси бебаһа ғәзнә,
Ижат беғида қанат қақиду.

Жутуңни көрсәм дәйсән

(Достум Жамбул Капаровка)

Жут нурғунғу, бирақта,
Мениң жутум бөләкчә.
Берип қалсаң әгәр дост,
Қениң ойнар жүрәктә.

Өзи ярның үстидә,
Гәзәлликкә оралған.
Йочун бири өтмәсчүн,
Йолда күзәт қоюлған.

У, Шинҗанға чегардаш,
Карван өтәр чоң шәһәр.
Йолуң чүшүп барсаң гәр,
Рухсәт қәғәз көрсәт дәр.

Жутқа йетип барғичә,
Хелә жапа тартисән.
Зай кәтмәйду чиқимиң,
Рази болуп қайтисән.

Жутни бирәз сүрәтләй,
Тил йәткичә махтинип.
Әскә елип өлкәмни,

Мәнму алай шатлинип.

Йетә-йәтмәй жутумға,
Яр йенида тохтайсән.
Даңки чиққан Өсәкни,
Салам берип йоқлайсән.

Сүйи сүзүк күмүчтәк,
Ичсәң пәйзә алисән.
Бар жапани утийсән,
Раһатлинип қалисән.

Өз-өзәңдин хуш болуп,
Йәнә суға бақисән.
Хиял ичрә биллә боп,
Илиғичә ақисән.

Андин, нери қозғулуп,
Шәһәр таман маңисән.
Кирмәй туруп ичигә,
Һәйран болуп қалисән.

Зәп тазидур һаваси,
Жутуп-жутуп қанмайсән.
Саз-нәғмиләр яңрайду,
Зәһин қоюп тиңшайсән.

Кочилири кәң таша,
Икки чети терәклик.
Базирини кирип көр,
Бардур һәммә керәклик.

Хәлқи чәттин меймандост,
Өз қилиду ятниму.
Бир күн мейман болғун дәп,
Өйгә тәклип етиду.

Барсаң сениң алдиңға,
Кәң дәстихан яйиду.
Сағуч буғдай ненизә!
Йесәң, тами яқиду.

Дәрру союп қойини,
Тамашини башлайду.
Бар һүнирин йошурмай,
Ечип, төкүп ташлайду.

Алдирмигин қайтишқа,
Шәһиримдә сәйлә қил.
Яркитимдә көп сир бар,
Жут ағзидин аңлап бил.

Миқсиз салған мичит бар,
Веливайдин мирас у.
Икки әсир өтсиму,
Өңи өчмәй турар у.

Бу тоғурлуқ жутдашлар,
Ейтар қизик ривайәт.
Нәччә дүшмән қол селип,
Қилалмапту хиянәт.

Ундин башқа мичит жик,
Улар кейин селинған.
Хәлқим һидди қалсун дәп,
Хиш Вәтәндин елинған.

Шәһәр ичи чирайлик,
Коча-һойла гүлзарлик.
Әтрап толған етизлик,
Көмүқонақ, буғдайлик.

Қайсу бағқа қарима,
Мевә дәрәк, бараңлик,
Кирип көргин ичигә,
Чөнәклири тарағлик.

Шимал яқта Жуңгар тағ,
Бағри толғант аршандур.
Чоқисида қазан көл,
Өп-чәриси бостандур.

Жәнүп йеки кумлуқтур,
Толған ичи байликқа.
Или дәрия, көлләр бар,
Әшу яқта яйлақлар.

Йәр астида иссиқ су,
Тәштиң өзи ақиду.
Толған дора –дәрмәккә,
Ичсәң тәнгә яқиду.

Шунда уйғур йезиси,
Көп жил Оғуз башқурди.
Тинмай ишләп, тәр төкүп,
Байлиғини ашурди.

Күн чиқишқа йол тартсаң,
Турар Пәнжим йезиси.
Даңки чиққан өлкиниң,
Азат еди егиси.

Бизниң жутниң даңки бар,
Байлиғи һәм мели бар.
Жут абройин кетирәр,
Дехқанлири һели бар.

Күзма кәлди той башлар,
Өйлиниду көп яшлар.
Өй төридә олтирар,
Мөтивәрләр, қуяшлар.

Йеңи заман тәшвиши,
Жутни бираз тәврәтти.
Ишчан хәлқим өм үчүн.
Йолни тапти – түзәтти.

Ейтсам көптур, тил йәтмәс,
Берип өзәң көргин сән.
Яркитимниң қойнида,
Әркилигин, күлгин сән.

Көңлиң тартса қалғин сән,
Яркәнтлигим болғун сән.

Течлик күйи челинса

Сәнму арман қилисән,
Мәнму арман қилимән
Заманимиз теч болса,
Бәхит шу дәп билимән.

Тилигимиз бир бизниң,
Асман очуқ болсикән.
Яшап инсан течликта,
Қучақ гүлгә толсикән.

Һеч качан көк асманни,
Қара булут басмисун.
Жаллат келип туюқсиз,
Милтиғини атмисун.

Яки дәймиз көпинчә,
Очуқ асман болсикән.
Биз көрмигән бәхитни,
Нәвир-чәвир көрсикән.

О! Тәңрим, сән адәмни,
Немә үчүн яраттиң?
Бир-бирини қирғузуп,
Көк асманға зарлаттиң.

Ейтқин асман көпму йә,
Нәччә әлгә бөлүнгән?
Қара булут кетәмду,
Бизгә яв боп көрүнгән?

Раһити аз һаятниң,
Машақәт көп униңда.
Өмүр өтәр жапада,
Немә гуна инсанда?

Бизни селип нә койға,
Айлар өтәр, жил өтәр.
Арам болар, қойнини,
Ачқандила қара йәр.

Йетәр, ақти қанчә қан,
Санисаң йоқ һесави.
Йә буниңға ейтқинә,
Тепилмасму жавави.

Течлик күйи челинса,
Тәвитип йәр-жаһанни.
Қара булут мәңгүгә,
Қаплимиса асманни.

Шу чағдила һәммә жан,
Қучар бәхит, шәрәп- шан.
Әсли инсан һаятқа,
Яшнаш үчүн яралған.

Йезилар гүллиниду

Заманымиз өзгәрди,
Адәмләрму башқичә.
Башқа чүшти, фәм-қайғу,
Йәтмиш-тохсән яшқичә.

Йеза хәлки тәшвиштә,
Чүшүп қалди бир һалға.
Шунчә жикқан байлиғи,
Учти, кәтти шамалға.

Һәммә һәйран немә иш,
Қени жикқан мүлкимиз?
Сирттин кәлгән оғри йоқ,
Кимни оғри тутимиз.

Чишни чишләп хәп дәтти,
Чидам чекигә йәтти.
Сетип малу-мүлкини,
Берикәт учуп кәтти.

Пәкәт бираз аилә,
Ишниң олини тапти.
Көп яшларзә, чарә йоқ,
Шәһәр таман йол алди.

Түнүгүн дехқан, әнди,
Бүгүн болди содигәр.
Шәдин, шәгә жүгрәйду,
Жүки еғир, төкүп тәр.

Елип сатар иш қилип,
Шәһәрләрдә кеп қалди.
Көпи бани йоқ қилип,
Ялаң төш дәп аталди.

Қайтай десә уюлар,
Йезидиму шу әһвал.

Лекин қолда йоқ әмәс,
Бар азирақ йәр һәм мал.

Әл башлиғи Нурсултан,
Йеза таман көз салди.

Йеңи пәрман елан қип,
Көпчиликкә ой салди....

Келәчәктә гүллинип,
Йеза шәгә охшимақ,
Дехқан қолин йәткүзүп,
Дөләт ишни оңшимақ.

Сиртта жүргән дехқанлар,
Йезиларға қайтиңлар.
Амәт жутта күтмәктә,
Орниңларни тепиңлар.

Нәврәм соали

Жиллар чапсан өттиму,
Нәврәм бәшкә кирипту.
Бүгүн сәһәр туруп у,
Мәктәп таман меңипту.

Исми униң Билимжан,
Һелитинла тиришчан.
Келәчәктә, чоң болуп,
Болса дәймән көйүмчан.

Чиллап уни қешимға,
Қилдим бираз нәсиһәт:
Йәнә бир жил күт оғлум,
Дедим үгән йезиш хәт.

Әсли бала мәктәпкә,
Бариду йәттә яшта,
Бәш яш теги кичик яш,
Соалиң барму башқа....

Нәврәм бираз шүк туруп,
Маңа сирлиқ қариди.
Бова гепиң қизикқу,
Деди аста сориди.

Йәттә, бәшниң айрими,
Икки жилғу мениңчә.
Бир жил чида дәйсәнғу,
Йә башқиму сениңчә?

Хоп, йезишни үгинэй,
Санашниғу билимән.
Мән мәктәпкә у вақта,
Берип немә қилимән?

Жававини күтмәстин,
Мәктәп таман у кәтти.
Мени заңлиқ қилғандәк,
Тилин узун көрсәтти.

Нәврәм қойған соалға,
Һәйран болдум, ойландим.
Қара буни! – дедимдә,
Арқисидин мән маңдим.

Йеңи жил кәлди

Йеңи жил кәлди халтисин есип,
Йәр-зиминға ақ уписин сепип.
Һәммә бәк хошал қарши алмақта,
Чоң үмүт билән салимин берип.

Кочида, өйдә жараңлиқ үнләр,
Тиләк-тәбрикләр ейтар һәммиси.
Оғул-қизлар нахшиси яңрар,
Қолида дугар, сазу-нәғмиси.

Бу күн һәмминиң бирла ейтари:
«Течлиқ, инақлиқ заман болсикән.
Йоқлук, жудалиқ биздин кәтсикән,
Әл қоймисиға байлиқ толсикән»

Қени, йеңи жил, йеңилиқ бәргин,
Яхши үмүтләр, нийәтләр тәргин.
Бу қатмал дәври қайнимида сән,
Елим, хәлқимгә бәхит әкәлгин.

Баһар

Қара, асманда қуяш күлүпту,
От кәби нурын чечип турипту.
Қәһәрлик қишниң музлири ерип,

Сай вэ өстәндәр суға толупту.

Бағда, етизда шатлиқ туйғилар,
Оғул-қизларниң нахшиси яңрар.
Гезәл мәзгил мән, тирик жан ойған,
Дәп кәлгән үчүн қайтидин баһар.

Баһар кәлди

Тәбиәтниң баһари,
Кәлди жутни ойғитип.
Худди тайчақ балиси,
Шох ойнайду, қийғитип.

Бирдә йәрни тилғайду,
Булақ көзин ачиду,
Бирдә күлүп жиғлайду,
Ақ ямғурин чачиду.

Яки мөлдүр таш болуп,
Теризини чекиду.
Яки гүлдир мома боп,
Дап-думбиғин чалиду.

Идир, қирни ғидиғлап,
Уйқисини ачиду.
Қишниң ишти қоғлиса,
Тутуқ бәрмәй қачиду.

Йешил чимән-зарлири,
Ятар уңа күлишип.
Серик чечәк гүл тутуп,
Яшлар жүрәр муңдишип.

Һәммә уңа рәхмәт дәр,
Тутуп қолин көксидә.
Һис-туйғулар ойғинип,
Иш, тамаша өлкидә.

Баһар ямғури

Туюқсиз булут қаплап асманни,
Ямғур қуювәтти, бирдин әшу вақ.
Қараңғу басти мәлә ичини,

Кэчтэ мәлидэ өчкэндэк чирак.

Өтрап чүшсиму тәшвишлик һалға,
Туратти амма хәтиржәм зимин.
Оғул-қизлар селишип чуқан,
Ойнар талада, алмастин тиним.

Мәнма уларға берип кошулдим,
Өзәм балиға айландим бир пәйт.
Баһар ямғури, йәрниц тәшнаси,
Баһар ямғури - әмгәк, муһаббәт.

Симап рәңлик яққан сүйидин,
Етиз- ериклар услук кандурар.
Бағу-бостанлар гүлгә орилип,
Жимики жанни һәйран қалдурар.

Баһар ямғури, яққин тохтимай,
Услиғи қансун һәмминиң, йәрниц.
Һосул мол болсун дехқан тәридин,
Канлири толсун жутниц-Вәтәнниц.

Ойнидим күлдим, бала боп бираз,
Бәк һөл болсамма мән хошал едим.
Баһар пәслиди, ямғур керәкти,
Яғқин ямғурум, йәнә яғ дедим.

Беғимға кәл

Көз нурум, әзизим, гүл тажим,
Қаришиң женимни алиду.
Қақаһлап ечилип күлишиң,
Көңлимни нә койға салиду.

Баһарим болғинә, мениңки,
Беғимға кәлгинә, сайрайли.
Муһаббәт сазифа биз қенип,
Бәхитлик болайли, яйрайли.

Ләйли боп беғимда гәр қалсаң,
Мәжнуниң болумән – сөйимән.
Һаятим чирифи сән болсаң,
Пилиги болуп мән көйимән.

Кона чапанниң сири

Кона чапан – жиртиқ көп,
Есиғлиқ у – қозуқта.
Өйдә момай олтирар,
Үзи толған қорукқа.

Кона чапан әслитәр,
Өткән еғир турмушни.
Һә, момайзә ой сүрәр,
Әскә елип өтмүшни.

Йенип, йенип есиға ,
Келәр уруш жилири.
Әл қорғашқа кәткәнди,
Пүткүл мәлә чоңлири.

Аилигә егә боп,
Мошу момай қалғанди,
Йеши анчә көп әмәс,
Он алтиға толғанди.

Исми униң Саламәт,
Беши қалғанди қетип.
Аһ, рәһимсиз дүшмәнләр,
Кәлмәктә әлни бесип.

Униң қери аниси,
Ағрип өйдә ятатти.
Үч сиңлиси кичикти,
Тамақ бәр дәп зарлатти.

Башқа чүшти сәвдалар,
Өмүр сүрмәк қийинди.
Өйдә ата йоқлиғи,
Мана шунда билинди.

Ишни издәп Саламәт,
Қәйәрләргә бармиди.
Йешиң теши кичик дәп,
Һечким ишқа алмиди.

Бир күни кәч иш тапмай,
Яқа жуттин қайтқан чағ.
Кәч күз пәсли болғачқа,
Сулар муз боп қатқан чағ.

Икки жутниң араси,
Қара яғачлик орман.
Мәлә таман кәлгәндә,
Бир үн аңланди шу ан.

Саламәт қиз чип тохтап,
Йол бойиға көз салди.
«Немиду бу ятқан» , - дәп,
Һәйран боп, туруп қалди.

Сән, кимсән? йол четидә,
Мөкүп, марап ятисән.
Чик бу яққа, болмиса,
Сазайиңни тартисән.

Амма һечким чикмиди,
Йәнә шу үн аңланди.
Қиз корксиму қачмиди,
Бу һаләткә таң қалди.

Андин аста қозғулуп,
Йол четигә қиз йәтти.
Йолға йеқин ериқта,
Йоған нәрсә ятатти.

Чәрисидә чашқанлар,
Талишатти, тартатти.
Қанға беши боялған,
Қозғалмай у ятатти.

Йеқин келип қариса,
Явай чошқа балиси.
Қаттиқ зәхми йегәнму,
Аран мидрар каллиси.

Көп ойланмай Саламәт,
Чапиниға ориди.
Көтиришкә һали йоқ,
Йәндин тартип сәриди.

Өйгә йетип кәлгичә,
Йерим кечә болғанди.
Қизниң ялғуз чапини,
Жиртиқ, қанға толғанди.

Әшу чошқа балиси,
Союлди, соқум қилип.
Әшу кона чапанни,
Қойди қозуққа илип.

Бу аилә хелә вақ,
Ачарчилик көрмиди.
Чошқа гөши йегәнгә,
Һечким ағрип, өлмиди.

Көкләм вақти кәлгәндә,
Қизға ишму тепилди.
Мәлидики етизға,
Арпа, буғдай терилди.

Қизниң әшу чапини,
Яна хелә әсқатти.
У тоғурлуқ һекайә,
Аңлиғанға яқатти.

Уруш пүтти, унтулди,
Әладә дағ-дуғ бесилди.
Кона чапан узаққа,
Бир қозәккә ечилди.

Әнди уни киймәйду,
Байқимайду, тәгмәйду.
Мүмкин униң тарихин,
Унтиғанду - билмәйду.

Лекин момай бәзидә,
Қолға елип қойиду.
Яшниғандәк ечилип,
Мийиғида күлиду.

Аңлиғандәк болиду,
Шу жанивар үнини.
Әслитәр у момайға,
Жапа тартқан күнини.

Вақит

Бээн вақитни йәтмәйду дәймиз,
Бээн вақитни өтмәйду дәймиз.
Нәгә бариду дегәч вақитни,
Мениндин кечип кәтмәйду дәймиз.

Бәзидә вақит кәдрини билмәй,
Яшлиқ өмүрни, ойнап өтимиз.
Қерилиқ йетип, қалсақ жапада,
Вақитқа дөңгәп, наләт ейтимиз.

Вақит өмүргә қарам бир шерик,
Яшлиқни аста елип кетиду.
Қеритип ахир док қилип бизни,
Һәсрәт-қайғуға селип кетиду.

Әсли қәдимин, өмүр йолуңму,
Қойған мәхситиң, қилар ишинда.
Яш чағда әмгәк қилсаң тәр төкүп,
Вақит яр болар дайим қешинда.

Күнләр хош ейтип, қалар арқида,
Һаят қойнида яшнап өтисән.
Вақит һеч қоймас сени далдида,
Мәхситиңгә һәм толук йетисән.

Достқа ишән

Достқа ишән, қисилма,
Керәкму дост, чақирғин.
Кечә-күндүз демәстин,
Ишик қекип вақриғин.

Чиқип қарши алиду,
Дәрру биллә болиду.
Зар дилиңға тил тепип,
Мундишин һәм болиду.

Достқа йөлән һәр қачан,
Өзәңму болғун садик.
Йоқ рәнжишләр, дилиңға,
Қадалмисун болуп миқ.

Хижәлитиң боп туруп,
Дәйли достқа ейтмидиң.
Демәк достниң кәдригә,

Өзәң техи йәтмидиң.

Сириңни ейт достиңға,
У саңа болар йөләк.
Аз учрайду жан көйәр,
Билип қой, достин бөләк.

Мени күткин

Сән гепимни тиңшиғин,
Мени тоғра чүшәнгин.
Сәндин өзгә һаятта,
Һечкимим йоқ ишәнгин.

Йол жирақи боғачқа,
Қийин болди бармиғим.
Деди сөзгә ишинип,
Мени унтуп қалмиғин.

Иш қәрәри аз қалди,
Күз келишин күтимән.
Амал болса кечикмәй,
Бәлки бурун йетимән.

Муһаббитим беғиниң,
Гүлзари сән амриғим.
Жүригимниң даваси,
Мени күткин азлиғим.

Шаир тәғдири

Савут Надирий кәдинас достум,
Шири билән хәлқимгә тонуш.
Теги-тәрти һәм һали, макани,
Бәлким көпигә тех натонуш.

У туғулған йәр Яркәнт тәвәси,
Чоң әмәс кичик Надәк – йезидин.
Балилик чеғи өтти йезида,
Чаң-топа кәтмәй дайим үзидин.

Уруш жилири һәммигә мәлүм,
Қанчә атилар урушқа кәтти.

Ана, келинләр үмитин үзмәй,
Қайтип келишин күндә күтәтти.

Униң атиси көп қатарыда,
Урушта жүрди қорғап елини.
Туюқсиз кәлгән өйгә «қара хәт»,
Әзиз аниниң үзди белини.

Үч айлиғида атисиз қалди,
Төрт йешида у анисиз қалди.
Ялғуз моминиң қолида жүрсә,
Ачарчилик кеп тиғини салди.

Момиси бақти бағриға бесип,
Әл-жут бар үчүн ачтин өлмиди.
Он иккидә у момисиз қелип,
Детдомда өсти, немә көрмиди.

Униң һәммигә ишқи чүшәтти,
Шаир болай дәп, шеир тоқатти.
Яғачқа жипни қош бағлап елип,
Гежәк болди дәп, сазға чалагтти.

Бала чеғидин Савут Надирий,
Көп ишларни қилмақ болатти.
Керәк –яриғи қолда йоқ үчүн,
Арминиға йәтмәй товлатти.

Әйнә шундақ бир каж тәләй чирмап,
Йетишмәй өтти балилик чеғи.
Оқуп, тиришип билим егәләп,
Бир аз гүлләнди Надирий беғи...

У өсүп, оқуп жигит болсима,
Турмуш еқими, уни бийлиди.
Көп қатарыда ишләп жүрсима,
Өй-макан йоқлук, бәкму қийниди.

Шәхси һаяти, униң еғирди,
Йетишмәсчилик яна билинди.
Сөйгү – муһаббәт кәлдию дилға,
Йетәлмәс пәллә болуп көрүнди.

Шундима шаир бешин әгмиди,
Һажизликқа у қолин бәрмиди.
Гәр ажиз боп у йолдин адашса,

Кудрити йокни шаир дәрмиди.

Сөйгү дөп кәзди, жәзирә-чөлни,
У мәжнун болуп, яки бир дәрвиш.
Ахмақ, ахмақ қип жүргән бир гөлни,
Сөйгән гүлүм дөп у қилди пәрвиш.

Ишинип чәксиз ейтқан сөзигә,
Аилә қурди сириң биләлмәй.
Бежапа өскән у надан пәри,
Көп өтмәй кәтти, йоққа төзлмәй.

Үмүт үзмәй, ақ көңүл шаир,
Язди һәм барди қайтип кәлгиң дөп.
Амма у пәри жававин бәрди,
Мәңгү айрилдуқ, үммәт үзгин дөп.

Биринчи муһһәт болған үчүнму,
Шаирим жүрди үммәт үзәлмәй.

Өзидәк ойлап надан пәрини,
Мүмкин әмәсқу, дәтти түзәлмәй.

Лекин үммити бекарға кәтти,
У пәри болди йолидин азған.
Көксидин темчип һәр әләмлик қан,
Шаир хаһишин мундақ дөп язған:

«Мән – тәнһа,
сән –қувнақ...
Мәйли, аман бол,
Йәнә немә гепим бар еди мениң?
.... Көксимдин темчиған һәр әләмлик қан,
Қизил бояқ болсун левиңгә сениң....»

Шаир дилида қалди бир арман,
Сөйгү йолида тапмиди камал.
Пат-пат кечидә кәлмәй уйқиси,
Дәтти, о! Тәңрим қилгин бир амал.

Сәвәп унталмай көйәр жүриги,
У гөл пәрини – зеди яманни.
Дәрткә толсиму лекин тилиги,
«Мән өлсәм өләй, у қалсун аман».

Вақит һәммини йеңиду дәйду,

Шаир дэртилири аста бесилди.
Сөгү бегиға у қайтип кирип,
Бир пәри көрүп, көңли ечилди.

Буда сөйгини Айшигүл еди,
Һөсни-жамали униң нур еди.
Шаир қәдрини бирдин чүшинип,
Чин қәлби билән уму сөйгәнди.

Улар баш қошуп, өй-отақ болди,
Бәхти ечилип, өйгә син кирди.
Үч пәрзәнт көргән аилә болуп,
Шаирниң көңли шатлиққа толди.

Көп вақит өтмәй, яна шум пәләк,
Тиғини салди, гүлини үзди.
Жәннәт боп турған чари беғини,
Әжәл шамили вәйран әткүзди.

Жүрәк азапта, шаир жиғлиди,
Сөйгән яридин бевақ айрилди.
Ишқи муһуһаббәт отида көйүп,
Нәччә жил өтти шаир күмиди.

Долқунсиз аққан Или сүйидәк,
Шаир һаяти билинмәй өтти.
Мискин күнләрдә, уни йөлигән,
Жутдашлири һәм достлири көпти.

Йәнә шум тәләй кәлди бешиға,
Йеқин достларниң жипи үзүлди.
Ишәнчи болған төмүр қанити,
Дәрт көтирәлмәй сунди-бузулди.

Қайғурди, жүрди дәрткә чидалмай,
Жудалиқта у болуп пәрванә.
Бегиз өтмигән жүригин шунда,
Хапилиқ тешип қип парә-парә.

Әслп достлирин Махмут вә Ғалип,
Азат, Алимжан, Сәбит инисин.
Қошаққа қетип, қәбир айлинип,
Қанчә тохтатти жүрәк уришин?

Мана мисалға униң язғини,

Һәммә достига тәкши йетиду.
У йеқиниға болған зарини,
Көйүк отини мундақ язиду:
«...Әву күн кәң ишик тар ечилип,
Кирип кәлди бир шум хәвәр чечилип.
... Жутта матәм... йорук өйдә нур өчүп,
Хәстә жүрәк кәтти йәнә диң чөчүп....
Хәвәр шуки: ағинәң йок, сән ялғуз,
Жутуң – булут, ямғури – яш, төкүлүп,
Көктә кәчти қош юлтуздин бир юлтуз,
Тиф өтмәс жүригигә дәрт өтүп...
Йәттим учуп...
... Зәй ләһәттә достни қиймай сәкпарә,
Тимақ қанап йәрни татлап бариду...»

Әжәл еп кәткән достларни бар қип,
Бир пәс болсиму тирик турғай дәп,
Шеирлар язди дилларни зар қип,
Шеитлар роһин тирилдурай дәп.

Асманда сайрап кәтти Бозторғай,
Азат боп кирдидә тилға.
Яздию, өзи қандақ жим турғай,
Барлиқ һәсрәтни қачилап дилға.

Әйнә шу хилда шаир тәғдири,
Бәхти көрүнмәй, амәт-зиядә.
Карға яримай тәғдир, тәдбири,
Һәмрайи болди пәкәт ирадә.

У бар күчини қәләмгә салди,
Һаят сирини шеирға алди.
Асаси кәспи әдәби иш боп,
Хәлиқ һапизи болдидә қалди.

У инсанларниң инсан болушин,
Шеирлирида зарлап язиду.
Мисал үчүн «... хәт» шеирдиқи,
Мону мисралар толук йетиду:

«...Инсанлиқ сүшлашти, гоя сунди бәл,
Дат бесип ятиду, жирақ арилиқ.
Еқилға сиғмиған надамәттә әл, ...
Әйтәвир,
Көпәйди гәпләр рас вә лап:
Алим һарақ сетип турар кочида,

Надан эхлэтликни жүрсэ кочилап,
Тадан керилиду дэм еп Сочида.

Түзүм мәнсулати – тэкабир, хада,
Начар жәмийэтгэ – тиләмчи, нака.
Инсанлиқ пэзилэт жудаю – ада,
Акилар ини боп, инилар – ак а...»

У йеңилиқни, дэвир тинишин,
Хэликниң зарини дэрһэл сезиду.
«Туюқ йол» дстанини ал,
Йокни йок етип, мундақ язиду:

«...Бузулди бу зимин, аләм,
Кирип кеп учи йок йолға.
Барини жүтэрдидэ, йокқа зар адәм,
Охшап яр бойида турған очига.
Товва!
Түнүгүнла һажэтлик турған тикилип,
Бүгүн йок, йокқа еғизлар көйди.
Қувлиғи путида, гоя жиқилип,
Пичирлап эл, заман тапинин сөйди.
Һэ, Қудрити керәм! Инсан қэдирсиз...»

Яна у «Шаир» дегән шеирдда,
Хэликниң муңин, зарин күләйду.
Һазирқи заман, дэвригэ тохтап,
Миң жутқа тән у мундақ дәйду.
«... Кәлди...
Жути уруш дэвридэк вәйран,
Шаир туруп қалди, чүшүдэк һәйран....

...
Әйтәвир жути йок,
Жут койни қурук,

...
Ташланған өйләрниң йок деризиси,
Оюлған көзләрдэк, нурсиз ичи бош.
Нәдиду һулайду, иштлар – егиси....»
Шаир хэлқини өмлүккә чиллап,
Дайим ой-пикрин эркин күйләйду.
«Әлахан Султан» монолигида,
Султан бова боп мундақ сөзләйду:

«... һэй, Уйғурлар!
Яритип шәһәру вә карамәтни,
Биз – әждат тенидуқ далада, тағда.

Бөләмәй чидалмиғач тәхт-амәтни,
Қачанки өзимиз бөлүнчи чағда.

Ейт, нәдин бәхитни сөтип алисән,
Әң авал өзәңлар сатқунлар чағда?!

...

Өзәлдин өзәң сән көрәлмәс чағда...

.....

Һәй, Уйғурлирим....

....

Мени гөрдә тик олдтарма десән,

Көйүп,

Сөйүп,

Өлүп бир-бириң үчүн,

Һошуң билән жүрүш!»

Шаир даимән күрәш-қайнамда,
Һәкни-һәк ейтип қорқмай язиду.

Нә бир ялини япсима уңа,

Қәлби пак инсан, дили тазидур.

Яна ейтарим:

У мәшһур шаир, әзиз хәлқимниң,

Күрәш, синақта жүрүп тавланған.

Ижат ишқида көйүп һәр күн-түн,

Өзи гүлхан боп от кәби янған.

У хәлқим үчүн чокқа мисали,

Мәғрур туриду, көкә бақиду.

Һәр бир мисраси бебаһа гәзнә,

Ижат беғида қанат қақиду...

Хәлқим, илтимас, бирла ейтарим,

У йоруқ юлтуз, бәргин баһариң.

Һаят йолида қаттиқ соқулди,

Қәдирлә күткин бемар шаириң.

2002 жыл

Адәм қәдригә қачан йетимиз

О! Улуқ егәм, йошурмай ейтқин,

Нечүн адәм қип яраттиң йәргә?

Нәччә милләткә, урпи адәткә,

Дөләткә бөлүп, тараттиң йәргә.

Бөләк жанларға бәрмәй әқилни,

Инсан бешиға селип қоюпсән.
Әвиршим етип униң йолини,
Яхши, яманни қетип қоюпсән.

Нәччә әсирләр яшап келимиз,
Ақ-қарини айрип билимиз.
Миллитим десәк көйүп кетимиз,
Өзгә милләткә башқа дилимиз.

Нә улук, дана аләмдин өтәр,
Һаят чеғида қәдрин билмәймиз.
Кейин әсләймиз бебаһа жан дәп,
Ядикар етип һәйкәл тикләймиз.

Инақ яшашни тәләп қилимиз,
Яхши өмүрни арман етимиз.
Уруш ачимиз, барни чачимиз,
Аһу-зар әйләп ақар йешимиз.

Һәй, адими-инсан бу қандақ һаят?
Шума бебаһа, зор әқлимиз?
Әсирләр бойи қилған-әткәнни,
Йәр билән йәксән, вәйран етимиз.

Яхшилиқ йолдин яманға өтүп,
Қанға милинәр йәнә өзимиз.
Кейин зарлинип адаштуқ дәймиз,
Адәм қәдригә қачан йетимиз?

О! Улуқ инсан, әқилгә киргин,
Һаят йолуңни тамамән өзгәрт.
Уруш ачмисақ, инақ яшисақ,
Шунда яшнаимиз, тартмастин һеч дәрт!

Рәллә қилмиғин

Һәсниң ай кәби, әзиз - Пәризат,
Бир көргән дәйду әжәйип пәри.
Әқил парасәт сәндә йетәрлик,
Гепиндә бардур, тилниң зәһәри.

Һаят йолумни яхши билисән,
Нечүн қалмиди қилчә әтварим.
Өткән күнләрни есиңға алғин,
Қошумчә болсун мениң ейтарим:

Һалим ейтишқа мән мәжбур болдим,
Чириғим янған өйимдә сән йоқ.
Саңа ишәнчим зор еди мениң,
Арамим бузуп маңа қилдин доқ.

Бәхтим ечилмай көп һәсрәт чәктим,
Жәври-жапани баштин өткәздим.
Һаят йолумда сени учритип,
Сөйгү отимниң барин сәзгәндим.

Мундишим болдин, сиримни ейттим,
Қол учин бәрдин, аилә қурдим.
Көп вақит өтүп, әнди сорайсән,
Сиз билән туруп нә раһат көрдүм?

Қийниди соал, жававин берәй,
Бәлким сән күткән байлиқ бәрмидим.
Лекин ишәнгин, сөйгү беғиңға,
Мәңгү тозимас гүлүмни тәрдим.

Қилған әткиним саңа яқмиса,
Жанни қийнима, йоқ соал қоюп.
Растини ейтип, мәндин айрилгин,
Мундақ турмуштин кәттим дәп тоюп.

Атмиштин аштим рәллә қилмиғин,
Сөйгү беғимға азған тәрмигин.
Бирла ейтарим, тоғра чүшәнгин,
Сәндин өзгиси йоқтур ишәнгин.

Шеиримни оқуп сән күлүп кәтмә,
Қаттиқ рәнжиш қип көз яшни төкмә.
Вәйранә қилма сөйгү беғимни,
Әйипләп жанним беорун сөкмә.

Рәнжиш болмисун

Йеңи тонуштуқ гүл пәри – Дилбәр,
Яр болсун дайим яхши нийәтләр.
Қанчә гәп қилай, сени сүрәтләп,
Азлик қилиду ейтқан тиләкләр.

Көрүнишкә сән аддий бир инсан,
Бәс-бәстә амма турған арислан.

Һаятиң, йолуң болсун гүлистан,
Қошаққа қетип язай мән дәстан.

Һәзил қилишни яхши көрисән,
Өткүр сөз ейтип жанни алисән.
Ишта-хизмәттә жапакәш инсан,
Өйдә көйүмчан, әзиз анисән.

Дост-өңгиниң сирдаш-мундиши,
Зәп әзиз жансән, хушхой, мунайим.
Тәбәссум кәтмәс йүзиндин дайим,
Өмрүңни өткәз шундақ илаһим.

Рәнжиш болмисун кам йерин ейтсам,
Очук яриға туз сепип қойсам.
Русчә сөзләйсән, һәтта сайрайсән,
Ана тилини қәдир тутмайсән.

Бу билимсизлик яки камчилик,
Ана тилиниң йоқ әтивари.
Әслидә билгин сени яшнитар,
Шу ана тили – өмрүң баһари.

Өз-ара милләт гепини қилсақ,
Талаш-тартиш қип көйүп кетимиз.
Тилимизни қәдир тутмисақ,
Келәр әвлаттин немә күтимиз?

Әсли унтима сән өзәң ким сән,
Ким боп көз ачтиң йоруқ аләмгә.
Ана тилисиз ақ сүттә киргән,
Бәхит һечқачан болмас адәмдә.

Сән үчүн яшай

Сириңни ейтмай қийнайсән хеним,
Сөз қилсам һели жүрисән күлүп.
Гәр сөйсәң мени йошурма күним,
Жүрәк зарлинар отиңда көйүп.

Сөйгү беғимниң кәл гүли боғун,
Булбулуң болай, бәргиндә сайрай.
Сән үчүн яшай, бәхиткә толғун,
Арманға йетип, мән биллә яйрай.

Муэллим

Билим елиш йолини,
Ейтип берер муэллим.
Еринмэстин йенинда,
Биллэ юрэр муэллим.

Шохлуқ қилсаң синипта,
Сэвир қилар муэлим.
Силиқ сөзлэп, күлүпла,
Йолға салар муэллим.

Билим бериш йолида,
Һадуқ алмас муэллим.
Башта алған шагиртри,
Йолда қоймас муэллим.

Та пэллигэ йэткичэ,
Янда йолдаш муэллим.
Һаят, өмүр йолида,
Сирдаш-мундаш муэллим.

Қайтармиси: Бизгэ устаз, муэллим,
Сизгэ рэхмэт муэллим.
Билим, илим беғида,
Болсун сиздэк муэллим.

Нэдэ сэн?

Өзиз гүлүм, сөйгүним,
Зэп үзүлдиң ечилмай.
Зар әйләймән қалғанға,
Һеч бир чарә тапалмай.

Талай жиллар өтсиму,
Бетәләй боп қалғили.
Мәләңгә пат келимән,
Сени әскә алғили.

Һели чиқмас ядимдин,
Сениң ейтқан бир сөзүң:
“Хәвәр елиң һалимдин,
Тәшналикта дил-көзүм”.

Бээн ақса көз йешим,
Мэн өзәмни бэзлэймэн.
Өткән күнни варақлап,
Сэвэбини издэймэн.

Бэлким едим каж тэлэй,
Пат көрэлмэй қалаттим.
Сөйгинимни ейталмай,
Ишқ отида көйәттим.

Вэдилишип алсақму,
Сэн кәлмәттиң, күтәттим.
Миң бир ойда, хәп ейтип,
Көрәлмәстин кетәттим.

Лекин үммәт үзмәттим,
Ишәнгәшкә сөзүңгә.
Тәлмүрәттим күтәттим,
Лиқ яш толуп көзүмгә.

Рәнжиш қилип бир күни,
Десәм немә қилғиниң?
Мени ойға салғанди,
Сениң шунда ейтқиниң.

Күлүмсирәп дегәндин,
Раст сөйәмсиз ейтиңа?
Мундақ рәнжиш қилғичә,
Мени елип кетиңа.

Бу гепиңни һәзил дәп,
Һәзил қилдим: күткүн дәп.
Алдинда бар чоң синақ,
Шу синақтин өткүн дәп.

Бир аз ойға чөктүндә,
Андин аста үн қаттиң.
Синақтинғу өтәттим,
Шуңа йәтсә гәр вақтим.

Ерәң қилмай сөзигә,
Күлүптимән мән надан.
Өз бәхтимни қачурдум,
Ойланмастин мән убдан...

Хәвәр кәлди бир күни,
Сени кечип кәтти дәп.
Һәйран қалдим, зарландим,
Бу қандақ иш болди дәп.

Башта күлдим Һәзил дәп,
Қоюңлар дәп, ишәнмәй.
Бағрим көйди боп қавап,
Бу қандақ? – дәп, чүшәнмәй.

Ишәнмидим, издидим,
Есимда бар ейтқиниң.
Тапалмидим, зарландим,
Сәнсиз күнүм боп қийин.

Кейин билдим болғанни,
Буни қилған ақаңкән.
Ейтқиниңға ишәнмәй,
Маңа қарши турғанкән.

Қандақ сәвәп билмидим,
Мени дүшмән көрүпту.
Маңа сени бәрмәшкә,
Бәккәм йәңни түрүпту.

Тиңшимастин анисни,
Өзи лайиқ тепипту.
Қулақ салмай зариңға,
Сени золап берипту.

Жакалапту мәләндә,
Сени кечип кәтти дәп.
Маңа йетип бу хәвәр,
Дәрт үстигә болди дәрт...

Айлар өтти, жил өтти,
Һеч бир йәрдин дәрәк йок.
Үммәт билән яшаймән,
Сәндин өзгә керәк йок.

Шундин бу ян жүримән,
Тәнһа, көңлүим ечилмай.
Мухәббәттә көйүду,
Жүрәк оти бесилмай.

Яшлиқ өмрүм, баһарим,

Булбулидиң сайриған.
Дил зариңни чүшәнмэй,
Надан болдум айрилған.

Әзиз гүлүм нәдә сән?
Һели сени издәймән.
Хәвәр бәрсәң болғини,
Мән кешиңға йетимән.

15. 12. 2010 жыл.

Рәнжиш қилма һаятқа

Еғир күнләр тола болса өмрүндә,
Рәнжиш қилма берәһим дәп һаятқа,
Бу һаятни ойлап тапқан өзимиз,
Милләт айрип, дөләт куруп һәр яқта.

Заң чиқирип, пул чиқирип әл ичрә,
Тирикчилик һарвусини маңғузған.
Әмгәк қилсаң, амәт, бәхит келәр дәп,
Һәммә йәргә шуар қилип язғузған.

Бу һаятни өзгәртмәстин келимиз,
Әсир-әсир жәври-жапа чәксәкма.
Милләт айрип, дөләт қурған һәр яқта,
Саясәтнің хаталиғин билсәкма.

Қоғданмисақ дүшмән пайлап турғандәк,
Әскәр тутуп, қорқақ болди көзимиз.
Йоқку дүшмән өзгә жандин инсанға,
Демәк дүшмән өзимизгә өзимиз.

Мәйли қанчә милләт-дөләт болмайли,
Бир зиминда яшаватқан инсан биз.
Немишкиду петишмастин өз ара,
Берәһим боп, бәзән уруш ачимиз.

Қанчә әсир тапқан-қурған байлиқни,
Қәдрин билмәй, вәйран қилип ташлаймиз.
Һаят йоли чәмбәр кәби дүгләктәк,
Пекираймиз, ейтқин кимгә охшаймиз?

Қайтилаймиз бу һаятни қайтидин,
Тәңрим бизгә мәжбур етип қойғандәк.

Бәлким чиқар бир күн дана оғланлар,
Йеңи һаят йолин ечип бәргидәк!

02.01.2011ж.

Кәдирлә

Бу дуняда есил жанлар,
Ата-Ана, кәдирлә.
Киндик кениң дәсләп аққан,
Йәр - жутуңни кәдирлә.

Бир қосақтин чиқрап чүшкән,
Қериндашни кәдирлә.
Биллә ойнап - күлүп өскән,
Дост - өңгәңни кәдирлә.

Сөйгү бағдин үзүп алған,
Әзизинни кәдирлә.
Арзу - арман билән тапқан,
Пәрзәнтиңни кәдирлә.

Нәччә тилни билгин мәйли,
Өз тилиңни кәдирлә.
Нәдә болма, немә қилма,
Өз жутуңни кәдирлә.

08.03.2009 ж.

Достум болсаң

Бир тонушум гәп ара сорап қалди,
Ейтқина дост, ишинда йөләк барму?
Дайим тәнһа жүрисәнғу һалиң ейтмай,
Гәр бешиңға күн чүшсә, тирәк барму?

Ва, һәммини сән яхши билисәнғу,
Билип туруп һәжәва сорифиниң?
Достум болсаң қилма бу гәплириңни,
Болиду бир Алланиң буйриғини.

14.03.2009ж.

Маңа ишән

Бэзэн ярим, чидалмастин, кайип маңа,
Дәйду йетәр, бу заманни чүшәнсәңчу.
Кимгә керәк куруқ намиң пул тапмисаң.
Көпкә охшаш пул тепишни үгәнсәңчу.

Чүшинимән чин дилидин көйүп ейтти,
Жиққанлири тез арида тамам пүтти.
Һечбир чарә тапалмастин маңа кайип,
Гунаһкари мән боптимән, һөрмәт пүтти.

Сәвир қилғин, рәнжиш қилма, терикмигин,
Чапиниңни отқа селма, сән чүшәнгин.
Еғир күнләр өтти, бәлким яна өтәр,
Мән тапармән бир йолини, сән ишәнгин.

14.03.2009ж.

Хошнилар

Султанқорған, даңқи чиққан мәлидур,
Хәлқи өмдур, дайим инақ яшайду.
Келип қалса бирәр сирттин сәйлә қип,
Көргән уни дәрру өйгә башлайду.

Шу мәлидә көп жил болди яшаймән,
Сирдаш-мундаш дайим йөләк хошнилар.
Бир күн көрмәй қалса болди издәйду,
Әнсирәйду - вайим йәйду хошнилар.

«Хошнаң әла жирақтики тукқандин»,
Дәп ейтилған биздә есил тәмсил бар.
Әйни шундақ мәләмдики хошнилар,
Тил тәгмисун яшна әзиз хошнилар.

15.05.2009.

Нәврәмниң дегини

Кәнжә нәврәм әркиләп,
Дәйду китап елип бәр.
Күндә янда тутушқа,
Халта тикип селип бәр.

Шу китапни оқушқа,
Һәрипләрни йезип бәр.
Тез үгүнип елишқа,

Окуш йолин сизип бәр.

Тиришимән күндә мән,
Окуп билим алимән.
Өсүп адәм болғичә,
Илим қоғлап маңимән.

Серик чечәк

Баһар келиш бәлгүси,
Серик чечәк гүлидур.
Қарму кетип үлгәрмәй,
Йәрниц чачар нуридур.

Етиз вә тағ бағридин,
Һәр жил уни териймиз.
Тепип хошал үн кетип,
Баһар ачтуқ биз дәймиз.

Гүл дәстә қип тизимиз,
Аңа ашуқ өзимиз.
Баһар кәлди, кәлди дәп,
Хошал ейтар сөзимиз.

Һәрбир инсан өйидә,
Серик чечәк болсикән.
Хошаллиққа, бәхиткә,
Инсан көңли толсикән.

Рәхмәт ана мәктивим

(Яркәнтики Хелил Һәмра намидики
уйғур орта мәктивигә беғишлаймән)

Сәндин учун болғили,
Йерим әсир болупту.
Пешанәмдә - қоруклар,
Чечим аққа толупту.
Әқил, билим булиғи,
Салам, ана мәктивим.

Билим алдим қойниңда
Әркилидим балаң боп.
Мәндәк йүзмиң яшларға,
Әмгәк қилдиң малай боп.
Әқил, билим булиғи,

Рәхмәт, ана мәktivим.

Жигит болдим, узаттиң,
Берип маңа билимни.
Өтти өмрүм хар болмай,
Тепип йедим ненимни.
Әқил, билим булиғи,
Рәхмәт, ана мәktivим.

Көп утукқа йетиштим,
Илим қоғлап жүрүп мән.
Сәндин алған билимниң,
Раһитини көрүп мән.
Әқил, билим булиғи,
Рәхмәт, ана мәktivим.

Чәксиз илим дуняси,
Дәсләп сәндин башлинар,
Шуңа намиң мәңгүгә,
Қәлбиләрдә сақлинар.
Әқил, билим булиғи,
Әзиз ана мәktivим.

Ана жутум Яркитим

Ана жутум – Яркитим,
Яр үстигә жайлашқан.
Кочилири кәң таша,
Дәрәқлири ярашқан.

Көпинчиси Ақ терәк,
Арисидә Седә бар.
Қара яғач көп әмәс,
Мәжнун талға коча зар.

Яр бағрида жошқунлап,
Даңлиқ өсәк ақиду.
Әтрапида булақ көп,
Ичсәң тәнгә яқиду.

Сән тоғурлуқ шаирлар,
Шеир, дәстан язған көп.
Бағ һәм һойлаң сәрәмжан,
Тепилматти һарам чөп.

Жигирминчи эсирдә,
Сән яшниған, гүлләнгән.
Бағлириңда бош йәр йок,
Гүл, йемишкә пүркәнгән.

Қайсу баққа кирмигин,
Алма, өрүк, үжүм көп,
Амут, шаптул, әйнула,
Көктаттинму үним көп.

Шәһәр ичи тазиди,
Шуңа хәлқиң разиди.
Су, ериқ-ерик ақатти,
Бағлар жутни бақатти.

Адәмлири меһрибан,
Меһмандости четидин.
Хушхой чирай кәтмәтти,
Анар рәңлик юзидин.

Талай жиллар болупту,
Сәндин чиқип кәткили.
Йолум чүшмәй, келәлмәй,
Сени арман әткили.

Әнди кәлсәм Яркитим,
Һалиң вайкән, ечиндим.
Наләт оқуп ичимдә,
Хәпни ейтип, чечилдим.

Көп кочиға дәрт келип,
Ойман, чоңқур, чаң-топа.
Ериқлири көмүлгән,
Дәл-дәрәхкә йок вапа.

Қайсу бағқа кирмигин,
Көктат турмақ мевә йок.
Егилири базарда,
Сода билән қарни тоқ.

Базар ичи гадирмаш,
Толған чәт әл мелиға.
Мундақ соғақ көрүнүш,
Тегәр адәм дилиға.

Хушхой чирай көрүнмәс,
Ғәм бесипту көпини.
Өтмәй мели йетипу,
Тиңшап көрсәм гепини.

Бу һаләтни көрмисәм,
Ишәнмәттим ейтқанға.
Тирикчилик сода дәп,
Барни йоқ қип алғанға.

Ким гунаһкар издимәй,
Һакимниму сән демәй.
Қандақ адәм чидайду,
Бу аһвалға вай демәй.

Бәлким заман өзгүрүп,
Әл кәткәшкә бөлүнүп,
Егә чиқмай қалдиму,
Ишәнгән тағ өрүлүп?

Яки боһран алдиму,
Өз қойниға һәммини?
Нәгә кәтти байлиғи,
Рәсва қилип шәримни?

Коча, ерик жөндәшкә,
Көп хиражәт керәкмиш.
Йеңи чиққан байлар көп,
Ярдими йоқ жүрмәкмиш....

Веливайниң мечитин,
Қандақ қурған билимиз.
Чөрисигә, һойлиға,
Таш тизғанни көримиз.

Йетишмисә хиражәт,
Иш башлайлуқ көп билән.
Көчиларни жөндәйлуқ,
Өсәктики таш билән.

10. 04. 2004 ж.

Қарға һәм серик чечәк

Ала қарға егизликтин,
Гүл чечигин көрүп қалди.
Йәргә қонуп, йеқин келип,
Үн қетип у гүлгә деди:

Шунчә яшап бу диярда,
Һәжәп сени көрмәптимән.
Сәндәк гүлниц қар кәтмәстин,
Ечилишин билмәптимән.

Немә сәвәп бәк алдирап,
Қиш кәтмәйла ечилғиниң?
Йәрниц соғи өтүп саңа,
Үшимәмду сениң тениң?

Жавабини бәргин қени,
Йеқинирақ тонушайли.
Мени қишниц қуши дәйду,
Тилиң болса муңдишайли.

Сән ойлима исмим аңлап,
Мундақ қуштин немә пайда?
Қандақ өмүр сүрәр бу дәп,
Қишта - дан йоқ етиз, сайда.

Билишимчә пайдам мениң,
Башқилардин кам әмәстур.
Қиш чикқичә иш қилимән,
Саңа ялған маңа растур.

Биринчидин хәвәрчи мән,
Қиш келишин хәвәрләймән.
Боран, жудун келиш алдин,
Көктә сайрап аварә мән.

Қишта мөккән зиянкәшни,
Издәп тепип йоқитимән.
Қар астидин дан териймән,
Шуниц үчүн дайим тоқ мән.

Мән ейтарим ейтип болдим,
Әнди саңа новәт кәлди.

Гүл уныңға иллик қарап,
Бир аз лиңшип жаваб бәрди:

Мән баһарның әзиз гүли,
Серик чечәк дәйду мени.
Қар кәтмәйла ечимән,
Ойғитимән Ана – йәрни.

Тәбиәткә жан киргизүп,
Йәр бағрини гүллитимән.
Адәм қәлбин хошал етип,
Күч - қувитин өрлитимән.

Мән ечилған күндин башлап,
Йәрның бети яшнап кетәр.
Мени издәп оғул – қизлар,
Етиз, қирда ямрап кетәр.

Мени тапса үзүвелип,
Чекисигә қисивалар.
Һис, туйғуси чәксиз болуп,
Хошаллиқтин көкси қанар...

Қарға, гүлни бир аз тиңшап,
Андин, деди: - бари шума?
Серик чечәк һәйран болуп:
Бу сениңчә: - деди азма?

Аз болсима пайдам барғу,
Яхшилиққа инсан зарғу.
Тәбиәткә жан беришкә,
Мәйли болай мән алдираңғу.

Қишның йоли әвиршимғу,
Көпкү жәври, машақити.
Баһар қанчә бурун кәлсә,
Уның көптур һалавити.

Қарға гүлни чоқуп қоюп,
Қанитиға бәккәм қисти.
Андин уни чүшәнгәндәк,
Қар, қар етип көккә ушти.

Хуласә: һәрбир адәм һаятта,
Өз орнини билсикән.

Өмгәк қилип әл үчүн,
Инақ өмүр сүрсикән.
26.12.2008 жыл

Қазақстаним

Қазақстан – мақаним,
Көптур сениң байлиғиң.
Етизлириң кәң таша,
Чәксиз кәткән яйлиғиң.

Тағлириңдин қара май,
Ақар толуп сайму сай.
Алтун, көмүр канлириң,
Гүлгә толған бағлириң.

Қойнида биз көп милләт,
Қериндаштәк яшаймиз.
Қанчә еғир иш болсун,
Өмлүктә биз, оңшаймиз.

Яшлиғиңға қаримай,
Даңқиң кәтти дунияға.
Тутқан йолдин таймисаң,
Биз йетәрмиз арманға.
2007жыл.

Әлипбә

Дәсләп оқуш китавин,
Әлипбә дәп атайду.
Яш өсмиләр-балилар,
Һәрипини ядлайду.

Һәммә билим қоймиси,
Бу китаптин башлинар.
Нери қарап йол тутсаң,
Тепилар көп ачмилар.

Еринмәстин издәнсән,
Қизиқисән, таписән.
Хәлқиң үчүн керәклик,
Йеңилиқни ачисән.

Ярим бол

Күнләр билинмэй өтүп бариду,
Саңа ейталмай, көңүл сирымни.
Гәр мүмкин болса қобул етәрсән,
Саңа йәткүзәй мурәжитимни:

Сән гезәл худди, Назугум кәби,
Арман әткидәк есил гүлдин сән.
Сөйгү беғиңда, бағвиниң болай,
Ай жамалиңға, ашиқ болдим мән.

Қәлбим нури бол, дил арамим бол,
Дайим күтәрмән, бол әзиз гүлүм.
Бәхитлик әтсән, яйрап яшнисаң,
Көрүп хуш болуп, қанар бу көңлүм.

Келип вападар, мәррибан яр бол,
Бәхтим ечилсун, арманға йетәй.
Барим, йоқимға, йөләнчим болғун,
Сән билән биллә, муңдишип өтәй.

Довун мениң жутумдур

(Пәридәм Нәсирдин кизи Мәнсурованиң жутиға болған мәрри)

Һәммимизниң жути бар,
Мениң жутум бөләкчә.
Нәгәр барсаң йол чүшүп,
Қениң ойнар жүрәктә.

Жутни бираз сүрәтләй,
Билгинимчә махтинип.
Сәнму билип өлкәмни,
Қалсун көңлиң шадлинип.

Довун кичик жут өзи,
Сай ичигә жайлашқан.
Кочилири жигдилик,
Бәк өзигә ярашқан.

Һеч бир йәрдә учримас,
Довун жутниң жигдиси.
Һәжәп шерин дәми бар,
Йесә келәр йегиси.

Сай ичидә жошқунлап,
Бир ерик су ақиду.
Худди аршаң сүйдәк,
Ичсәң тәнгә яқиду.

Кочилири кәң таша,
Көрүп һәйран болисэн.
Жутуп таза һавасин,
Һадиғиңни алисэн.

Қайсу баққа кирмигин,
Алма, өрүк, үжүм көп,
Бағ, холиси сәрәмжан,
Тапалмайсән һарам чөп.

Жәнүп яқта Қара дала,
Бағри толған аршаңдур.

Или дәрия төвәндә,
Дәрия бойи бостандур .

Довун хәлқи махтинар,
Өмлиги бар, мели бар.
Жут абройин көтирәр,
Мәрданлири хелә бар.

Довунлуклар әжайип,
Мехмандостур четидин.
Хушхой чирай кәтмәйду,
Алма рәңлик йүзидин.

Қайсу өйгә кирмигин,
Кәң дәстихан яйиду,
Жигдә салған чейини,
Чоң апқурда қойиду.

Андин союп қойини,
Тамашини башлайду.
Бар һүнәрни йошурмай,
Ечип, төкүп ташлайду.

Яқа жугта яшаймән,
Тәғдир яна көп сәвәп.

Лекин билгин эзиз жут,
Женим - теним сэн билэн.
12.2014 ж.

Ана жутум, эзиз хэлқим ассалам

Ана жутум, эзиз хэлқим ассалам,
Сегинип кэлдим, дияриңни көрэй дөп.
Хошал болдум, көпкэн сәндә өзгүрүш,
Хэлқим рази, йеник бопту күн көрүш.

Хошаллиғим чәксиз, ейтар сөзүм йок,
Жутум, хэлқим дайим шундақ яшниғин.
Һәр кәлгәндә қучақ ечип қал дәйсән,
Кәтмәс едим, мүмкүн болса қалмиғим.

Һаят, тәғдир көптур ейтсам сәвәви,
Өзгә жутта қалдим бәлқим янмасмән.
Вәдә берэй, дайим келип туримән,
Ақ йол тиләп маңа дуа бәргәйсән.

01.01.2014 жыл

Өмрүм өтсун йениңда

Бағ һойлаңда булбуллар хуш сайрайдикән,
Беғиң ичи әжайип, жәннәт беғидәк.
Йәл-йемишкә толупту, һәйран қалғидәк.
Сәнму өзәң яшнапсән арман қилғидәк.

Мән беғиңни күтәйчу, бағвениң болуп,
Сатаримни чалайчу, расса яңритип.
Бәлқим шунда тепил ип, көңүл ачқучи,
Ишқиң отин яқарсән, маңа арнитип.

Яки болай қулуң мән, болай малийиң,
Кечә күндүз иш қилип, һеч һармайдиған.
Өмрүм өтсун йениңда, мәйли хорлинай,
Жамалиңни көргәнгә, рази дәйдиған.

02.02.2014 жыл

Ана мәktivим

Бизгә билим берэй дөп,
Дайим ишик ачисән.
Қәлбимизни ойғутуп,

Илим нурин чачисэн.

Ана мөктөп қойниңда,
Әркиләймиз балаң боп.
Шохлуқ қилсақ сөвир қип,
Тәрбийләйсән пана боп.

Көп нәрсини үгәндүк,
Сәндин билим елип биз.
Яшнап өтәр өмримиз,
Раһитини көрүп биз.

Қайтармиси: Бизни сөйгән анидәк,
                                 Мейриң чәксиз мәктивим.
                                 Блим, илим, булиғи,
                                 Рәхмәт ана мәктивим.

У йорук юлгуз

Талай шаирлар өтти аләмдин,
Тиригидә биз қәдрин билмигән.
Савут Надирий шуларниң бири,
Хәлки үчүн у от кәби көйгән.

Барчә тәғдиргә у болуп бағлиқ.
Өмгәк қилдию тапмиди шадлиқ.
Вижданлиқ инсан болғини үчүн,
Әлни чиллиди тиләп инақлиқ.

Өтти һаяти дайим күрәштә,
Ғурури йоққа қизип – қайниди,
Нәччә урулди, нәччә соқулди,
Тутқан йолидин зади таймиди.

Бәзән ғәзәптә сөкүп дөвирни,
Дәтти «Инсанға барму бир чарә?
Бәзи һаятни түзәп сунтахта,
Бәзилиризә бузуп аварә».

Талай қир-даван бесип өтти у,
Йәтмәкчи болуп күткән пәллигә.
Бемәзгил кесәл тигин санчиди,
Жанни алмақ боп қоймай мәйлигә.

Бу халда қелиш болди дэрт-элэм,
Шундима чидап көп эмгэк этти.
Бемар болдум дэп ташлиса қэлэм,
Ирадимизни ким шаир дэтти.

Шаир бемэзгил Бақиға кэтти,
Қэлбидэ қалди йэтмигэн арман.
У йорук юлтуз, өчмәйду һөргиз,
Гүл қоюп қэбригэ эсләймиз һаман.

23.02.2015 жыл.

Бebaһадур кериндаш

Ялғуз бирла акам бар,
Мүжэз хулқи аламэт.
Әр йетип у өлэнди,
Аялизэ «карамэт».

Әскә алсам өтмишни,
Бираз артқа чекинип.
Яшлиқ чағлар учрайду,
Салам берип егилгип.

Әйнә бир пәйт, иккимиз,
Хушхой күлүп ойнашқан.
Худди магнит тартқандәк,
Қериндаштуқ жан атқан.

Шундин буян билинмәй,
Талай жиллар өтүпту.
Биз ишәнгән яшлиқ чағ,
Аста өтип кетипту.

Өткән күнгә разимән,
Тәңкәш еди сазимиз.
Көйүп-өчүп жан берәр,
Қериндаштуқ иккимиз.

Вақит өтүп чоң болдуқ,
Акам тапти йолини.
Амма эмгэк қойнида,
Көйдәрмиди қолуни.

Ака кичик болсамма,
Бираз саңа гәп қилай.

Бар сиримни йошурмай,
Дәйдиғанни дәп қалай.

Адди, хушхой балидин,
Қувлуқ, шумлуқ сәндә йоқ.
Яшлиқ өмүр йолунда,
Дайим еди көңлиң ток.

Әнди оюң башқичә,
Көз қаришиң өзгәрди.
Көйүм сәндә азийип,
Бираз уңа күз кәлди.

Кечә-күндүз иш дәйсән,
Тамашиға бармайсән.
Бәхит көзи дуния дәп,
Пул тепишни ойлайсән.

Бәлким оюң дурусту,
Бу күн хелә пул таптиң.
Амма көйүм ишигин,
Немишкиду сән яптиң.

Көйүп-өчкән ака йоқ,
Аялиңға бақисән.
Қериндашни рәнжитип,
Ишикни тақ яписән.

Ака саңа ейтарим,
Көптур қилған әмгигиң.
Бәбаһадур қериндаш,
Дурус болар көйгиниң.

. 20.12.2015 жыл.

Әзиз жутум - Яркитим

Яркәнт, Яркәнт! Әзиз жутум ассалам,
Пат келимән, сени кинәп – сәғинип.
Жутдашлирим қучақ ечип күтисән,
Қериндаштәк, жүрәк қанар сөз қилип.

Бағлириңда мевә, көктат йетәрлик,
Зохлинимән, кирип, көрүп бейишни.
Кочилириң кәң ташадур йеқимлик,
Әслитиду өткән яшлиқ чәғимни.

Мән қойниңда бираз күнла болсамму,
Ғәмни унтуп, яйрап қанат қақимән.
Даңлиқ өсәк, қарши алар чайқилип,
Суға чүшүп раһатлинип қалимән.

Вақтим пүтүп, көп туралмай қайтимән,
Жутдашлирим мән силәрдин разимән.
Қалмиди дәп, әзиз жутум рәнжимә,
Амал болса, сөзсиз йенип келимән.

2015 жыл

Бәбаһа яшлиқ

Бәзән әслисәм өткән өмрүмни,
Хиялим башлар мени өтмишкә.
Бираз ахтурсам өткән күнләрни,
Яшлиқ чағлирим келиду әскә.

Таң етиш билән чиқаттим өйдин,
Елип кирәттим айдиң кечини.
Қизик оюнға берилип кетип,
Сәзмәй қалаттим қосақ ечини.

Әшу чағ өттти мени пәпиләп,
Тәшвиш, ғеми йоқ, оюнкәш қилип.
Топа-патқақта домулап ятсам,
Анам бақатти көзгә яш елип.

Әшу яшлиғим, көңли, дили пак,
Гоя чақмақтәк йенип өчипту.
Бепаян һаят, турмуш бийлигән,
Мана мән дәп ишик ечипту.

Өстим, оқудим, һүнәрлик болдум,
Ишләп, өрлидим, йокни билмидим.
Нәчә давандин, қирлардин аштим,
Һаят қойнида немә көрмидим.

Жиллар мабаи һаятниң бәсти,
Мүрәмни бесип, петип бариду.
Қанчә яшлиқни қайтурай дедим,
Қерилиқ тиғ сеп янчип бариду.

Бәрмәй өтәркән һечкимгә тутуқ,
Қол йәтмәс болуп яшлиқ – балилиқ.
Әнди чүшәндим һаят сирини,

Бебаһа яшлиқ - тепилмас байлиқ.

. 28.09.2015 ж.

Йенип кэлгин

Сән бирни дәп, мән бирни дәп,
Айрилдуқ биз, ким гунаһкар?
Бәхит бизгә яр болмиди,
Қайран яшлиқ, вай өтти бекар.

Өтәр өмрүм тәнһалиқта,
Ейтқин ярим сән қаяқта?
Унтай десәм унталмидим,
Жаним көйәр от пирақта.

Чин қәлбимдин ейтар сөзүм,
Қәлгин бәхтим, йенип кәлгин.
Өзәң курған сөйгү баққа,
Муһаббәтнің гүлин тәргин.

09.01.2011ж

Һар, номусинни сақлиғин

Бу дуняға, кимләр келип, кәтмиди,
Арминиға, йәтти бәким, йәтмиди.
Бәзилири, көптин озуп, кәттим дәп,
Махтиниду, көп байлиққа, йәттим дәп.

Көп ичидә, бәзи аброй, талишип,
Той төкүндә миңлап пулни, чачиду.
Көп өтмәйла, тапқинидин, айрилип,
Башни тутуп, вай дәрдим дәп, қалиду.

Бу заманниң, қайнимидин, чиқалмай,
Жапа тартип, өтсун мәйли, һаятиң.
Тапқиниңға, шүкри ейтип, рази боп,
Һар-номусни, сақла дайим, өзәңниң.

10.12.2012ж.

Бәхтим ечилса

Һәрбир қизниң армини,
Бәхтим ечилса.

Ашиқ болған вападар,
Маңа тепилса.

Мәнму шулар қатари,
Шудур арминим.
Мүһәббитим беғида,
Болса амриғим.

Қени келгин амриғим,
Ашиқ болғили.
Арман әткән жүрәкни,
Хошал қилғили.

Қайтармиси: Ақ көйнәк, қизил көйнәк,
Ойғутар жүрәк.
Келип жигит қешимға,
Болғинә йөләк.

05.02.2009 ж.

Рубайлар

Дэвир өзгәрди, әл болди бостан,
Бу күн бөләкчә боп атти һәм таң.
Шатлиқ нәғмиси тохтимай яйрар,
Һәсрәт кайғудин қутилди инсан.

***

Достум иккимиз техичә бәңваш,
Кәл дурус яшайлуқ – бизма көп охшаш.
Вақит өмүрниң қарам оғриси,
Арман қилмайлуқ, болғанда ақ баш.

***

Яшнидим, өстим, көп жаһан кәздим,
Иссиққа, соғқа чидидим – төздим.
Өмрүм өтүпту қәдриңни билмәй,
Айрилип сәндин бирақла сәздим.

***

Мәнму керидим, атмиштин аштим,
Ғәм-қайғу кәтмәс ақарған баштин.
Қәдриңни билмәй, дайим рәнжитип,
Айрилип қалдим сән кәләм қаштин.

***

Һәснини көрсәм дәп арман қилаттим,
Мәстанә, издәп, йолин күтәттим.
Күнлирим өтти көйүп, қийнилип,
Көрдимдә өчтим, бурулдим кәттим.

***

Тамиғим жунда болмисун десәң,
Қазан жуюшқа болмиғин безәң.
Дүшмән ториға чүшмәймән десәң,
Беғәм болуштин сақ болғун өзәң.

***

Қолуңда амәт лекин сән мүшкүл,
Ирадигә бағлиқ һаятиң пүткүл.
Ойған, бирләшкин көрәшкә атлан,
Әлсиз, Вәтәнсиз сән солған бир гүл.

***

Гүлниң ғунчиси ечилмай солмас,
Гүлистан беғи булбулсиз болмас.
Икки паһ жүрәк мәгәр интилса,
Гуман пуштиға йол берип қоймас.

***

Әгәр тепилса һәқиқий илпәт,
Һәргиз айрилма, бағла муһәббәт.
Көрәлмәс көзләр һели аз әмәс,
Деди гепигә қилма инавәт.

***

Раһат көрмисәң тәр төкүп ишләп,
Товва ейтмиғин яқаңни чишләп.
Йеңи байларның аями йоктур,
Миңлиған ишсиз, ейтар сөзи хәп.

***

Әрму сән, болди, әлгә хизмәт қил,
Куш кәби болдә, көккә сән интил.
Һәммидин қиммәт адәм балиси,
Уни дайимән қәдирләшни бил.

***

Яхшилиқ йолиға киргин, чиқмиғин,
Һәк билән жаниң жүригин тилгин.
Қәдир билгәнни дост етип тутқин,
Гәр керәк болса, жан пида қилгин.

***

Мәхсәт, нишансиз адәм яшалмас,
Бирликтә болған һәргиз қийналмас.
Нан берәр йәрни дехқан ташлимас,
Мәсләклик инсан һәргиз хар болмас.

Парчилар

Ким өләнсә алдираш,
Келәчигин ойлимай.
Жәври-жапа тартиду,
Маңлай тәри куримай.

***

Көңлүң хошал болғанда,
Бәнвашликқа йол бәрмә.
Бәзән мискин болғанда,
Ажизликқа йол бәрмә.

***

Мал, жилқиңни сәмәрткән,
Етиз, орман, яйлиғиң.
Әл-жутиңға бақмисаң,
Бекар тапқан байлиғиң.

***

Һәммимиздә бар жүрәк,
Бирдәк бәлким тепиши.
Ишқ отида өртәнсә,
Охшимайду көйүши.

***

Ашиқ , ағриқ жүрәкниң,
Муһәббәттүр дориси.
Бекар қилған давариң,
Тепилмиса жориси.

***

Қараңғуда қара яғач,
Қара көрүнәр.
Қериғанда ялғузчилик,
Зәпму билинәр.

***

Өткән қайтмайду, уни билгин сән,
Өтә һәқкидә ойлап қойгун сән.
Әвладиңға һәм йөләк болғидәк,
Вақтиң барида, әмгәк қилгин сән.

Тэбрикнамилар

Жут адими

(Гэйрэт Мэмэтэлиевка)

Гэйрэт дегэн сөз төзүм демэктур,
Сэн ишчан, делил, гэйритиң һәм бар.
Жут ишиға дайим өзэңни тутуп,
Дэйсэн: «Жутдашлар болмисун һеч хар».

Түгимэс аилэ берикити сэн,
Өйиңдэ инақлик, көңлүңдэ шадлик,
Мүжэз-хулқиң бар элгэ йеқимлик.
Кичик пеил вэ өзэң вижданлик.

Көпи һөрмэт қип Генирал дэйду,
Келип муңдишип, елишар һадик.
Сениңдэк рәһбәр асан тепилмас,
Дәрдигэ дэртмән, вәдигэ садик.

Сэн жутуң үчүн бир йорук юлтуз,
Миңға баравәр өсүп тавланған,
Сэн, һаятиңда һәқиқәт издәп,
Жут ишиға өзэң келип бағланған.

Көп жапа тарттиң башта қийлинип,
Урунуп, сүрүнүп сунди қанитиң.
Көп тәрни төктиң, тавландиң, йәңдиң,
Чинардәк егиз өсти қамитиң.

Сениңдә болғач түпсиз бәрдашлиқ,
Еғир һаят тәслим баш әгди.
Қилған-әткиниң совап иш үчүн,
Султанқорғандин чоң аброй тәгди.

Сэн әмгәк – ишта ечилған гүл боп,
Нәччән өсмигә чачтиң хуш пурақ.
Пәрзәнтлириңгә Чолпан юлтуз боп,
Әзиз ата боп өтисән һәрвақ!

Қанчә баһар, күз өгти

(Милиция подполковниги Мухпул Юсуповка)

Қишниң раса соғ пәйти,
Ай көрүнмәс ахшими.

Қар учкундап тәбиәт,
Ейтар боран-нахшини.

Көзи йоруп шу ахшам,
Ана оғул сөйгәнди.
Болуп көңли беарам,
Уңа көңүл бөлмиди.

Бу үчүнчи оғулди,
Уни һечким күтмигән.
Қиз болушни һәммиси,
Арзу қилип тилигән...

Жиллар өтти билинмәй,
Бизниң Мухпул әр йәтти.
Алий билим елишчүн,
Яқа жутларға кәтти.

«Вәтән» дәп соққач жүрәк,
Һәрбий билим алди у.
Қәсимигә һәрдайим,
Садиқ болуп қалди у.

Тамам қилип оқушни,
Һәрбий ишни башлиди.
Еғир һәрбий һаятқа,
Шундақ қәдәм ташлиди.

Таңлап алған кәсиби,
Көңлигә бәк яқиду.
Жедәл-чатақ чиқса гәр,
Дәрһал әшу жайда у.

Пәқәт бирла камчилик,
Жүрди жутни көрәлмәй.
Керәк десә өйигә,
Түзәк көңүл бөләлмәй.

Иш-орни пат өзгүрүп,
Нәләрдә у жүрмиди.
Төзди һәрбий һаятқа,
Немиләрни көрмиди.

Қаримаққа өйидә,
Һәммә нәрсә йетәр, бәс,
Аилиси һәм инақ,

Нечкимгэ мухтаж эмэс.

Амма пат-пат өйидин у,
Кетэтти бираз күнгэ.
Нечким неч нэрсэ билмэс,
Нэрбий хизмэт үчүндэ...

Сирин өмүр хэмрайи,
Нэтта Иззэт билмэтти.
Немэ амал?...Дэрт ичидэ,
Чидаттидэ күтэтти.

Бэзэн аста соратти,
«Йэнэ нэгэ маңдиңиз?
Көңүл совуп қалдиму,
Өйдин безип қалдиңиз?»

Мухпул бираз ойлунуп,
Көңлүм сәндә бил дэтти.
Барар йерим ишхана,
Буңа сәвир қил дэтти.

Нәқиқий әһвал әшу,
Зади арам тапмас у.
Дост-бурадәр, жутини,
Неч қачанда сатмас у.

Дайим ишта, жапада,
Күнләр өтти билинмәй.
Дост ичидә, жутида,
Мухпул жүрди көрүнмәй.

Жил кәйнидин жил қоғлап,
Қанчә баһар күз өтти?
Қилған ишлар көрүнмәй,
Вақит қойнида жүтти.

Кейин қилған әмгиги,
Яшлар билән тил тепиш.
Чевәрлик һәм һүнәрни,
Үгүтип учун етиш.

Долқуп, орғуп су еқип,
Ейт қаяқларға йэтти?
Нэрбийлик у һаятни,
Әллик яшта түгәтти.

Дәм елишқа чиқсиму,
Чүшәрмиди роһини.
Бу һаяттин издигән,
Тапти изгү орнини.

Өй ичини хошал қип,
Алмутиға оралди.
Султанқорған жутидин,
Хали йәрдин өй алди.

Алмутиға кеп мана,
Дост-яранға йәтти у.
Баштики ғәм қайғуни,
Тамам терәк әтти у.

Жиғилип достлар ара,
Қурулди «Отгуз оғул».
Әшу күндин башланди,
Мухпул болди йәнә кул.

«Жигит беши Мухпул» дәп,
Бу кәмгичә намиң бар.
Билисән иш йолини,
Виждан-номус, һариң бар.

Өйдә бова болсақму,
Ағзинға биз қараймиз.
«Шохлуқ» қилип сениндин,
Тил аңлидуқ талай биз.

Мана он жил өтүпту,
Бизгә башлик өзән сән.
Шатлиғимиз, күлкимиз,
Әң авали саңа тән.

Қулақ селип тиңшиғин,
Бәңваш достуң Алимни.
Һәқни ейтип көйдүрәр,
Тили өткүр «залимни».

Қәлбиң толуп шатлиққа,
Йәнә көп жил яшиғин.
Жигит беши ишини,
Йүзгә кирип ташлиғин.

Орунлансун бар үмүт,
Орунлансун бар тилэк.
Әй, әзиз дост, пак инсан,
Туғулған күн мубарәк.

12.12.2001 жыл

Достлар тилиги

(Ғәйрәт Зайтовқа)

Туғулуп өскән йерин гөзәл Яркәнт,
Әмәлин иждиһатлиқ иш – һәрикәт.
Улуқчүн киндик қениң төкүлгән жай,
Ян-яқтин дайим саңа бар берикәт.

Олтирар һели төрдә әзиз анаң,
Бәхитлиқ сән бар үчүн әшу панаң.
Алдида түнүгүнла бир бөвәктин,
Әндичу? Ақ арилаш чечин шалаң.

Ақарған шу чачлирин һәр телидин,
Иссиқ тәр әмгигиниң һидди келәр.
Мәзmunлуқ, шәрәпәтликтур басқан йолуң,
Сирдишин, дост-әңгиму яхши биләр.

Әслисәм яш чеғинни зоқлинимән,
Унтулмас чағлири көп сән билисән.
Шохлуқниң биринила ейтсам әгәр,
Мәз боп, мениң билән тәң күлисән.

Есимда лайдин әскәр ясаттиң сән,
Башлиқ боп путуңни түз басаттиң сән.
Ериқни окоп қилип мөкүвелип,
Бомба дәп, бизгә даңгал ататтиң сән.

Һәрбий ишни әзәлдин арман қилип,
Уни һаят мәзmunим дедиң-билдиң.
Һәрбий унван елип иш башлиғанда,
Мәхситимгә йәттим дәп яйрап күлдиң.

Өттиғу әшу ишта жиллар нәччә,
Тәрбийләп шу йолда шагирт қанчә.
Дәм елиш күнләргиму йетиштиң сән,
Әжайип әмгигиндин тизип үнчә.

Шатлинип алдимизда жүивэргин,
Бирликтә, хошаллиқта диллар ават.
Жиллар өтсун билинмәй, әй әзиз дост,
Болсима қанчә еғир өмүр-һаят.

21.06.2001 жыл

Ашувәрсун һөрмитиңиз

(Синипдишим Иззәтқиз Мәсимоваға)

Яш чеғидин гезәл еди,
Нами дилда гезәл еди.
Жамалини көргән қанчә
Ашиқ көзләр йеғин йеди.

Кичигидин шат тәлпүнүп,
Хуш әркиләп өсти Изәт.
Бир синиптин бир синипқа,
Әлдачи боп көшти Изәт.

Жиллар өтти, бизниң Изәт,
Көп издәнди, билим алди.
Дуч кәлсиму нә еғирлик,
Йеңишкә у қадир болди.

Һармай-талмай әмгәк қилди,
Иш орни бир «Тускиизи».
Үлгә болдуп көпчиликкә,
Алқишлардин маржан тизди.

Хизмитини қанчә махтай,
Рапавити, әжри көптур.
Жүрәр дайим хуш-хой чирай,
Қәлби пактур, меһри көптур.

Урук тукқан қериндашқа,
Болар дайим мэдәт, пана.
Бәк меһрибан аилидә,
Һәм гәмғүзар әзиз ана.

Вапададур вәдисигә,
Өзгәрмисун бар дөлити.
Хәлқим, жутум, дост алдида,
Ашувәрсун чоң һөрмити.

24.11.2001 жыл

Һәммә яқтин тәл-төкүз сиз

(Бибинур Турсун кизи Мусаеваға)

Жил пәслиниң тәл-төкүзи,
Кәлди яна алтун күзи.
Мошу пәсил қучиғида,
Туғулди бир уйғур кизи.

Жути даңлиқ Надәк болуп,
Исми есил Бибинурди.
Йеза әркә қизи болуп,
Өзи адил, қәлби нурди.

Күмүч, симап тамчисидәк,
Зәп пақирар көз гөһәри.
Леви шерин, сөзи өткүр,
Әжайип бир гөзәл пәри.

Өсти һаят қайнимида,
Оқуп, көрүп тез үгүнип.
Тартти азап, көрди раһәт,
Бар жапаға жүрди көнүп.

Ахир йәтти арминиға,
Алди нурғун һәм алқишни.
Өмүр бәхит қуши қилип,
Тутти жигит Абдурешитни.

Әң бәхитлик аилә боп,
Көп балилиқ ана болди.
Житим-зерән, адашқанға,
Дайим баш пана болди.

Мана бүгүн той мәрикә,
Бибинур сиз бир мәликә!
Ойнаң, күлүң, шатлиниң,
Қалсун әстә мәңгүликкә.

Атмиз қетим кәлсима күз,
Һәммә яқтин тәл-төкүз сиз.
Маштақ һаят еқимида,
Нурғун күзни өткүзүң сиз.!

10.09.2001 жыл

Устаз ана

(Жут мөтивәри Айим Незметоваға)

Яш әвлат үчүн сиз, әзиз ана,
Болисиз дайим көйүп баш-пана.
Тәңтушлар үчүн сиз, Айим ханум,
Жүриги толған сөйгүгә банум.

Уруш жилири тәр төкүп ишләп,
Әл-жутиңизға йөләк болдиңиз.
Билим елишни муһим дәп билип,
Алдиңизға чоң мәхсәт қойдиңиз.

Яқа жутларға издинип берип,
Оқушни оқуп устаз болдиңиз.
Шагирт тәйярлаш хәтнамә елип,
Яркәнт беғиға келип қондиңиз.

Һаят қойнида йәңни чиң түрүп,
Яш өсмиләргә ачтиңиз қучақ.
Жәври-жапа, ач-тоқлиқа көнүп,
Әмгәк қойнида жүрдиңиз һәвақ.

Жиллар мабайи тәр төкүп ишләп,
Қанчә яшларни учум қилдиңиз.
Бала-жақиниң чоң боп қалғинин,
Нәвир тойида бирла билдиңиз.

Пәрзәнтләр өсүп қанат қақсиму,
Сизгә көринәр кичик балидәк.
Мәйли өтсиму қанчиму жиллар,
Һели билинәр иши чалидәк.

Сиз устаз болған көп жутдашлири,
Кәпту бу күндә тәбрикләп сизни.
Улар һәрдайим бирләшсә әсләр,
Билимдин өчмәс сиз салған изни.

Әзиз Ана сиз, бирла тилигим,
Көп өмүр бәрсун сизгә Худайим.
Хәтиржәмликтә өтсун өмриңиз,
Тирикчилик дәп сиз қилмаң вайим.

Яна ейтарим:

Аяллар күни у улук мәйрәм,
Сизгә охшиған аниларға тән.

Сиздәк анилар бар үчүн әлдә,
Пәрзәнтләр өсүп гүлләйду Вәгән.

08.03.2001 жыл

Яша Яркәнт бүркити

(Шакир оғли Жамалдинға)

Отгуз оғул, тоқкуз қиз,
Яркәнт дегән жуттин биз.
Биллә яшап келими,
Бир болғачқа дилимиз.

Қирик жилдин ешипту,
Жуттин чиқип кәткили.
Алмутиға бағлинип
Келип әмгәк әткили.

Әйнә шуниң бириси,
Шакир оғли Жамалдин.
Қанчә жапа тартмиди,
Бума мошу замандин.

Башта улақ һайдиди,
Уста шопур аталди.
Сирттин оқуп, үгүнип,
Устаз дегән нам алди.

Иссиқ-соғқа қаримай,
Сәһәр йолға маңатти.
Йолда улақ бузулса,
Қийнилатти, қонатти.

Қоли чевәр болғачқа,
Йолин тепип түзәтти.
Улақ һайдаш кәсипни,
Көп яшларға үгәтти.

Әйнә шундақ өмрини,
Тәр-төкүштә өткәзди.
Төмүр атни көндүрүп,
У елимни көп кәзди.

Мана мошу кәмгичә,
Шу ишида ишләйду.

Атмиш яшқа кирсиму,
Изәңгүдин чүшмәйду.

Саңа тиләк – керима,
Яша Яркәнт бүркити.
Шеир яздим алдираш,
Кәчүр болса кам-кути.

2.07.2001 жыл

Саламәт – Аламәт (Саламәтқиз Тохтахуноваға)

Әзиз гүлсиз йетилгән,
Зилва бойлуқ Саламәт.
Кәдди-қамәт ярашқан,
Мүжәзизә аламәт.

Сизгә охшаш жананға,
Язар шеир – ривайәт.
Жамал достум рәпиқәң,
Әзиз инсан – карамәт.

Ишиңизни махтимай,
Маңар немис тилида.
Жамалдинму соримай,
Чин сөйиду дилида.

Әмәлиңиз, дилиңиз,
Тил үгүтиш койида.
Сиз оқутқан оғул-қиз,
Маңар әмгәк йолида.

Қилған әмгәк қалдуарар,
Арқимизда өчмәс из.
Ой бөшигин тәвәтсәк,
Чиқар үнүп, яңрап тез.

Бәлким шундақ сизниңма,
Әлдә қалар изиңиз.
Бағри ташни еритар,
Шекәр – татлиқ тилиңиз.

Худди йоруқ юлтуз сиз,
Достлар бәргән баһаси.
Тинмай әмгәк қилсиңиз,
Тегәр көпниң дуаси.

18.08.2001 жыл

Отгуз оғул ақсақили Алмас Ниязовқа

Яркәнт, өсәк, бабилән,
Андин жуқри Жуңгар тағ.
Тағ бағриға жайлашқан,
Надәк йеза – гөзәл бағ.

Зәп тазидур һаваси,
Яңрар нәғмә, наваси.
Әшу жутта туғулди,
Алмас - дехқан балиси.

Униң яшлиқ өмридә,
Болди зәпма еғир чағ.
Вәтән урши зәрбидин,
Әл, жутларниң көңли дағ.

Йетишмәслик һәммидә,
Немә Алмас көрмиди.
Оқуп, ишләп тәр төкүп,
Аста жуқри өрлиди.

Бир қарашқа у югач,
Лекин ичи күчлүктур.
Меңишин көр, йорға ат,
Қоли ишқа әпликтур.

Кәспи болди қурулуш,
Турғазди көп имарәт.
Көрсәң қурған бенасин,
Дәйсән сапту аламәт.

Нурғун жиллар ишлиди,
Дәм елишқа чиқмиди.
Бәзи һәйран, соратти,
Балжақиси көпмиди?

Үч пәрзәнтлик аилә,
Сөйгән яри Ташгүлхан.
Бу бәхитлик икки жан,
Бир – биригә ярашқан.

Ташгүлханни ким билмәс,
Даңқи чиққан елимдә.

Һүнирини көргәнсләр,
Кәштә басқан кийимдә.

Қоли алтун, мөһрибан,
Чевәр ашпәз анидур.
Тамиғини сеғинсақ,
Алмас бизгә банидур.

Һели Алмас ишләйду,
Ишниң йолин билиду.
Болди ишни қой десәм,
Маңа һәзил қилиду:

«Қандақ адәм ишлимәй,
Бекар ятар өйидә.
Уңа вақит йетиду,
Билгин бақи гөридә».

Ейтсам көптур ейтарим,
Йетәр гәпни қисқарттим.

Бирла ейтар тилигим:
Сән өзәнни сақлиғин.
Мәйли узақ яшиғин,
Лекин йүздин ашмиғин.

28.06. 2007 ж.

Ашпәз ана

(Турсунай Иминоваға)

Әзиз ана Турурсунай,
Һәсни худди толунай.
Йегән униң тамиғин,
Дәйду тамлиқ қолуңай!

Бу тиришчан аини,
Көп билсәммү һәйран мән.
Бәзән уңа һәзил қип,
Ейтиң дәймән, қоймаймән:

Күндүз, кәчтә тиним йок,
Ашпәз болуп ишләйсиз.
Шунчә тапқан пулнизә,
Қачан, қандақ хәшләйсиз?

Есил жансиз, мөһрибан,
Дайим хушхой, мунайим.
Мәйли ишлән, ишлимән,
Аман болуң илайим.

Яна қошуп ейтарим,
Сизгә бәхит тиләймән.
Сиздәк ишчан аниға,
Егилимән – қаилмән!

10.08.2009ж

Өмри өтти илим қайнимида

(Академик Мөһәмәтжан Абдуллаевқа)

Кәтмәнлик дост Мөһәмәт,
Мүжәз хулқуң аламәт.
Мал-чарваға арналған,
Илми ишиң карамәт.

Әскә алғин өтмишни,
Бираз артқа чекингин.
Яшлиқ чеғиң учрайду,
Салам берип егилгин.

Әйнә бир пәйт, иккимиз,
Күрәшханда учрашқан.
Худди магнит тартқандәк,
Тонушупла дост тапқан.

Шундин буян билинмәй,
Қирик бәш жил өтүпту.
Биз ишәнгән яшлиқ чағ,
Аста өтип кетипту.

Өткән күнгә разимиз,
Тәңкәш болди сазимиз.
Илим қоғлап һармиған,
Болдуқ тәрса иккимиз.

Бир аз йәттуқ утуққа,
Алим дегән нам алдуқ.
Амма өмүр йолида,
Теги гәдәк балидуқ.

Бүгүн сениң тоюңғу,
Сән тоғурлуқ гәп қилай.

Билгинимни йошурмай,

Дәйдиғанни дәп қалай.

Адди, хушхой балидин,
Қувлуқ, шумлуқ сәндә йок.
Амма өмүр йолда,
Кейин болди көңлиң тоқ.

Йәңни түрүп иш қилсаң,
Саңа тәңкәш тепилмас.
Чүшүп қалса қолуңға,
Явай буқа қутулмас.

Ишләп зади һарматтиң,
Тамашиға барматтиң.
Мән ойунға тойматтим,
Сән оқаттиң. оқаттиң...

Дехқан балиси үчүнму,
Сән оқәттин қорқматтиң.
Докторликни алғичә,
Хелә пулни йоқаттиң.

Кейин заман өзгәрди,
Нәрқи базар түзәлди.
Илим қәдри төвәнләп,
Бираз уңа күз кәлди.

Сән чидидиң, қоймидиң,
Йәнә илим қоғлидиң.
Бәхит көзи илим дәп,
Әл ғемини ойлидиң.

Тутқан йолиң дурускән,
Йеңилиқни көп ачтиң.
Әмгигиңниң баһаси,
Академик нам алдиң.

Мениң саңа ейтарим,
Бебаһадур әмгигиң.
Илми ишта күрәш қип,
Өз - өзәңи йәңгиниң.

Болди йетәр дәм алғин,
Йәттиң күткән пәлләңгә,
Бар әқлиңни, илмиңни,
Бәргин нәврә, чәврәңгә.

20.12.2006 жыл.

Мәрийәм Мәшрәповаға

Баһар кәлди дәймиз - хошал толғинип,
Йәр – зимин кетәр бу кәмдә ойғинип.
Етиз, дала гүлзарлыққа айланса,
Тәңрим дәп қалимиз бираз ойлинип.

Мана шундақ есил пәсил - Баһарда,
Мәрийәм гүл гүлзарлықта ечилди.
Бойи йетип, гүл пәри –шоқ мәликә,
Әркинжанниң илкисигә елинди.

Шундин буян өтти нәччә гүл баһар.
Шох мәликә болди ана - меһрибан.
Дайим көрсәң жүрәр хушхой, көйүмчан,
Муһәббити чәксиз, йоқтур һеч гуман.

Бир көрүништә у адди, садә билинәр,
Лекин бардур бу гөзәлдә һәр һүнәр.
Чақчақ билән синай демә, у бекар,
Жовап бәрсә, һәммә һәйран, априн дәр.

Амма достқа дегән сиздә муһәббәт,
Меһри – шәпқи чәксиз десәм орунлуқ.
Мәйли күндүз – кечидә биз келәйлүк,
Хуш күтисиз, сиздә йоқтур һорунлуқ.

Нәччә баһар кәлди – кәтти санимай,
Гөзәл пәри, он сәккиздәк һели сиз.
Қанчә жәври - жапа баштин өтсиму,
Сөйгү бағда гүлләп турған мевә сиз.

Чин қәлбимдин сизгә мениң ейтарим,
Көп жил яшап, ойнап, яшнап өткәйсиз.
Бу өмүрдә теһи узақ йоллар бар,
Әркин билән биллә сәйлә өткәйсиз.

Садирлик достум

(Камалдин Иминов Иврайим оғлиға)

Мениң яхши досум бар,
Көпи уни тонуйду.
Маңа шеир язғин дәп,
Һәзил қилип ноқуйду.

Ким у? Ейт дәп сорисаң,
Исми униң Камалдин.
Қәдди – бойи келишкән,
Лиңшимайду шамалдин.

Жутиға гәр қизиксаң,
Анчә йоған жут әмәс.
Амма әлдә даңқи бар,
Чоң жутларға бой бәрмәс.

Тағ бағриға жайлашқан,
Садир дегән жуттун у.
Чирайиға зәң қойғун,
Бұғдай өңлүк «будтин» у.

Амма өзи мәрданә,
Дост болушқа ярайду.
Бешида «көп» чечи бар,
Еринмәстин тарайду.

Кейин келип қошулди,
Оттуз оғул сепигә.
Кичик пейил үчүнму,
Йеқип қалди көпигә.

Бәлким ойлап қалғансән,
Һәжәп есил балию,
Жутин ташлап кетипту,
Яки иши чалиму?

Ула болса тенигән,
Бәлким қаттиқ сөкәттук.
Издәп һаят йолини,
Бизма хата әвәттук.

Жутниң гепин қилмайлуқ,
Һәммимизниң дәрди бар.
Жиллар өтти қайталмай,
Пат әсләймиз әйләп зар.

Қени әнди бир болуп,
Достниң көлин алайлуқ.
Бир аз әсләп өтмүшни,
Яшартқандәк болайлуқ.

Көп жыл бизниң Камалдин,
Бир орунда ишлиди.
Жукур өссә өстики,
Амма төвән чүшмиди.

Башта адди ишчиди,
Кейин қойма башқурди.
Есил кәмпүт-шекәрни,
Чәт әлгиму тапшурди.

Татлиқ издәп пат-патла,
Биз Камални йохлаттуқ.
Сүрити бар тахтиға,
Келип бираз тохтаттуқ.

Уни көрүп тахтида,
Йезиғини оқаттуқ.
Көп утуқлар ейтилған,
Пәхирлинип қалаттуқ.

Өйидә у мөмүн жан,
Қопал сөзни қилмайду.
Достлар келип чиллиса,
Турсунайни қиймайду.

Уни сәзгән Турсунай,
Бизгә сирлиқ қарайду.
Дост қәдрини билгәшкә,
Беришини халайду.

Мана көп жыл мабайи,
Бу аилә инақтур.
Муһабити түгимәс,
Толуп ташқан булақтур.

Ейтсам, ейтсам түгимәс,
Достлар әнди сөзлигәй.
Қалған ейтар пикримни,
Бир бәнт билән түгитәй.

Иккисиниң һаяти,
Бир әсиргә йәтсикән.
Чәврә, әврә көрүшкә,
Алла нәсип әтсикән.

Көп яша достум!

Мисрэтбэг - Бегим, бизгә дайим бэг,
Әл-жут ичидә тапти у һөрмәт.
Әмгиги көптүр, қилмайду миннәт,
Йәтмишкә кәлди, теги көп үмәт.

Мисрәтбәг - Бегим:
Алдинда бардур арзу-арминин,
Жилларни атлап һармисун етиң.
Башқуруш иши лайиқтур саңа,
Бәг болуп жүргин, ашсун һөрмитиң.

Чоң, кичик демәй қилисән илпәт,
Ғәмкинни көрсәң болисән муңдаш.
Сениңдә көптүр йеқимлиқ хисләт,
Бизгә керәк сән, қәдирдан сирдаш.

Сәнһәткә хумар бурунтин өзән,
Қәлбиң жош урар сазәндә көрсәң.
Достлириң сәндин хурсәнт болиду,
Саламәт болуп саз челип жүрсәң.

Жараңлиқ күйиң яңрисун һели,
Яшнап жүр достум, тохсәнгә киргин,
Үммәт қилғанлар көп яшар дәйду,
Нәврә-чәврәниң тойлирин көргин.

28.11.2004 жыл

Руқйәм Тохметова Әзәлдин қизиға

Һәммә йәрдә гүл баһар.
Яз келишин күтимиз.
Уңа сәвәп бир дост бар,
Той, тамаша, күлимиз.

Язниң июль ейида,
Руқйәм – пәри туғулди.
Бойи йетип, гүл пәри,
Варисжанға илинди.

Жамалини сорима,

Көрсәң ашиқ болисәң.
Кечә, күндүз арам йок,
От прақида көйисән.

Әйнә шундақ гөзәл жан,
Әр көңлини ойғутар.
Гәр тиңшисаң гәплирин,
Жүрәк қенин ойнитар.

Мүжәз, хулқин сорисаң
Көрүнүшкә кәскиндур.
Достқа дегән сезими,
Деңиз кәби чәксиздур.

Һәзил қилма синай дәп,
Өзәң торға чүшисән.
Жовабини аңлапла,
Сән ондаңға учисән.

Көрүнишкә аддийдәк,
Лекин бардур көп һүнәр.
Басқан һәрбир қәдәмдин,
Тикән әмәс гүл үнәр.

Өйдә очуқ, меймандос,
Хушхой күтәр кәлгәнни,
Ашпәзликтә анчә йок,
Төкүветәр билгәнни.

Өтти нәччә яз пәсил.
Ана болди мейрибан.
Хошаллиқниң чеки йок,
Аңа йоктур һеч гуман.

Бирла мениң ейтарим,
Яшнап турар һели у.
Сөйгү бағниң ичидә,
Гүлләп турған мевә у.

Чин қәлбимдин тиләймән,
Көп жил яшнап өткәйсиз.
Сизни сөйгән Варисни,
Сениң рас дәп күткәйсиз.

15.01.2013 ж.

Дехан балиси

(Абликим Талип оғлиға)

Юбилей тоюға бүгүн житгилдук,
Биллә ойнап, күлүп, көңлүң алғили.
Көписи достлар һәм қому-қериндаш,
Һөрмәтлик меймандур энә қалғини.

Абликим Талипий қәдинас достум,
Сән көп жил ишлидиң, йәнә ишлигин.
Туғулған күниңгә бир шеир яздим,
Язған шеиримни, қени, тиңшиғин.

Алтөй – ана жутуң болди йөлигиң,
Өтти яшлиғиң һәм өсти қанитиң.
Алмута болсима кейинки жайиң,
Яркәнт тәвәси, Вәтән - маканиң.

Әслисәң өтмүшни әскә алғидәк,
Пәйтлири көплигин яхши билимән.
Төмүр тақа теқип жиқилғиниңни,
Есмиңға алғинә, раса күлисән.

Оқуп алий билим егиси болдуң,
Ишләп жутниң пәхри, сәркиси болдуң.
Қатмал дәври келип сода-сетикта,
Наһийә бажхана башчиси болдуң.

Қилған әткиниңни ейтсам түгимәс,
Һәммини ейтишқа вақитму йәтмәс.
Дост-өңгигә дайим ярдәм қилисән,
Билимиз, көйүм оти сәндә түгүмәс.

Олтирар төрдә жим Ибрайим атаң,
Бәхитлик балисән, бар үчүн панаң.
Қолуңда қиз-оғлуң, келин, нәвирләр,
Әндики өмрүң һәм қизик билинәр.

Атам бар дәп беғәм ойниғин-күлгин,
Саламәт бол, яшна, теч заман болсун.
Отгуз бәш жил күтүп, яр-йөләк болған,
Кларахан чидисун вә аман болсун.

Саңа садиқ достлар ейтар тилиги:
Өзәңни ташлима чирайлиқ қери.
Худайим буйриса, тохсәнгә киргин,

Қалғини артуқтур өтмигин нери.

23.01.2002 жыл

Сақчи жигит

(Милиция майори Әркин Мәшрәповқа)

Достлар – шетил һәзил қип,
Бизниң Әркин яхши дәр.
Ишта жиддий, берәһим,
Той-төкүндә сазчи дәр.

Әгәр көңли ечилса,
Тохтимастин сайрайду,
Жараңлиған үнидин,
Көпниң көңли яйрайду.

Өйдә болса мәрданә,
Сиз-биз дәпла жүриду.
Мәрийәм бир аз чечилса,
Кәчүр дәйду - күлиду...

Һәйран болма гепимгә,
Саңа ялған маңа раст.
Билгиң кәлсә өзәнни,
Қулақ салғин сәл адаш:

Жүрүп һаят йолида,
Атмишқиму кәлдиң сән.
Әмгәк етип, әл кезип,
Көп нәрсини билдиң сән.

Чиққан йериң Надәчүн,
Дехқан болушиң керәкти.
Лекин шәйтан аздуруп,
Башқа яққа әкәтти.

Өмриң өтти интилип,
Билим-илим елишқа.
Миллий сазни үгүнип,
Уста болдиң челишқа.

Әр кишигә тегишлик,
Һәрбий хизмәт атқурдуң.
Тиниқ деңиз үстидә,
Чегар сақлап тик турдиң.

Әлни қорғаш ишини,
Шундун бери яқтурдун.
Бәш жил оқуп тиришип,
Чоң имтиһан тапшурдун.

Қолға елип йолйолланма,
Алмутида қалғандиң.
Шәхси һаят йолуңға,
Чоң мәхсәтни қойғандиң.

Шундин буян сақчи боп,
Әл течлиғин сақлайсән.
Дүшмәнләрни тутушта,
Жан тикисән – қорқмайсән.

Әлгә адил ишлидиң,
Жуқурлидиң, чүшмидиң.
Бир арминиң, жутуңниң,
Булбули боп учмидиң.

Ейтмисаңму билимиз,
Жутни дайим ойлайсән.
Жутқа кәлсә еғир күн,
Дәрру берип қорғайсән.

Оттуз оғул гүли сән,
Жүгү-житим қули сән.
Дайим хуш-хой жүрисән,
Булбули сән, күни сән.

Саңа ейтар тилигим,
Яшнап турсун гүлзариң.
Сәксән яшқа кирсәңму,
Яңрап турсун зил тариң.

06.08.2002 жыл

Күйүң дайим яңрисун

(Сәньәт әрбаби Азат Бурхановқа)

Түнүгүнла атмиш баһар тоюни,
Қарши елип, биллә ойнап өткәндүк.
Саңа тиләп пәйғәмбирниң йешини,
Сәксәндә һәм аман бол дәп ейтқандүк.

Билиндүрмәй вақит тизип жилларни,

Мана бүгүн кэлди күткөн атмиш үч.
Чачлиринҗа күмүч бояк чүшсиму,
Билигиндә ойнап турар теги күч.

Сениң ейиң баһар ейи үчүнму,
Қачан көрмөй сәндә дайим хуш чирай.
Чалгин достум әлниң сөйгән нәғмисин,
Пәйзә елип гүлзариңда гүл пурай.

Сәнһәтниң беғи болди сән үчүн,
Булбул кәби өмүр сүрәр гүлзариң.
Мәжнун кирсун, мәйли ғерип униңға,
Көңлин тепип яңрар сениң шох сазиң.

Саз, нәғмәдур таңлап алған кәсипиң,
Күй яратқин дилда арман қалмисун.
Изһар қилип хәлқим арзу-тилигин,
Жаһан кезип күйүң дайим яңрисун.

27.04.2003 жыл

Синипдашларниң

55 жилиқ учрушиш гүлханисида оқулған шеирлар

Салам синипдашлар, хуш кәпсиләр

Достлар, биз биллә өстүк, оқудук,
Синипта течтук, сиртта шох едук.
Әскә алайли әшу күнләрни,
Оюн һәм күлкә, немә қилмидук.

Яшлиқ үчүнму явайи едук,
Қәдримизни биз анчә билмидук.
Пат-пат рәнжиттук, яки рәнжидук,
Өтти күнләр һеч ерәң қилмидук.

Жигирмә, қириқ, әллик жил атап,
Синипдашлар биз учришиш қилдук.
Өтмүштә өткән күнләрни әсләп,
Һаят ишигин бирәз ашқандук.

Әллик бәштә биз учришайлуқ дәп,
Һәммә дәқәмдә қобул қилғандук.
Унтимас үчүн, шәртнама йезип,
Жүрәк қутиға селип қойғандук.

Вақит берәһим, бәш жил өтипту,
Жамалимиздур унуң жавави.
Яркәнтә бүгүн яна жиғилдук,
Хушхой яңрисун достлар авази.

Кени уялмай, көңлиңни көтәр,
Ечил, яйриғин, гуна жим туруш.
Һәммигә бүгүн, көп мэдәт бәргәй,
Атмиш жила һәм болсун учришиш.

Кулинова Нурбанум

Йүзи толун ай, келишкән момай,
Һели, қараңлар, көзлири чолпан.
Сақлинип қапту левидә шекәр,
Әнә олтирар әлачи Нурбан.

Есиңлардимү синипдашлирим,
Ейтқан нахшиси, иллик авази.
Левидин тамған шекәр ширниси,
Мәжнунға болур жүрәк даваси.

Муһәббәт беғиниң, сиз есил гүли,
Һәрбир мәрикә сизсиз өтмәгти.
Нәғмә наваниң сиз муқам-күйи,
Хуш авазиңиз яңрап туратти.

Йәтмиш даваниға йетип кәлсәкма,
Жиллар мабайи сизгә ашиқ биз.
Ичтә йошурған сирни ачайлуқ,
Қени қисилиай сөзни башлаң сиз.

Искәндәров Абликим

Буғдай өңлүк доғлаң балиди,
Синип бойичә тәртиплик шуди.
Көрүнишкә у югач болсиму,
Өзи сәрәмжан вәдигә чинди.

Алий билимлик болғандин кейин,
Күндин күнгә бәхти ечилди.
Инженер болди, жутни башкурди,
Әмгиги билән аброй ашурди.

Бүгүнки чайниң тамадиси у,
Қени башкурсун кәлсә чамичи.

Кәримова Айим

Әйнә олтирар сумбатлик ханим,
Зилва бойлуқ хушхой һәрдайим.
Нә еғирчилик бешидин өтти,
Көп өмүр бәргәй сизгә худайим.

Виждани күчлүк, меһрибан Айим,
Дайим ойлайду достлар ғемини.
Қачан, кәйәрдә муһим иш қилсақ,
Өзи башкуруп тапар һәммини.

Мана бүгүнки баш қошқан чайниң,

Айим мәликәм сәйипханиси.
Һәммигә бирдәк көйүп-өчиду,
Жүригидә йоқ қилчә алиси.

Учришиш өтсә, пәрванә дайим,
Хәп шүк, тиңшаңлар, сөзләйду Айим.

Йүсупова Маһинур

Қара қой көзлүк, ай йүзлүк жанан,
Һәммимизгә у, сән дәп сөзләтти.
Сәвәви бирла, йеқин көрәтти.
Қилиғи билән, бизгә яқатти.

Бүгүн Маһинур һөрмәтлик ана,
Сизгә тиләк бир, нур үстигә нур.
Көптин аңлаймиз гәпкә чевәр дәп,
Новәт сизники сөзләң Маһинур.

Разиева Меманқиз

Яш чеғидинла еғир бесиқти,
Һәзил қилсақму, асан күлмәтти.
Һәммә дәрестин әла болсима,
Химия дәрисин яхши көрәтти.

Химия саһадин муалим болди.
Арзу әткән мәхсәткә йәтти.
Ана жутини қиммәт көргәчкә,
Келип жутида у әмгәк әтти.

Юзлигән, яқ миңлиған шагирт,
Учун болди, бу күн қолидин.
Қени хатаму Меманқиз ейтсун,
Қошма гәплири жүрәккә тәгсун.

Сабитова Омақ

Ақ үзлүк кәлгән мәңзидә оймақ,
Қундуз чачлиқ қиз исими Омақ.
Уяқни көргән ашиқ болатти,
Маңа бақса дәп арман қилатти.

Сөйгү бегида учрашти жигит,
Униң исми Турғанмәһәмәт.
Бәхти ечилди, амәт, карамәт,
Қәдирдан Омак болуң саламәт.

Новәт сизники, барини ейтиң,
Аз өмүр қалди арманға йетиң.

Подчмирова Һәжәрбүви

Бардур аримизда йәнә бир мейман,
Йүзини көрүп болисэн һәйран.
Жиллар рәһимсиз, бе аям екән,
Көпниң жамали болдиғу вәйран.

Һели сақланған айдәк жамали,
Хуш-хой мүжәзи, иллик авази.
Яркәндий атлик болди йолдиши,
Бәхитлик жора тәңкәш һәм сази.

Икки ашиқни көргән зохлинар,
Шерин сөзигә биз дайим хумар.
Новәт силәргә кәлди, туруңлар,
Қени тиңшайлуқ тост сөз ейтиңлар.

Турахан Азизова

Егиз, зилва бой, назук бәллири,
Жүрәк ойнитип, жәлип қилатти.
Қәләм қашлири, непиз ләблири,
Арзу арманға бөләп қоятти.

Көплигән жигит кәйнигә кирди,
Тураханниң өз сөйгини барди.
Сөйгү бегида ахири кәзлишип,
Мүсрәт бәг билән аилә курди.

Көплигән жиллар бәхитлик болуп,
Гүлләп, яшниди әмгәк бегида.
Қени қисилмай сөзләң Турахан,
Ичиңиздә сөз қалмисун буда.

Хариева Рәһан

Уйғурум десә жан берәр Рәһан,

Ана тилида аз-маз сөзлэтти.
Көпинчә гепи русчә болсима,
Амма уйғурчә таза күлэтти.

Ингилиз тилини сөйүп оқатти,
Шу тилдин әдип, көп жил мабайи.
Һаят, тәғдирму? Бардур бир сәвәп,
Жуттин сирт йәрдә шула гунайи.

Көнүлгә пүккән сөзиңиз бардур,
Тост зөзләң Реһан, халиған тилда.
Жүрәк көйдүрәр отиңиз бардур,
Қисилмаң, арман қалмисун дилда.

Гаппарова Руқийәм

Қошмиқаш гезәл, исими Руқийәм,
Әжайип оймақ икки мәңзидә.
Һәснигә қарап, қарап тойматтуқ,
Бир сир бар лекин чос мүжәзидә.

Өзигә лайиқ иллиқ нази бар,
Күлкиси билән дилни ойғитар.
Көйүмчан ана, көңли пак инсан,
Қени тост сөзләң жүрәк ойнитар.

Зульярова Банум

Окуп жүргәндә кичик көрәттуқ,
Гезәл болсима көңүл бөлмәттуқ.
Бәзән һәзил қип үшүк тәккән дәп,
Бәзән ғидиғлап бозәк қилаттуқ.

Әнди қараңлар, йүзи толун ай,
Унтуп қалғанлар, бу кимду? – дәйду.
Көзи чакнайду худди фанардәк,
Қени тиңшаңлар Банум сөзләйду.

Анайәтова Чолпан

Көзлири юлтуз кәби янатти,
Жараңлиқ үни көкә баратти.
Көзни ойнитип күлүп қариса,

Рас гепим бу, жүрәк яратти.

Қәдрин билмәптук оқуп жүргәндә,
Бәхити ечилди Султан корғанда.
Жараңлиқ уни һели кулақта,
Немә көрмиди, жуттин жирақта.

Меһрибан ана, дайим тиришчан,
Новәт сизники, сөзләң сиз Чолпан.

Рахманқулова Эльза

Аримизда бирла, бөдүр чачлиқ бар,
Исми әжайип, аңлинар - Эльза.
Қәдди келишкән орта бой зилва,
Уни сөймигән ейтиңлар ким бар?

Оқиди, өсти, арманға йәтти,
Ана тилидин устазлиқ әтти.
Һаят йолида көп жапа чәкти,
Яш өсмиләрни тилға үәтти.

Бәлким сөз бәрсәк сирини ейтар,
Һәммигә аян, өмри өтмиди бекар.

Ғожамбедиев Мирзахмәт

Улуқ тәңримниң дугасин алған,
Көңли бәк юмшақ, дили пак инсан.
Ата аниси нимберип бақти,
Бойи көрүнмәс йенида турсаң.

Барлиқ һаяти йезида өтти,
Әмгәк қойнида бухгалтер болди.
Заман өзгүрүп, колхоз бузулди,
Һазир у дехан, қоймиси толди.

Әнди Мирзахмәт байвәчи болди,
Ишәнмәмсиләр? Ейтип бериду өзи.

Надиrow һезиз

Орта бойлук синипдаш Һезиз,
Югач болсима, өткүрди сөзи.
Бир йери қизик, сири паш етәй,
Қизларни көрсә ойнайду көзи.

Көпимиз надан, ойин кепидук,
Жим жүргән Һезиз һүнәр көрсәтти.
Оқуш оқуш дәп биз оқуп жүрдук,
Һәммидин бурун Һезиз өләнди.

Аилә беқиш асан иш әмәс,
Әшу сәвәп боп жутида қалди.
Сөз саңа кәлди растин ейтқинә,
Һәмрүндә қанчә сөйгүниң болди?

Юсупов Абдурешит

Пака бойлук, пахлан балиди,
Униң издигини жирақта еди.
Оқуш пүтүрүп жутқа хош етип,
Йокни тапмақ боп, жаһан арлиди.

Бәлким тапқанду, бәлким тапмиди,
Бизниң Абдурешит жутқа оралди.
Тәнһа жүргини еғир кәлдимү?
Һәш-пәш дегичә Решит өләнди.

Мошу кәмгичә сири нәмәлүм,
Бәлким сөз бәрсәк, боп қалар мәлүм.

Масимова Изәтқиз

Нәччә жиллар кәлди – кәтти санимай,
Һәк сөзүм бу, он сәккиздәк һели сиз.
Қанчә жәври - жапа баштин өтсиму,
Сөйгү бағда гүлләп турған мевә сиз.

Өй-отақ болуп, йолдиши Мухпул,
Әллик жил мабаи, болмақта у кул.
Һәрби йолида чиниққан жигит,
Хәтиржәм яшаң, қалмайсиз сиз тул.

Сөз бериш алдин, сизгә ейтарим,
Роман йезипсиз, йәнә язғайсиз.
Теги, алдиңизда, талай қир, даван,
Мухпулни йөтләп, бесип өткәйсиз.

Хамраева Дүрнәм

Синип бойичә югач мүжәзи,
Лекин, арилап, додиси барди,
Бәлким көп сәвәп, Дүрнәм өзгәрди,
Жиллар әмчи боп, додиси қалди.

Болди көйүмчан, вападар ана,
Қолида йокқа, болиду пана.
Дәстихини кәң, дайим меһмандост,
Хош ейтип дәйду, келиңлар яна.

Тост бәрсәм мүмкүн, тәклип қип бизни,
Һадук чай қилип, дәстихан яйар,

Теипова Алиям

Артуқ гепи йок, әвиршим бойлуқ,
Йүзи ай кәби, жәлиб қилатти.
Бәзән һәзил қип, чишиға тәгсәк,
Мийиғидила, күлүп қойатти.

Оқиди, өсти, һүнәрлик болди,
Көп қатаридә аилә курди.
Көйүмчан үчүн, меһрибан үчүн,
Бала, нәвиргә, өй-арам толди.

Жиллар берәһим, кемип баримиз,
Тост сизгә кәтти, бардур гепиңиз.

Мусаева Азийәм

Аламәт очук, күлүп туратти,
Әшу күлкиси бизгә унатти.
Һеч бир рәнжиш йок, һәммигә бирдәк,
Жиллар өтсиму, чирайи гүлдәк.

Кәрсәң едиң сән яшлиқ чеғини,
Һөснин көргәнләр, априң ейтатти.

Нәшә хор кәби, уйқиси кәлмәй,
Яна көрүшкә арман етәтти.

Сөйүмлүк ана, бу күн, Азийәм,
Дәйду һаяттин толук разимән.

Растму, ялғанму, қени сөзлисун,
Бүгүнки чайда, болай қази мән.

Қадирова Рехан

Қәдди-қами Ярашқан,
Мүжәзизә карамәт.
Бизниң Рехан, синипдаш.
Әзиз инсан аламәт

Иш оқитин сорисаң:
Дәйду һәммә өз орнида.
Бала нәвир көпийип,
Толуп кәтти һойлида.

Нурғун әмгәк әттиңиз,
Әлдә қалар изиңиз.
Бағри ташни еритәр,
Сизниң өткүр тилиңиз.

Исламова Әлабүви

Синип бойичә әң югач қизди,
Сорап алмисаң сөз, сөз қилмас еди.
Он жил мабайи көзгә чүшмиди,
Уяқниң сирин һечким билмиди.

Нәләрдә жүрди, немә иш қилди,
Өткән һаяти бизгә нәмәлүм.
Әгәр тост сөзни өзигә бәрсәк,
Йошурмай ейтса, болиду мәлүм.

Анайәтова Зорәм

Аримизда бар һөрмәтлик мейман,
Көп балилиқтур, қәһриман ана.

Өмгиги сиңгән, жут пәхри нам бар.
Парасәтлик жан, өзи бир дана.

Тилидин тамған шекәр гәплирин,
Аңлап, априн дәп, һәйран қалисән.
Қилған әткини, гәп йок, орунлуқ,
Һеч бир ойланмай үлгә алисән.

Қени һәммимиз қулақ салайлук,
Дана гәплирин аңлап қалайлук.

Зубаршаева Дилбәр

Қара қомчақ қиз, исми Дилбәр,
Сизни көргәнләр, әжайип гүл дәр.
Өмририңиз өтти сода иш билән,
Ейтмаққа йеник, у еғир күнләр.

Виждани күчлүк, өткүрди тилға,
Берәһим ишқа, қайнатти дили.
Өйдә мәһрибан, вападар ана,
Житим кәзләшсә болиду пана.

Сизгә тост кәлди, қәдирдан Дибәр,
Жүрәк қанғидәк, бир еғиз сөз дән.

Йәнә болсун учрушуш

Бүгүн учрушуп, көңүл хуш болуп,
Ойнидуқ, күлдуқ, көзгә яш алдуқ.
Ечилди сирлар, бир аз мундаштуқ,
Өткән өмүргә биз рази болдуқ.

Бүгүн көрүшүп алдуқ көп илһам,
Яшлиқ кәтсиму тиришип қоймай.
Кетимиз кәчтә таришип һәрян,
Биримиз бовай, биримиз момай.

Амма жүрәктә йезилди, қалди,
Хәтирә болди, бу күн унтулмас.
Гәр мүмкүн болса болсун учришиш,
Аман болайлуқ, бу бир илтимас.

Алмутида яшиғучи бир топ Довунлук аяллар мәшрипи
2015 - Йеңи жил гүлханисида оқулған шеирлар

Ассалам достлар!

Достлар бир жутта, биллә өстүк биз,
Бәзән шүк болуп, бәзән шох болуп.
Әскә алайли өткән күнләрни,
Кәткәнду гәпкә ичимиз толуп..

Яшлик чағда биз, явайи едук,
Қәдир-қиммәтни анчә билмидук.
Пат-пат рәнжиттук, яки рәнжидук,
Өтти күнләр һеч ерәң қилмидук.

Талай – талай жил өтүп кәтсима,
Бир-биримизни издишип жүрдук.
Бәзән учрушиш мәшрипин қилип,
Дидарлишип биз, сирлашқан едук.

Йеңи жилда биз учришайлук дәп,
Һәммимиз дәкәм қарар алғандук.
Унтимас үчүн, шәртнама йезип,
Жүрәк қутиға селип қойғандук.

Мана йеңи жил гүлханисида,
Нуржамал йүзләр униң жавави.
Йеңи жилда көп яхшилиқ болсун,
Хушхой яңрисун достлар авази.

Қени тартинмай, ойнап-күләйлук,
Бүгүнки кәчтә, гуна жим туруш.
Һәммигә бүгүн, көп мэдәт бәргәй,
Һәр жили шундақ болсун учришиш.

Ризванәм

Йүзи толун ай, келишкән жанан,
Һели, қараңлар, көзлири чолпан.
Сақлинип қапту мәңзидә оймақ,
Әнә олтирар нахшичи Ризван.

Есиңлардиму сайра-сайра дәп,

Ейтқан нахшиси, иллик авазы.
Левидин тамған шекәр ширниси,
Мәжнунға болар жүрәк давасы.

Көзлири юлтуз кәби янатты,
Жараңлиқ үни көкә баратты.
Көзни ойнитип күлүп қариса,
Рас гепим бу, жүрәк яратты.

Мухәббәт беғиниң, сиз есил гүли,
Һәрбир мәрикә сизсиз өтмәтти.
Нәғмә наваниң сиз муқам-күйи,
Шох авазиниңиз яңрап туратти.

Қәдрин билмәптүк жутта жүргәндә,
Бәхити ечилди йеши толғанда.
Жараңлиқ үни һели кулақта,
Немә көрмиди, жуттин жирақта.

Талай- талай жил өтүп кәтсима,
Мошу кәмгичә сизгә ашиқ биз.
Һели ейтмиған нахшиниңиз бардур,
Қени қисилиай нахша башлаң сиз.

Хәлидәм

Аппақ ай кәби доғлаң қиз еди,
Достлар ичидә тәртиплик шуди.
Көрүнишкә у югач болсиму,
Виждани күчлүк, вәдигә чиңди.

Алий билимлик болғандин кейин,
Арманға йәтти, бәхти ечилди.
Муәллим болди, синип башқурди,
Әмгиги билән аброй ашурди.

Бүгүнки чайниң гувачиси сиз,
Хәп шүк болуңлар мейманлар бирдәм.
Һәмри өтипту устазлик қилип,
Шагиртлири ким ейтсун Хәлидәм

Гүлжахан

Әйнә олтирар сумбатлик ханим,
Орта бойлуқ у, хушхой һәрдайим.
Нә еғирчилик бешидин өтти,
Көп өмүр бәргәй сизгә худайим.

Виждани күчлүк, меһрибан ана,
Дайим ойлайду достлар ғемини.
Қачан, қәйәрдә, муһим иш қилсақ,
Өзи башкуруп тапар һәммини.

Нурани анилар уюмиға у,
Йеқиндин бери, болди рәиси.
Һәммигә бирдәк көйүп-өчиду,
Жүригидә йоқ қилчә алиси.

Учришиш өтсә, пәрванә дайим,
Хәп шүк, тиңшаңлар, сөзләйду ханим.

Шерин

Қара қой көзлүк, бугдай өң жанан,
Һәммимизгә у, сән дәп сөзләйду.
Сәвәви бирла, йеқин көриду,
Қилиғи билән, бизгә яқиду.

Бүгүн достимиз һөрмәтлик ана,
Сизгә тиләк бир, нур үстигә нур.
Көптин бери сиз журналист ишта,
Новәт сизники сөзләң Шериннур.

Пәридәм

Яш чеғидинла еғир бесиқ қиз,
Һәзил қилсаңму, асан күлмәйду.
Лекин тамаққа шунчилик уста,
Һәр бир муһимда алдин бәрмәйду.

Әшу саһада көп жил әмгәк қип,
Арзу әткән мәхсәткә йәтти.
Арилап уни кәнжитай дәймиз,
Тамақ етишни бизгә үгәтти.

Онлиған, бәлким юзлигән шагирт,
Учун болғанду, бу күн қолидин.
Яки хатаму Пәридәм ейтсун,
Хуш-хой авази жүрәккә тәгсун.

Асийәм

Буғдай өң кәлгән мәңзидә оймақ,
Қундуз чачлиқ қиз шеир тоқатти.
Уяқни көргән бирдин ашиқ боп,
Маңа бақса дәп арман қилатти.

Сөйгү беғида жүптишин тапти,
Бәхти ечилди, амәт, карамәт.
Пәрзәнтлирини көрсәң аламәт,
Қәдирдан ана болуң саламәт.

Новәт сизники, бир шеир оқуң,
Әвладлар үчүн көп шеир тоқуң.

Гүли

Аримизда бар йәйнә бир мейман,
Йүзини көрүп болисэн һәйран.
Жиллар һәммигә, берәһим экән,
Көпниң жамали болдиғу вәйран.

Һели сақланған айдәк жамали,
Хуш-хой мүжәзи, иллик авази.
Мәрданә жигит болди йолдиши,
Бәхитлик жора тәңкәш һәм сази.

Уяқни көргән һели зохлинар,
Новәт сөз қилиш Гүлигә кәлди.
Устаз сөзигә биз дайим хумар,
Қени қисилмай сөзлисун әнди.

Хумахан

Қәләм қаш гезәл, исими Хума,
Һөснигә қарап, қарап тоймайсән.

Жәлип қилиду хума көзлири.
Нәччә қирлиқ қиз, бу дәп ойлайсән.

Өзигә лайиқ иллиқ нази бар,
Күлкиси униң жүрәк ойнитар.
Чақчақчи өзи, көңли пак инсан,
Қени тост сөзләң дилни ойғитар.

Бүвинурәм

Аримизда бар, көп қирлиқ инсан,
Һәр түрлүк оқәт қолидин келәр.
Мәрданә өзи, жугач, көйүмчан,
Вәтиним десә, жанниму берәр.

Алий билимлиқ, финансист өзи,
Көп жил мабайи банк хизмәттә у.
Әлгә тонулди әмгиги билән,
Қени тиңшаңйлуқ Бүви сөзләйду.

Венерәм

Аримизда бар, йәнә бир мейман,
Исми әжайип, Венерәм атлиқ.
Қәдди келишкән орта бой зилва,
Сирлиқ қариши, әжайип татлиқ.

Оқиди, өсти, талай жил болди,
Навайи болуп көп әмгәк әтти.
Һаят йолида жапа чәксиму,
Амма көзлигән мәхсәткә йәтти.

Һәмри уяқниң өтмиди бекар,
Бәлким сөз бәрсәк сирини ейтар.

Маһирәм

Артуқ гепи йоқ, әвиршим бойлуқ,
Йүзи ай кәби, жәлиб қилиду.
Бәзән һәзил қип, чишиға тәгсәк,

Мийиғидила, күлүп қойиду.

Оқиди, өсти, һүнәрлик болди,
Көп қатариди аилә қурди.
Көйүмчан үчүн, меһрибан үчүн,
Бала, нәвиргә, өй-арам толди.

Жиллар берәһим, кемип баримиз,
Тост сизгә кәтти, бардур гепиңиз.

Майгүл

Аламәт очук, күлүп туратти,
Әшу күлкиси бизгә унатти.
Ичидә алиси йок, көйиду бирдәк,
Жиллар өтсиму, чирайи гүлдәк.

Көрсәң едиң сән яшлиқ чеғини,
Һөснин көргәнләр, априң ейтатти.
Нәшә хор кәби, уйқиси кәлмәй,
Яна көрүшкә арман етәтти.

Сөйүмлүк ана, муәллим Майгүл
Дәйду һаяттин толук разимән.
Растму, ялғанму, қени сөзлисун,
Аңлап меһманлар, хошал боп қалсун.

Мәрийәм

Аримизда бар қазақ достимиз,
Уйғур тилида таза сөзләйду.
Өз миллитин бәк қәдирләйду,
Һәзил қип бизгә мән уйғур дәйду.

Бәзән униң биз, дилиға тәгсәк,
Дәйду әдәшмә һәй уйғур достлар,
Тола жинимға тегивәрсаңлар,
Бир күн мениңдин көргүлүгин бар.

Дәймиз униңға биз жавап қилип,
Икки милләт биз, охшаш тилимиз.
Қазақ хәлқи мәрдана үчүн,
Қазақстанда әркин яшаймиз.

Йәнә болсун йеңи жил

Бүгүнки гүлхан, көңүл хуш қилди,
Ойнидук, күлдук, көзгә яш алдук.
Бир аз мундаштуқ, ечилди сирлар,
Өткән өмүргә биз рази болдук.

Бу гүлханидин алдук көп илһам,
Яшлиқ өтсиму, тиришип қоймай.
Кетимиз кәчтә таришип һәрян,
Көңүл қансиму, көзимиз тоймай.

Амма жүрәктә йезилди, қалди,
Хәтирә болуп, бу күн унтулмас.
Тилигимиз бир, болсун йеңи жил,
Аман болайлуқ, бу бир илтимас.

Мундәрижә

Киришмә.....	
Нахшилирим яңригин	
Арзу.....	
Арманда кәттим.....	
Биләлмидим.....	
Илтижа.....	
Той болсун.....	
Арминим.....	
Адәмләр.....	
Ана кәдри.....	
Ана меһри.....	
Ашиғим болғун.....	
Бар болғун достум.....	
Биз пәри.....	
Вәдә берәттим.....	
Вәдә қилма.....	
Достумға тиләк.....	
Әзиз жутум рәнжимә.....	
Кәл қошулғун нахшамға.....	
Кәлгин амриғим.....	
Көңли йоқ дәмсән мени.....	
Мухәббәт.....	
Мухәббитим әзиз ярим сән.....	
Һижран.....	
Өмүр йоли.....	
Сән бар үчүн.....	
Анажаним.....	
Қалма өз угалиңға.....	
Сөзүмгә ишән.....	
Достумниң зари.....	
Шеирлирим һаят сирлири	
Вәтиним.....	
Ана вәтиним.....	
Ойланғин.....	
Анам кәдрини билмәй.....	
Анам кәлгәндәк.....	
Ана қәлби нур.....	
Өмрүңни дурус өткәз.....	
Һарақниң монологи.....	
Ким әйиплик.....	
Жавап барму.....	
Қизлар хаһиши.....	
Или билән сөһбәт.....	
Өсәкниң дәрди.....	

Яшлар жавави.....
Сәвир қил.....
Ишәнгин.....
Йолумдин таймаймән.....
Һаятимниң хуласи.....
Арминим қалди.....
Өз әркиңчә яйригин.....
Мухәббәт ишқида.....
Жүрәк.....
Устазим.....
Жутңни көрсәм дәйсән.....
Течлиқ күйи челинса.....
Йезилар гүллиниду.....
Нәврәм соали.....
Йеңи жил кәлди.....
Баһар.....
Баһар кәлди.....
Баһар ямғури.....
Беғимға кәл.....
Кона чапанниң сири.....
Вақит.....
Достқа ишән.....
Мени күткүн.....
Шаир тәғдири.....
Адәм кәдригә качан йетимиз.....
Рәллә қилмиғин.....
Рәнжиш болмисун.....
Сән үчүн яшай.....
Муәллим.....
Нәдә сән.....
Рәнжиш қилма һаятқа.....
Кәдирлә.....
Достум болсаң.....
Маңа ишән.....
Хошнилар.....
Нәврәмниң дегини.....
Серик чечәк.....
Рәхмәт ана мәктивим.....
Ана жутум Яркитим.....
Қарға һәм серик чечәк.....
Қазақстаним.....
Әлипбә.....
Ярим бол.....
Довун мениң жутумдур.....
Ана жутум, әзиз хәлқим ассалам.....
Өмрүм өтсун йенинда.....

Ана мәктөүм.....
У йорук юлтуз.....
Бебаһадур кериндаш.....
Әзиз жутум Яркитим.....
Бебаһа яшлиқ.....
Йенип кәлгин.....
Һар, номусни сақлиғин.....
Бәхтим ечилса.....
Рубайлар.....
Парчилар.....
Тәбрикнамилар
Жут адими.....
Қанчә баһар, күз өтти.....
Достлар тилиги.....
Ашувәрсун һөрмитиңиз.....
Һәммә яқтин тәл-төкүз сиз.....
Устаз ана.....
Яша Яркәнт бүркити.....
Саламәт – аламәт.....
Қттуз оғул ақсақали Алмас Ниязовқа.....
Ашпәз ана.....
Мәһәмәтжан Абдуллаевқа.....
Мәрийәм Мәшраповаға.....
Садирлиқ достум.....
Көп яша достум.....
Руқйәм Тохметова Әзәлдин қизиға.....
Дехан балиси.....
Сақчи жигит.....
Күйүң дайим яңрисун.....
Синипдашларниң 55 жилиқ учрушиш гүлханисида оқулған шеирлар
Салам синипдашлар, хуш кәпсиләр.....
Кулинова Нурбанум.....
Искәндәров Абликим.....
Кәримова Айим.....
Йүсүпова Маһинур.....
Разиева Меманқиз.....
Сабитова Омақ.....
Подчимирова һәжәрбүви.....
Турахан Азизова.....
Хариева Реһан.....
Гапшарова Руқийәм.....
Зульярова Банум.....
Анайәтова Чолпан.....
Раһманқулова Эльза.....
Надилов Һезиз.....
Юсупов Абдурешит.....

Масимова Изэтқиз.....	
Хамраева Дүрнәм.....	
Теипова Алийәм.....	
Мусаева Азийәм.....	
Қадирова Рехан.....	
Исламова Өлабүви.....	
Анайәтова Зорәм.....	
Зубаршаева Дилбәр.....	
Йәнә болсун учрушуш.....	
Алмутида яшиғучи бир топ Довунлуқ аяллар мәшрипи	
2015 - Йәңи жил гүлханисида оқулған шеирлар	
Ассалам достлар.....	
Ризванәм.....	
Хәлидәм.....	
Гүлжахан.....	
Шерин.....	
Пәридәм.....	
Асийәм.....	
Гүли.....	
Хумахан.....	
Бүвинурәм.....	
Венерәм.....	
Маһирәм.....	
Майгүл.....	
Мәрийәм.....	
Йәнә болсун йәңи жил.....	

